

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ 4432
ISSN: 1108-7315

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ - ΑΡ. ΦΥΛ. 155 ΧΡΟΝΟΣ 32ος, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022 - ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

- 100 Χρόνια από τη Μικρασιατική καταστροφή
- Άρθρο 187 ΠΚ
- Δικηγορικός Σύλλογος Κερύνειας

Ελπίδα και αισιοδοξία για αλλαγή προς το καλύτερο!

Editorial

Το 2023 κάνει τα πρώτα αβέβαια βήματά του και όλοι προσδοκούμε να είναι μια χρονιά πολύ καλύτερη από όσες προηγήθηκαν. Για τη Δικαιοσύνη, για τον καθένα ξεχωριστά, για την κοινωνία ολόκληρη. «*Η αλλαγή του χρόνου δημιουργεί σε όλους μας ελπίδα και αισιοδοξία ότι μαζί μπορούμε να αλλάξουμε και εμείς και οι συνθήκες της Δικαιοσύνης προς το καλύτερο*», όπως ανέφερε ο Πρόεδρος του ΔΣΠ **Ηλίας Κλάππας** στην ομιλία του κατά την κοπή της Πρωτοχρονιάτικης Πίτας του Συλλόγου.

Όσο κι αν τέτοιες μέρες στρέφουμε το βλέμμα προς το μέλλον, οι μνήμες δεν παύουν να παραμένουν «ζωντανές», ιδιαίτερα όταν αφορούν σε γεγονότα που έχουν εγγραφεί στη συλλογική, εθνική μας συνείδηση. Όπως η Μικρασιατική Καταστροφή, από την οποία το 2022 συμπληρώθηκαν εκατό χρόνια, επέτειο που ο Σύλλογός μας τίμησε με μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα και συγκινητική εκδήλωση,

"Ο Ηλιος του Ιανουαρίου" του Leonid Afremov

που συνδιοργάνωσε με τον Δήμο Νίκαιας-Ρέντη. Στο ίδιο πνεύμα, ο **Σταύρος Μελιδώνης**, μας παρουσιάζει τον κανονισμό του Δικηγορικού Συλλόγου Σμύρνης, που ιδρύθηκε το μακρινό 1862! Όμως, δεν ξεχνάμε και την επί σχεδόν πενήντα χρόνια συνεχιζόμενη κατοχή του βόρειου τμήματος της Κύπρου: πόσοι άραγε από εμάς γνωρίζουμε ότι υφίσταται δικηγορικός σύλλογος της κατεχόμενης Κερύνειας; Κι όμως, υπάρχει και είναι ενεργός! Μας τον συστήνει ο Πρόεδρός του **Νικόλας Κωνσταντινίδης**.

Ο καινούργιος χρόνος φέρνει μαζί του ως «προϊκα» από τον προκάτοχό του, πολλά από τα ζητήματα που εξακολουθούν να κάνουν δύσκολη τη ζωή, και εμάς των δικηγόρων, αλλά και των συμπολιτών μας. Ένα από αυτά και το άρθρο 187 Π.Κ., μια διάταξη «επικίνδυνη» για το φιλελεύθερο ποινικό δίκαιο και τα δικαιώματα, όπως εύστοχα την χαρακτηρίζει η **Ειρήνη Σταμούλη** στο πολύ κατατοπιστικό άρθρο της. Μια διάταξη που εξακολουθεί να βρί-

σκεται σε ισχύ, παρά τη δυναμική αντίθεση των Δικηγορικών Συλλόγων. Αρκετά ακόμη προβλήματα της καθημερινότητας επισημαίνει ο **Θωμάς Σταμόπουλος**, ενώ ο **Δημήτρης Πιστικός** ανατέμνει δύο από τα μεγάλα πανανθρώπινα ερωτήματα: Την Αλήθεια και τη Δίκη. Ο **Δημήτρης Σταθακόπουλος** μας ενημερώνει για τις επικείμενες εκλογές στην Τουρκία και τις σχετικές διατάξεις του τουρκικού συντάγματος, η **Μαρίνα Αλειφεροπούλου** γράφει για την ασφάλιση των κινδύνων από τις θαλάσσιες εξορύξεις. Ο **Νίκος Κωνσταντινίδης** επισημαίνει τη συμβολή του Β. Ουγκώ στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενώ η **Κική Τσαγκαράκη**, μας συστήνει τον σπουδαίο Νίκο Εγγονόπουλο.

Οι δικηγόροι του Πειραιά, ανέκαθεν ασχολούμασταν, όχι μόνο με τα δικόγραφα, αλλά και με την τέχνη, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό! Το αποδεικνύουν οι δικηγόροι-ζωγράφοι, έργα των οποί-

ων με μεγάλη χαρά παρουσιάζουμε στο τεύχος αυτό (και στα επόμενα), οι δικηγόροι-λογοτέχνες, διηγήματα των οποίων κοσμούν το περιοδικό μας, όπως αυτό του **Ηρακλή Γεωργαντή** στο παρόν τεύχος, αλλά και οι δικηγόροι-αθλητές, όπως ο **Δημήτρης Νάκος**, που μας μεταφέρει την εμπειρία του από τον Αυθεντικό Μαραθώνιο της Αθήνας. «*Τι συνιστά την ευτυχία και πως επιτυγχάνεται;*». Το προαιώνιο αυτό ερώτημα απασχολεί την **Ιωάννα Γεωργούλια**, στο πολύ ενδιαφέρον άρθρο της για τον σπουδαίο Έλληνα φιλόσοφο Επίκτητο.

Είναι για όλους εμάς τα μέλη της Συντακτικής Επιτροπής ιδιαίτερα τιμητική η ενεργή συμμετοχή των συναδέλφων στο Περιοδικό, αλλά και τα ζεστά λόγια που καθημερινά ακούμε γι' αυτό. Ευχαριστούμε ολόψυχα και ευχόμαστε σε όλους μια ευτυχισμένη και δημιουργική χρονιά.

Ηλίας Τζιτζικάκης
Συντονιστής Συντακτικής Επιτροπής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡ. ΦΥΛ. 155 ΧΡΟΝΟΣ 32^{ος}, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022

ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ
ISSN: 1108-7315
ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47, ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΤΗΛ.: 210-4176.251
http://www.dspeir.gr
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ
ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:

ΗΛΙΑΣ ΚΛΑΠΠΑΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Π.

ΗΛΙΑΣ ΤΖΙΤΖΙΚΑΚΗΣ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ititzikakis@gmail.com

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
ΛΙΛΗ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ
apostev@gmail.com
ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΚΟΥΤΣΗΣ
lakoutsis.p@gmail.com

ΜΕΛΗ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:
Αβραμίδης Γιάννης
Αλειφεροπούλου Μαρίνα
Αποστολίδου Λίλη
Βλάχος Μιχάλης
Βούτας Ιωάννης
Γεωργούλια Ιωάννα
Θεοδωράτου Ιωάννα
Καρυδάς Κυριάκος
Λακούτσας Πέτρος
Μάναλης Κώστας
Μιχαλακάκος Θεόδωρος
Μπενετάρου Νικολέττα
Πατρίκοπούλου Ελένη
Πιστικός Δημήτριος
Σαπουντζάκης Γιώργος
Σαρρής Θεόδωρος
Τσαγκαράκη - Μπαϊζου Κική
Τσελέντης Διονύσης
Τσουρούλης Ευάγγελος
Φλωροπούλου - Μακρή Μαίρη

* Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται
* Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν προσωπικές απόψεις
* Επιτρέπεται η αναδημοσίευση κειμένου υπό τον όρο να αναγραφεί η πηγή

Κ Τυπογραφείο
Καραγιάννη

Νοταρά 92, Πειραιάς 185 35 | τηλ.: 210 4136 322 - 210 4170 479
e-mail: info@typokaragianni.gr | site: typokaragianni.gr

4

14

16

40

EDITORIAL	σελ.1
Η Πρωτοχρονιάτικη κοπή πίτας ΔΣΠ 2023	σελ.3
Κοινό ανακοινωθέν ΔΣΠ και εκπροσώπων Δήμων της περιφέρειας Πειραιά και Νήσων για το φαινόμενο της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας	σελ.8
Άρθρο 187 ΠΚ: μία επικίνδυνη διάταξη για το φιλελεύθερο ποινικό δίκαιο και τα δικαιώματα της Ειρήνης Σταμούλη	σελ.9
Η υποχρεωτική ασφάλιση των κινδύνων από τις θαλάσσιες εξορύξεις πετρελαίου και φυσικού αερίου της Μαρίνας Αλειφεροπούλου	σελ. 12
Δικηγορικός Σύλλογος Κερύνειας του Νικολάου Στ. Κωνσταντινίδη	σελ. 14
Εκδήλωση για τα 100 χρόνια από τη μικρασιατική καταστροφή- Ιστορικοί και νομικοί προβληματισμοί του Στέλιου Φαζάκη	σελ. 16
Εκδηλώσεις ΔΣΠ: Ημερίδα Διοικητικών Δικαστών στον ΔΣΠ- Ημερίδα Ποινικού δικαίου	σελ. 20
Ο κανονισμός του Δικηγορικού συλλόγου Σμύρνης του Σταύρου Μελιδώνη,	σελ.21
Αποφάσεις Ολομέλειας Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος	σελ. 23
Δικηγορία και Καλλιτεχνία	σελ. 24
Επισημάνσεις του Θωμά Σταμόπουλου	σελ. 26
Στίξεις: Περί αληθείας και δικής (δικαιοσύνης) του Δημήτρη Πιστικού	σελ. 28
Το Τουρκικό σύνταγμα για τις επερχόμενες εκλογές του Δημήτρη Σταθακόπουλου	σελ. 30
Η Συμβολή του Β. Ουγκώ στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του σύγχρονου κράτους δικαίου, του Νικόλα Θ. Κωνσταντινίδη	σελ.34
Νίκος Εγγονόπουλος: Ο «ποιητής της εικόνας», ο «εικονοκλάστης» της ποίησης, της Κικής Τσαγκαράκη-Μπαϊζου	σελ. 37
Τα εγχειρίδια προσέγγισης της ευτυχίας, η τεχνολογία του εαυτού μας της Ιωάννας Γεωργούλια	σελ. 40
Αντώνης Φλούντζης-Βαγγέλης Βασιλάτος του Μανώλη Κοτσώνη	σελ. 43
Συμμετέχοντας στον αυθεντικό μαραθώνιο του Δ.Νάκου	σελ. 45
Έκλεισε ποτέ μια πόρτα σε σχήμα καρδιάς; του Ηρακλή Γεωργαντή	σελ 46
ΣΚΑΚΙ του Θεόδωρου Σαρρή	σελ. 48

Πρωτοχρονιάτικη πίτα του ΔΣΠ 2023

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, έκοψε την Πρωτοχρονιάτικη πίτα του, το Σάββατο 14 Ιανουαρίου 2023, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Πειραιϊκού Συνδέσμου, με την τιμητική παρουσία εκπροσώπων της πολιτικής και δικαστικής ηγεσίας της χώρας, των επιστημονικών και κοινωνικών φορέων της πόλης, μελών και φίλων του Συλλόγου, σε ατμόσφαιρα ιδιαιτέρως θερμή από την φιλόξενη υποδοχή του Προέδρου και των μελών του ΔΣΠ.

Ο Πρόεδρος του ΔΣΠ κ. Ηλίας Κλάμπας, απευθυνόμενος στους παρευρισκόμενους, έκανε τον απολογισμό της χρονιάς που πέρασε και αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στα εξής:

«Είναι χαρά και τιμή μας η παρουσία σας στη σημερινή εορταστική εκδήλωση του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά στην έναρξη της νέας χρονιάς του 2023 και θέλω να σας εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες όλου του Διοικητικού Συμβουλίου για την αποδοχή από εσάς της πρόσκλησής μας.

Κατά την ελληνική μυθολογία, η Δίκη αποτελούσε την ανθρωπόμορφη προσωποποίηση της έννοιας της Δικαιοσύνης και ήταν κόρη του Δία και της Θέμιδας. Ήταν μια από τις τρεις Ώρες που μετρούσαν τον χρόνο και τα έργα των ανθρώπων. Οι υπόλοιπες δύο, σύμφωνα με τον

Ησίοδο στην Θεογονία του (901επ), ήταν η Ευνομία και η Ειρήνη. Το τρίπτυχο **καλός νόμος (=καλή τάξη), δικαιοσύνη και ειρήνη** ήταν η στήριξη και η πηγή ευημερίας για την πόλη και τους κατοίκους της.

Είναι πολύ ενδιαφέρουσα η μυθολογική αποτύπωση της αντίληψης ότι **η Δικαιοσύνη είναι αδιάρρηκτα συνδεδεμένη με την καλή νομοθέτηση και με την κοινωνική ειρήνη**. Όσοι υπηρετούμε τη Δικαιοσύνη ως θεσμό, Δικαστές και Δικηγόροι, καταλαβαίνουμε πόσο κοινωνικά σημαντική είναι η απονομή του δικαίου σύμφωνα με το θετό δίκαιο (lex lata) και τους ισχύοντες κανόνες.

Ταυτόχρονα καταλαβαίνουμε τη σημασία που έχει ο αέναος αγώνας για την εξελικτική αναπροσαρμογή και βελτίωση των νόμων, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες κοινωνικές συνθήκες στον συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, και την αναζήτηση του θετού δικαίου (lex ferenda) ώστε να διασφαλίζεται η κοινωνική ειρήνη και δικαιοσύνη.

Ο θεσμικά κατοχυρωμένος ρόλος των Δικηγορικών Συλλόγων περιλαμβάνει **τη διασφάλιση της λειτουργίας και ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης έναντι της εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας και την προστασία της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών**. Η κοινωνία και οι πολίτες χρειάζονται μια ανεξάρτητη, ποιοτική και αποτελεσματική δικαιοσύνη που θα αποδίδεται εντός εύλογου χρόνου, χωρίς αδικαιολόγητες καθυστερήσεις από θαρραλέους λειτουργούς της δικαιοσύνης που θα επιτελούν το έργο τους σε καθεστώς ανεξαρτησίας δίνοντας λόγο μόνο στη συνείδησή τους, στο Σύνταγμα και τους νόμους που συμφωνούν με αυτό.

Αφετέρου, οι Δικηγορικού Σύλλογοι **έχουν θεσμικό λόγο και αγωνίζονται για τη βελτίωση της νομοθεσίας** και την ανάδειξη και αντιμετώπιση κάθε τυχόν νομοθετικής αστοχίας και η Πολιτεία

οφείλει να συμβουλευέται και να ακούει τους Δικηγορικούς Συλλόγους.

Όπως ρητά αναφέρει ο Κώδικας Δικηγόρων, στο πλαίσιο βελτίωσης της νομοθεσίας, της ερμηνείας και της εφαρμογής της, «**οι Δικηγορικοί Σύλλογοι αναγνωρίζονται ως σύμβουλοι της Πολιτείας**» και αυτό δεν πρέπει να μένει γράμμα κενό.

Ως διοίκηση του Δ.Σ.Π. με **συλλογική προσπάθεια των μελών του Δ.Σ., αλλά και πολλών ακόμη συναδέλφων** που πλαisiώσαν ενεργητικά τις διάφορες Επιτροπές του Συλλόγου μας, **προσπαθήσαμε να ανταποκριθούμε στον πολυεπίπεδο ρόλο του Δικηγορικού Συλλόγου σε θεσμικό, συνδικαλιστικό, επιστημονικό και κοινωνικό επίπεδο**, επιδιώκοντας διαρκώς την ενδυνάμωση της προσπάθειάς μας **μέσα από την ενιαία δράση του Δικηγορικού Σώματος** στο πλαίσιο της Ολομέλειας και την Συντονιστικής Επιτροπής των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδας.

Αναμετρηθήκαμε με τα ζητήματα της καθημερινότητας των Δικηγόρων Πειραιά επιλύοντας προβλήματα που η πανδημική κρίση δημιούργησε, αλλά και προβλήματα που συνδέονται με τις συνθήκες άσκησης του επαγγέλματός μας και, μεταξύ άλλων, αντιμετωπίσαμε τα προβλήματα εξυπηρέτησης των δικηγόρων Πειραιά από τον ΕΦΚΑ, διασφαλίσαμε την παραμονή του παλαιού αρχείου του ΤΥΔΠ στον Πειραιά, επιλύσαμε ζητήματα σχετικά με τη διάθεση της ψηφιακής υπογραφής, ανακαινίσαμε τις αίθουσες των δικηγόρων στα Δικαστήρια Πειραιά, ενεργοποιήσαμε τον Λογαριασμό Αλληλεγγύης δικηγόρων και εκκινήσαμε την προσπάθεια δημιουργίας εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους Δικηγόρους

Πειραιά, αρχής γενομένης από τα εισιτήρια του ΟΑΣΑ.

Εξακολουθούμε να παλεύουμε να πείσουμε την Πολιτεία για την ανάγκη να αποκτήσουν επιτέλους τα Δικαστήρια σε μόνιμη καθημερινή βάση με πλήρες ωράριο ιατρό ή έστω διασώστη για να μη θρηνήσουμε θύματα από την έλλειψη αυτή.

Εξακολουθούμε να παλεύουμε να καλυφθούν όλες οι κενές οργανικές θέσεις δικαστών και δικαστικών υπαλλήλων στα δικαστήρια του Πειραιά για την απρόσκοπτη λειτουργία της δικαιοσύνης.

Ο Σεβασμιότατος κ.κ. Σεραφείμ ευλογεί την πίτα παρουσία του Προέδρου κ. Ηλία Κλάππα και της Γεν. Γραμματέα κ.Γιώτας Μπουρλετίδου

Προσπαθήσαμε να διευρύνουμε τους διαύλους επικοινωνίας και να ενισχύσουμε τη σχέση εμπιστοσύνης με τα μέλη μας με καθημερινή ενημέρωση της ιστοσελίδας του Συλλόγου, ανάρτηση όλων των εκδηλώσεων στο κανάλι του Συλλόγου στο youtube, με αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στους συναδέλ-

φους για τη δράση του Συλλόγου και για θέματα που αφορούν κάθε δικηγόρο, με την περιοδική έκδοση και αποστολή σε όλους τους συναδέλφους Δελτίου Νομοθετικής Επικαιρότητας, καθώς και με την περαιτέρω ενίσχυση των νομικών περιοδικών του Συλλόγου μας.

Αγωνιστήκαμε συλλογικά να βρούμε λύσεις για τα προβλήματα των συναδέλφων, **να υπερασπιστούμε τα δικαιώματά μας και την αξιοπρέπειά μας**, κάνοντας παρεμβάσεις, όποτε χρειαζόταν, σε Δικαστικές Αρχές και υπηρεσίες, σε Υποθηκοφυλακεία και Κτηματολόγια, καθώς και σε αστυνομικά τμήματα και στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη για υποθέσεις αστυνομικής αυθαιρεσίας σε βάρος συναδέλφων.

Πετύχαμε στα πλαίσια της δράσης της Ολο-

μέλειας, μεταξύ άλλων, την εξαίρεση από την υποχρεωτική εγγραφή στο ΓΕΜΗ, την αναστολή της υποχρεωτικής ψηφιακής κατάθεσης στο Κτηματολόγιο ώστε να προετοιμαστούν και να ενημερωθούν κατάλληλα οι δικηγόροι, την παράταση της προθεσμίας διόρθωσης των πρώτων κτηματολογικών εγγραφών, την επίλυση προβλημάτων για την ασφαλιστική ικανότητα των δικηγόρων.

Διεκδικήσαμε και διεκδικούμε με συνέπεια, μαζί με τους άλλους Συλλόγους της Χώρας, την επίλυση των επαγγελματικών, οικονομικών, ασφαλιστικών και άλλων ζητημάτων που μας απασχολούν, όπως η διεύρυνση της δικηγορικής

ύλης, η κατάργηση άλλως μείωση του ΦΠΑ, η επέκταση της απαλλαγής από ΦΠΑ για μικτά εισοδήματα ως 25.000 ευρώ, η κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος, η άμεση εκκαθάριση και πληρωμή των αποζημιώσεων νομικής βοή-

θειας, η ματαίωση της αύξησης των ασφαλιστικών εισφορών, η επίλυση των οικονομικών θεμάτων των εμμίσθων και των ασκούμενων δικηγόρων.

Αναπτύξαμε έντονη επιστημονική δραστηριότητα με διοργάνωση σημαντικών εκδηλώσεων και ημερίδων, όπως το 10^ο Διεθνές Ναυτικό Συνέδριο, η Ημερίδα για τις τροποποιήσεις του ΚΠολΔ, Ημερίδες για την προστασία των Προσωπικών Δεδομένων, τα ζητήματα συμμόρφωσης της Διοίκησης στις Δικαστικές αποφάσεις, τη Ψηφιακή Δικαιοσύνη, για τους νέους ποινικούς θεσμούς και άλλα επίκαιρα θέματα Ποινικού Δικαίου σε συνεργασία με την Ένωση Ελλήνων Ποινικολόγων, για τον θεσμικό ρόλο του Δικαστή σε συνεργασία με το περιοδικό Διοικητική Δίκη, για την προστασία βασικών Δημόσιων Αγαθών όπως το ρεύμα και το νερό σε συνεργασία με την Ένωση Ελλήνων Δημοσιολόγων, η Εκδήλωση μνήμης για τα 100 χρόνια από την Μικρασιατική Καταστροφή και τιμές για τον προσφυγικό Ελληνισμό σε συνεργασία με τον Δήμο Νίκαιας-

Α.Ι.Ρέντη.

Δραστηριοποιηθήκαμε σε θέματα Δημοκρατίας, Κράτους Δικαίου, ορθής νομοθέτησης και ορθής απονομής της Δικαιοσύνης, επιδεικνύοντας την απαιτούμενη για τον Δικηγορικό Σύλλογο εξωστρέφεια προς την πόλη και την κοινωνία.

Ασκήσαμε δικαστική παρέμβαση για την κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής στο ηλεκτρικό ρεύμα, συνήψαμε Μνημόνιο συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Πειραιά, κάναμε παρεμβάσεις για την προστασία του τεκμηρίου αθωότητας και την κατάργηση του άρθρου 187 παρ.6 ΠΚ, για τα ζητήματα υποκλοπών στον πολιτικό και δημόσιο

Η Χορωδία του ΔΣΠ ψάλει κάλαντα ύμνους και πρωτοχρονιάτικα τραγούδια στην κοπή της πίτας

βίο, για την διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) και των λοιπών συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξαρτητων Αρχών, για ζητήματα έμφυλης και οικογενειακής βίας σε συνεργα-

σία με όλους τους Δήμους της Περιφέρειας Πειραιά, για τα δικαιώματα των γυναικών, για την προστασία του περιβάλλοντος στην περίπτωση των έργων που γίνονται από τον ΟΛΠ, για τη στήριξη του σχολείου στις ανδρικές φυλακές του Κορυδαλλού και τη δημιουργία σχολείου στις γυναικείες φυλακές Κορυδαλλού.

Στηρίξαμε με κάθε τρόπο τα εκπαιδευτικά σεμινάρια προς τους νέους και ασκούμενους δικηγόρους Πειραιά.

Υποστηρίξαμε την πολιτιστική και αθλητική δραστηριότητα των μελών μας και των ομάδων μας, ενθαρρύνοντας πολλαπλώς τη δράση της θεατρικής ομάδας, της Χορωδίας, των δικηγόρων-ζωγράφων, των αθλητικών ομάδων, νέων και βετεράνων, και διοργανώσαμε για πρώτη φορά σκακιστικό τουρνουά στον Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά.

Καταβάλαμε συντονισμένες προσπάθειες και αναλάβαμε πρωτοβουλίες επιδιώκοντας συνεργασία με τον Δήμο Πειραιά και τους άλλους μα-

ζικούς φορείς της πόλης για την επίλυση του χρόνιου προβλήματος ανέγερσης νέου Δικαστικού Μεγάρου στον Πειραιά.

Ως Δικηγορικός Σύλλογος καταφέραμε τα τελευταία χρόνια χάρη σε όλες τις Διοικήσεις να αναδείξουμε το ζήτημα του νέου Δικαστικού Μεγάρου ως ζήτημα που αφορά και τη Δικαιοσύνη και τη πόλη και κινητοποιήσουμε τους αρμόδιους φορείς να το προτάξουν ως έργο προτεραιότητάς.

Επιδιώκοντας να συναντήσουμε τη βούληση της Πολιτείας για ενιαίο χώρο για όλα τα Δικαστήρια Πειραιά, το Δ.Σ. του Συλλόγου πρότεινε ομόφωνα στην Πολιτεία τον Φεβρουάριο του περασμένου έτους το ακίνητο των Παλαιών Τελωνείων στην Ακτή Κονδύλη στο λιμάνι του Πειραιά που είναι ιδιοκτησίας του Δημοσίου και, συγκεκριμένα του Υπουργείου Οικονομικών. Ωστόσο, η Πολιτεία προέκρινε τη λύση της επανάληψης του μειοδοτικού διαγωνισμού για την επιλογή ακινήτου για τη στέγαση των Δικαστηρίων. Συμφωνούμε όλοι ότι η ανάγκη να κατασκευασθεί νέο, σύγχρονο και ασφαλές δικαστικό μέγαρο στον Πειραιά είναι πρωτεύουσα και άμεση και δεν δέχεται καμία αναβολή, καθώς, αφενός, οι σημερινές κτιριακές συνθήκες είναι πραγματικά επικίνδυνες τόσο για δικαστές, δικηγόρους και υπαλλήλους όσο και για τους πολίτες και, αφετέρου, γιατί δεν πρέπει να απωλεσθούν τα κονδύλια που έχουν δεσμευθεί για το σκοπό αυτό.

Η δημιουργία νέου δικαστικού μεγάρου στον Πειραιά θα διευκολύνει και τη μεταφορά τοπικής αρμοδιότητας στα Δικαστήρια του Πειραιά, ώστε να αποσυμφορηθούν τα ήδη υπερφορτωμένα Δικαστήρια της Αθήνας προς όφελος όλων των Δικαστικών λειτουργιών, των δικηγόρων και των πολιτών της Αττικής.

Ζούμε σε παραγμένες εποχές, αγωνιζόμαστε για τη Δικαιοσύνη και την Ειρήνη και υπερασπιζόμαστε με κάθε τρόπο την άμεση και ειρηνική επίλυση του πολέμου που μαίνεται καταστροφικός στην Ουκρανία και δημιουργεί γενικότερες απειλές για την παγκόσμια ασφάλεια.

Η αλλαγή του χρόνου δημιουργεί σε όλους μας ελπίδα και αισιοδοξία ότι μαζί μπορούμε να αλλάξουμε και εμείς και οι συνθήκες της Δικαιοσύνης προς το καλύτερο.

Η αισιοδοξία αυτή πηγάζει και από την εξαιρετική συνεργασία που διαχρονικά έχει αναπτύξει και σήμερα διατηρεί ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά με τις διοικήσεις των πολιτικών και διοικητικών Δικαστηρίων της πόλης και τη διοίκηση του Κτηματολογικού Γραφείου Πειραιά, καθώς και με τις διοικήσεις των Επιμελητηρίων της πόλης, μαζί με τις οποίες ο Σύλλογος έχει ιδρύσει και λειτουργεί το ΚΕ.ΔΙ.Π., το πρώτο Κέντρο Διαμεσολάβησης στην Ελλάδα.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους τους συναδέλφους που συμμετέχουν στις Επιτροπές και δράσεις του Συλλόγου προσφέροντας στην κοινή προσπάθεια τον πολύτιμο χρόνο και τις γνώσεις τους.

Στην αυγή του 2023, ως Διοίκηση του Συλλόγου συνεχίζουμε με αμείωτη ένταση την προσπάθειά μας, θέλοντας να εμπνεύσουμε και να προσελκύσουμε όσο το δυνατόν περισσότερους συναδέλφους στις δράσεις του Συλλόγου και να ανταποκριθούμε στις νέες και συνεχείς προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας».

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Υφυπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Κωνσταντίνος Κατσαφάδος, ο πρώην αντιπρόεδρος της Βουλής, Ιωάννης Τραγάκης, οι βουλευτές Α' & Β' Πειραιά, Νικόλαος Μανωλάκος, Χριστόφορος Μπουτσικάκης, Ιωάννης Μελάς, Δημήτριος Μαρκόπουλος, Φωτεινή Μπακαδήμα, Τρύφων Αλεξιάδης, Νίνα Κασσιμάτη. Οι εκπρόσωποι των κομμάτων, Θεόφιλος Ξανθόπουλος (ΣΥΡΙΖΑ), Ανδρέας Βροντάκης (ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ), Διαμάντω Μανωλάκου (ΚΚΕ), Σαράντος Θεοδωρόπουλος (ΜΕΡΑ 25). Επίσης παρευρέθηκε η κα Στράτα Ζαμπέτα Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου.

Την πρωτοχρονιάτικη πίτα ευλόγησε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Πειραιώς & Φαλήρου κ.κ. Σεραφείμ.

Επίσης, μας τίμησαν με την παρουσία τους, ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, κ. Πάνος Αλεξανδρής, ο Πρόεδρος του Τριμ. Συμ/λιου Δ/σης Εφετείου Πειραιά, κ. Ιωάννης Αποστολόπουλος, η Πρόεδρος του Τριμ. Συμ/λιου Δ/σης Διοικητικού Εφετείου Πειραιά, κα Στεφανία Γιαννούλη, ο Πρόεδρος του Τριμ. Συμ/λιου Δ/σης του Πρωτοδικείου Πειραιά, κ. Γεώργιος Ξυνό-

πουλος, η προϊσταμένη του Ειρηνοδικείου Πειραιά, κα Ευαγγελία Κακουλίδου, η προϊσταμένη του Πταισματοδικείου Πειραιά κα Στυλιανή Καραντζιώτη, η πρώην Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου, κα Χρυσούλα Παρασκευά, ο πρώην Πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου Αθηνών κ. Νίκος Μακρής.

Ο Αντιπεριφερειάρχης Νήσων, κ. Σταύρος Βοϊδονικόλας. Ο Δήμαρχος Νίκαιας-Άγιου Ιωάννη Ρέντη, Γιώργος Ιωακειμίδης. Οι Αντιδήμαρχοι Πειραιά, Αθηνά Γλύκα-Χαρβαλάκου, Δημήτριος Καρύδης, Κυριακή Μπουρδάκου, Δημήτρης Αράπης, Τάσος Μαρκαριάν, Γρήγοριος Καψοκόλης.

Η κα Μαρινέτα Γούναρη, Σύμβουλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών ως εκπρόσωπος του Προέδρου του Δ.Σ.Α. Δημήτρη Βερβεσού. Στην εκδήλωση επίσης παρευρέθηκαν η Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών & Εισαγγελέων, κα Μαργαρίτα Στενιώτη, ο Ταμίας της Ένωσης Δικαστών & Εισαγγελέων, κ. Νικήτας Βελιάς, ο Πρόεδρος της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών, κ. Παναγιώτης Δανιάς, ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστικών λειτουργιών Στρατιωτικής Δικαιοσύνης, κ. Γιώργος Δουβλέκας.

Την εκδήλωση τίμησαν ο Πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Πειραιά, κ. Νικολάος Πλατανισιώτης, ο Πρόεδρος του Ε.Β.Ε.Π. κ. Βασίλειος Κορκίδης, ο Πρόεδρος του Β.Ε.Π., κ. Γιώργος Παπαμανώλης – Ντόζας, η εκπρόσωπος του κ. Γιάννη Βουτσινά Πρόεδρου του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Πειραιά, κα Αλεξάνδρα Παντελάρα,

ο Διευθυντής της Αστυνομίας Πειραιά, κ. Πρωτοσίλαος Κωστάζος, εκπρόσωπος του Διοικητή της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων, ο Πρόεδρος της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Πειραιά, κ. Ηλίας Μπογιόκας, ο Πρόεδρος παραρτήματος Πειραιά του Ερυθρού Σταυρού, κ. Μάνος Κωνσταντινίδης, ο Πρόεδρος του Ταμείου Αλληλοβοηθείας Δικηγόρων Πειραιά, κ. Μιχάλης Μερσίνης, ο Πρόεδρος του Χατζηκυριάκειου Ιδρύματος κ. Φίλιππος Σκαρμαγκάς, ο Αντιπρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων, κ. Ιωάννης Ηρειώτης, ο Πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων και μαχόμενων Δικηγόρων, κ. Ιωάννης Γλύκας, ο διευθυντής του ΚΕ.ΔΙ.Π. κ. Σωτήριος Μπούρος, ο Πρόεδρος των Δικαστικών Υπαλλήλων Πειραιά, κ. Απόστολος Στασινόπουλος, ο διευθυντής γραμματείας του Πρωτοδικείου Πειραιά, κ. Φάνης Μπαλαφούτης, ο εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδας κ. Γεώργιος Γρηγόρης, οι τέως Πρόεδροι του Δ.Σ.Π κ.κ. Στέλιος Μανουσάκης & Γιώργος Σταματογιάννης, καθώς και ο Πρόεδρος του Πειραιϊκού Συνδέσμου Ευάγγελος Καρλαύτης ο οποίος μας παραχώρησε ευγενικά την αίθουσα εκδηλώσεων του Συνδέσμου για την εκδήλωση μας. Εκπρόσωποι επιστημονικών φορέων και λοιποί εκπρόσωποι συλλόγων και νομικών προσώπων καθώς και πολλοί δικηγόροι Πειραιά.

Η χορωδία του Συλλόγου, υπό τη διεύθυνση του μαέστρου-πιανίστα και δικηγόρου κ. Μάριου Καζά τραγούδησαν τα κάλαντα και έψαλαν ύμνους και πρωτοχρονιάτικα τραγούδια.

Η πίτα των υπαλλήλων του ΔΣΠ

Την Παρασκευή 13.1.2023 ο Πρόεδρος του ΔΣΠ κ. **Ηλίας Κλάππας** παρουσία των μελών του ΔΣ έκοψε την πίτα των υπαλλήλων του ΔΣΠ και τους ευχήθηκε υγεία, καλή και εποικοδομητική εργασία. Το φλουρί έπεσε στην κ. Σοφία Ασκούνη,

Κοινό ανακοινωθέν ΔΣΠ και εκπροσώπων Δήμων της περιφέρειας Πειραιά και Νήσων για το φαινόμενο της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ.Π. και οι εκπρόσωποι των Δήμων της Περιφέρειας Πειραιώς και Νήσων που συμμετείχαν στη συνάντηση, προέβησαν στην έκδοση κοινού ανακοινωθέντος και κατέληξαν στα ακόλουθα κοινά σημεία, τα οποία και συνοπτικά αναφέρονται παρακάτω :

- Ανάγκη διαρκούς ενημέρωσης ευαισθητοποίησης των πολιτών και ιδιαίτερα των γυναικών στις δυνατότητες παροχής ψυχολογικής και νομικής υποστήριξης μέσω της τηλεφωνικής γραμμής 15900, των δομών της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και των Κοινωνικών Υπηρεσιών των Δήμων.

Στις 16.12.2022 στα πλαίσια πρωτοβουλίας του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά να διοργανώσει ημερίδα για την πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας με τη συμμετοχή-συνδιοργάνωση των Δήμων της Περιφέρειας Πειραιά και Νήσων πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου συνάντηση του Προέδρου του Δ.Σ.Π. **Ηλία Κλάππα** και των μελών της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συλλόγου, με την Αντιδήμαρχο Πειραιά με αρμοδιότητες της Δ/σης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικών Υπηρεσιών **Κυριακή Μπουρδάκου**, την Αντιδήμαρχο Περάματος **Τριανταφυλλιά Γκλεζάκου Τσελεκίδου**, τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου Σπετσών **Θανάση Λαμπρόπουλο**, την Εντεταλμένη Σύμβουλο σε θέματα Ισότητας των Φύλων του Δήμου Νίκαιας Αγίου Ιωάννη Ρέντη **Δέσποινα Σωτηροπούλου**, την Υπεύθυνη Ισότητας του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας **Αναστασία Κανάκη**. Την επιθυμία τους να συμμετάσχουν δήλωσαν και εκπρόσωποι των υπολοίπων Δήμων, οι οποίοι όμως δεν μπόρεσαν για πρακτικούς λόγους να παρευρεθούν.

- Ανάγκη εξεύρεσης των κατάλληλων χρηματοδοτικών εργαλείων εκ μέρους των δομών των Δήμων.
- Ανάπτυξη οριζόντιας μεταξύ τους συνεργασίας των δομών των Δήμων καθώς και της συνεργασίας τους με τους λοιπούς αρμόδιους φορείς
- Ανάγκη στελέχωσης των δομών με εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό
- Διαρκής επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού των δομών, αλλά και όλων όσων ασχολούνται με τα ζητήματα έμφυλης και οικογενειακής βίας
- Ενεργοποίηση υλοποίηση και επέκταση του πρωτοκόλλου συνεργασίας του ΔΣΠ με το ΚΕΘΙ για παροχή Νομικών Υπηρεσιών στα θύματα έμφυλης βίας.
- Ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και λειτουργιών για το υφιστάμενο νομικό και θεσμικό πλαίσιο και διαρκής προσπάθεια αναμόρφωσης και βελτίωσής του.
- Πρόληψη και ευαισθητοποίηση των πολιτών και της εκπαιδευτικής κοινότητας

Άρθρο 187 ΠΚ: μία «επικίνδυνη» διάταξη για το φιλελεύθερο ποινικό δίκαιο και τα δικαιώματα

Της Ειρήνης Σταμούλη

Δρ. Εγκληματολογίας – Δικηγόρου Πειραιά
Διδάσκουσας στο ΠΜΣ «Εγκληματολογικές
και Ποινικές Προσεγγίσεις της Διαφθοράς,
του Οικονομικού και του Οργανωμένου Εγκλήματος». ΕΑΠ

Με το άρθρο 72 του ν. 4908/2022 τροποποιήθηκε το άρθρο 187 του Ποινικού Κώδικα (περί Εγκληματικής Οργάνωσης) και μεταξύ άλλων προστέθηκε η παράγραφος 6, η οποία προβλέπει τη μη αναστολή και μετατροπή της ποινής που επιβάλλεται για τις αξιόποινες πράξεις του συγκεκριμένου άρθρου καθώς και τη μη χορήγηση ανασταλτικού αποτελέσματος σε τυχόν ασκηθείσα έφεση. Η εν λόγω τροποποίηση άνοιξε για ακόμη μία φορά το δημόσιο διάλογο για το ήδη πολυσυζητημένο άρθρο 187 του ΠΚ και δέχθηκε έντονη κριτική από το νομικό κόσμο, την επιστημονική κοινότητα και την αντιπολίτευση. Η παρέμβαση της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλογών υπήρξε άμεση ήδη από το Μάρτιο του 2022, όπου ψηφίστηκε η τροποποίηση, ενώ από τον Απρίλιο του 2022 μέχρι και σήμερα οι δικηγόροι της χώρας απέχουν από ποινικές δίκες πρώτου βαθμού, στις οποίες υπάρχει κατηγορία για παράβαση του άρθρου 187 ΠΚ, πλημμεληματικού ή κακουργηματικού χαρακτήρα (εξαιρούνται παραγραφές και υποθέσεις, όπου συμπληρώνεται το ανώτατο όριο κράτησης).

Η πρόβλεψη για μη αναστολή, μη μετατροπή και τη μη χορήγηση ανασταλτικού αποτελέσματος στην έφεση για τα κακουργήματα ή τα πλημμελήματα του άρθρου 187 του ΠΚ μεταξύ άλλων επικρίθηκε διότι εισήχθη και ψηφίστηκε αιφνιδίως χωρίς να τηρηθούν οι κανόνες καλής νομοθέτησης και χωρίς προηγουμένως να έχει τεθεί επί της ουσίας σε δημόσια διαβούλευση. Η δικαιολογητική θεμελίωση της ρύθμισης αποτυπώνεται στην Αιτιολογική Έκθεση του νόμου 4908/2022 και έγκειται στην αυξημένη ποινική απαξία των εν λόγω

αδικημάτων και στην ανάγκη αποτροπής των δραστών από την τέλεση αυτών, ενώ μακροπρόθεσμα στοχεύει στη βελτιστοποίηση της προστασίας της δημόσιας ασφάλειας και κοινωνικής ειρήνης. Δεν είναι η πρώτη φορά που ο Έλληνας νομοθέτης επιχειρεί μέσα από τους διακηρυγμένους του στόχους στο όνομα της δημόσιας ασφάλειας και τάξης να αναδείξει τη δικαιοπολιτική σημασία αλλά και να δικαιολογήσει τη χρησιμότητα του άρθρου 187 ΠΚ.

Θυμίζουμε ότι η αρχική μορφή του άρθρου 187 ΠΚ περί σύστασης και ένταξης σε εγκληματική οργάνωση εισήχθη με το νόμο 2928/2001, ο οποίος ήδη από στάδιο της επεξεργασίας του ως σχέδιο νόμου, είχε δεχθεί έντονη κριτική.¹ Ο εν λόγω νόμος, γνωστός και ως αντιτρομοκρατικός 1, ήταν σύμφωνος με το πνεύμα της «μετά Παλέρμο» εποχής και ψηφίστηκε στο όνομα της εναρμόνισης των εθνικών νομοθεσιών και της κοινής αντιμετώπισης του οργανωμένου εγκλήματος ενώ προβλήθηκε ως αναγκαίος προκειμένου να καλύψει κενά και ελλείψεις στη νομοθεσία και στην ποινική καταστολή της τρομοκρατίας. Η αντιμετώπιση της τελευταίας αποτέλεσε και τη νομιμοποιητική βάση στο δημόσιο λόγο για την εσπευσμένη κατάρτιση του νόμου. Ως διακηρυγμένος στόχος όμως του νομοθετήματος σύμφωνα με την εισηγητική του έκθεση ήταν «κατά κύριο λόγο η αποτελεσματική αντιμετώπιση της οργανωμένης οικονομικής εγκληματικότητας»².

Η ίδια όμως η νομιμοτεχνική κατασκευή του άρθρου 187 ΠΚ δεν συνάδει με τον παραπάνω «διακηρυγμένο» στόχο του νομοθέτη αφού δεν περιλαμβάνει το οικονομικό

¹ Μανωλεδάκης, Ι. (2002). *Ασφάλεια και ελευθερία*. Θεσσαλονίκη. Σάκκουλας.

² βλ. σχετ. Εισηγητική Έκθεση στο σχέδιο νόμου «Τροποποίηση διατάξεων του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την προστασία του πολίτη από αξιόποινες πράξεις εγκληματικών οργανώσεων», σ. 1

όφελος στην αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος παρά τη σημασία του στην ποινική τυποποίηση του φαινομένου του οργανωμένου εγκλήματος τόσο στη Σύμβαση του Παλέρμο, όσο και στις ευρωπαϊκές νομοθετικές πρωτοβουλίες. Η έλλειψη του στόχου του οικονομικού οφέλους, ερμηνεύτηκε από αρκετούς θεωρητικούς³ ως η έμμεση προσπάθεια του νομοθέτη να συμπτύξει τα φαινόμενα του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας, διότι η επιδίωξη του οικονομικού οφέλους ως συστατικό της έννοιας της εγκληματικής οργάνωσης θα εμπόδιζε την ένταξη των τρομοκρατικών πράξεων στην έννοια της εγκληματικής οργάνωσης. Η εκδίκαση της υπόθεσης της οργάνωσης 17N βάσει του ν. 2928/2001 αποτέλεσε μια από τις πρώτες περιπτώσεις εφαρμογής του νόμου. Ακολούθησε η υπόθεση του ΕΛΑ. Μέχρι και τη θέσπιση του άρθρου 187Α περί σύστασης και ένταξης σε τρομοκρατική οργάνωση με το νόμο 3251/2004, τα δύο φαινόμενα αντιμετωπιζόνταν από κοινού ποινικά.

Επίσης, χαρακτηριστική αντίφαση στους διακηρυγμένους τουλάχιστον στόχους της νομοθεσίας αποτελεί το άρθρο 187 παρ.1 ΠΚ στη αρχική του μορφή (με το ν. 2928/2001), όπου οριζόταν ότι «με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών τιμωρείται όποιος συγκροτεί ή εντάσσεται ως μέλος σε δομημένη και με διαρκή δράση ομάδα από τρία ή περισσότερα πρόσωπα (οργάνωση) που επιδιώκει τη διάπραξη περισσότερων κακουργημάτων», τα οποία προβλέπονταν σε ένα «μακρύ» κατάλογο που συνόδευε την παραπάνω διατύπωση για 18 χρόνια μέχρι δηλ και την τροποποίηση του άρθρου 187 ΠΚ με το ν. 4619/2019 (όπου καταργήθηκε και ο εν λόγω κατάλογος). Ο νομοθέτης παρόλο που έσπευσε να «βάλει κάτω» από την έννοια- ομπρέλα της εγκληματικής οργάνωσης την πλειονότητα των προβλεπόμενων από την ελληνική νομοθεσία κακουργημάτων, «αμέλησε» να συμπεριλάβει χαρακτηριστικά εγκλήματα που παραδοσιακά τελούνται στο πλαίσιο της εγκληματικής οργάνωσης, όπως είναι τα εγκλήματα διαφθοράς για τα οποία δεν γίνεται μνεία πουθενά στο νόμο 2928/2001.

Οι διεθνείς κοινωνικο-πολιτικές συγκυρίες μέσα στις οποίες θεσπίστηκε ο Ν. 2928/2001 δικαιολογούν τόσο την ευρύτερη συναίνεση των κομμάτων εξουσίας για μια ειδική νομοθεσία σχετικά με τις εγκληματικές ορ-

γανώσεις και κατ' επέκταση και τη μακροήμευσή της, καθώς και τη συνεχή ενίσχυσή της μέσα από τις επακόλουθες τροποποιήσεις της (Ν. 3251/2004, Ν. 3875/2010 και Ν. 4619/2019).

Ειδικότερα η εν λόγω νομοθεσία συνδέθηκε δικαιοπολιτικά με το διεθνές και ευρωπαϊκό πλαίσιο της εντατικοποίησης των προσπάθειών για την αντιμετώπιση της οργανωμένης εγκληματικότητας και την ανάγκη για διατύπωση κοινών ορισμών και διεθνούς συνεργασίας. Πρόκειται για πολιτικές που εντάσσονται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο διακυβέρνησης που προωθεί την ασφάλεια μέσω υπερκρατικών και διακρατικών δομών, και σχετικοποιεί τα όρια ανάμεσα στην εσωτερική και εξωτερική ασφάλεια⁴ Βασικά χαρακτηριστικά τους είναι η τάση «αποκρατικοποίησης» του κοινωνικού ελέγχου και η ενίσχυση των κατασταλτικών μηχανισμών.⁵ Θα μπορούσαμε να συνοψίσουμε τις μεταβολές που επιφέρουν οι πολιτικές ασφάλειας για το οργανωμένο έγκλημα και την τρομοκρατία σε δύο βασικές κατηγορίες α) σε εκείνες που αφορούν στην ενίσχυση των δυνατοτήτων και των εξουσιών των κατασταλτικών μηχανισμών και β) σε εκείνες που αφορούν τα χαρακτηριστικά των ποινικού δικαίου. Στην πρώτη κατηγορία χαρακτηριστική είναι η υπέρ-διόγκωση των εξουσιών της αστυνομίας, σε βαθμό που να αγγίζουν εκείνες της δικαστικής εξουσίας (άσκηση ειδικών ανακριτικών πράξεων, λήψη DNA, κ.λπ.) καθώς και η κάμψη του τεκμηρίου αθωότητας του κατηγορουμένου και η αντικατάσταση της ιδιότητας του από εκείνη του υπόπτου. Στη δεύτερη κατηγορία, εντάσσεται κυρίως η διεύρυνση των εγκλημάτων αφηρημένης διακινδύνευσης και υπερχειλούς υποκειμενικής υπόστασης, η εισαγωγή συλλογικής ευθύνης και η ασαφείς ορισμοί εγκλημάτων που δύνανται να λειτουργήσουν ως διατάξεις «ομπρέλα» καθώς και αυστηρές ποινές.

Ειδικότερα, ο ν. 2928/2001 έχει επικριθεί ότι εισάγει εκτροπή από τις βασικές αρχές του φιλελεύθερου ποινικού δικαίου (τιμώριση του φρονήματος, ποινικοποίηση προπαρασκευαστικών πράξεων, εισαγωγή συλλογικής ευθύνης) καθώς και ότι επέφερε κάμψη των δικονομικών εγγυήσεων.⁶ Αυτή η νομοθετική αλλαγή φαίνεται ότι συνοδεύτηκε και από μία αντίστοιχη πρακτική μεταβολή στην οργάνωση και λειτουργία των κατασταλτικών μηχανισμών του κράτους.⁷ Εν τοις πράγμασι, οικοδομήθηκε

³ Βλ. σχετ. Μανωλεδάκης, Ι., (2002), ό.π. και Συμεωνίδου – Καστανίδου, Ε. (2007). *Οργανωμένο Έγκλημα και Τρομοκρατία*. Αθήνα-Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Σάκκουλα.

⁴ Νικολόπουλος, Γ. (2007). «Πέρα από το κράτος: Όψεις και αντινομίες του ευρωπαϊκού κοινωνικού ελέγχου». Στο *Τιμητικός Τόμος για τον Ιωάννη Μανωλεδάκη*, Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, σ. 1.139.

⁵ Νικολόπουλος, Γ., (2007) ό.π. σ. 1140

⁶ Συμεωνίδου – Καστανίδου, Ε. (2007). *Οργανωμένο Έγκλημα και Τρομοκρατία*. Αθήνα- Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Σάκκουλα.

⁷ Κατσώνης, Δ. (2010). Η κατασταλτική λειτουργία του κράτους στην ΕΕ & η τρομοκρατία, στο: , Π., , Ο., , Α., *Ελευθερίες- Δικαιώματα- Ασφάλεια στην ΕΕ*. Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, σ. 40.

ένα νομοθετικό πλέγμα που διευκολύνει και διευρύνει τη δραστηριότητα τους, μέσα από την καθιέρωση του καθεστώτος του υπόπτου,⁸ την ισχυροποίηση των αστυνομικών εξουσιών, τη μετάθεση της ποινικής προστασίας σε προγενέστερο στάδιο της πράξης, και την καθιέρωση της γενικευμένης παρακολούθησης εν δυνάμει υπόπτων.⁹

Η νομοθεσία με τα παραπάνω αυτά εξαιρετικά χαρακτηριστικά -υπό την έννοια ότι πρόκειται για μια ειδική νομοθεσία που έρχεται να αντιμετωπίσει ένα ειδικό φαινόμενο, αυτό του οργανωμένου εγκλήματος¹⁰- φαίνεται να εμπεριέχει ευρύτατες διατυπώσεις στις ρυθμίσεις της για την έννοια του οργανωμένου εγκλήματος με συνέπεια να ανακύπτουν ερωτήματα σχετικά με το εύρος του πεδίου εφαρμογής της στην πράξη.¹¹ Τα ερωτήματα αυτά έχουν διερευνηθεί ερευνητικά και έχει τεκμηριωθεί ότι η καταχρηστική άσκηση του άρθρου 187 ΠΚ μέσω της καταστρατήγησης των όρων του από τα αρμόδια όργανα, έχει οδηγήσει σε υπερ-εφαρμογή της διάταξης και σε διευρυμένες, στα όρια της νομιμότητας, ερμηνείες της.¹² Ο Μανωλεδάκης είχε προβλέψει ότι «μια ειδική νομοθεσία για το οργανωμένο έγκλημα, προφανώς λόγω των σκληρών και θεωρητικά αποτελεσματικών της ρυθμίσεων, θα γεννήσει την όρεξη του νομοθέτη να την επεκτείνει πέρα από το οργανωμένο έγκλημα και σε άλλα πεδία εγκληματικότητας...», έτσι όμως από εξαιρετική αρχικά ρύθμιση, όπου οι αποκλίσεις από βασικές αρχές του ανθρωπιστικού ποινικού δικαίου θα δικαιολογούνταν λόγω «ιδιαίτερων και εξαιρετικών περιστάσεων, θα εξελιχθεί σε μια πάγια ρύθμιση, η οποία αργά ή γρήγορα θα αποτελέσει τον κανόνα...».¹³

Η νομοθετική αυτή «βουλιμία» έρχεται λοιπόν να συμπληρωθεί με τη νέα παράγραφο 6 του άρθρου 187 ΠΚ, η οποία επιτάσσει άμεση έκτιση ποινής μετά την

έκδοση πρωτοβάθμιας απόφασης παραβιάζοντας το άρθρο 25 του Συντάγματος, που θεσπίζει την αρχή της αναλογικότητας. Η τελευταία κάμπτεται τελείως αφού παρέχεται στο Δικαστήριο η δυνατότητα παροχής αναστολής της ποινής και ανασταλτικού χαρακτήρα στην ασκηθείσα έφεση για αδικήματα που απειλούνται με πρόσκαιρη ή ισόβια κάθειρξη, ενώ για τα πλημμελήματα που τελούνται στο πλαίσιο του 187 ΠΚ, θα αποκλείεται η δυνατότητα χορήγησης αναστολής ή ανασταλτικού αποτελέσματος Ταυτόχρονα, παραβιάζεται το 6 παρ.1 της ΕΣΔΑ περί Δίκαιης Δίκης και το οποίο συνιστά θεμελιώδες ενέγγυο του κράτους δικαίου, αφού το ανασταλτικό αποτέλεσμα της έφεσης παρέχει τη δυνατότητα στον ασκούντα το ένδικο μέσο της έφεσης ζητήσει την επανεκτίμηση της υποθέσεώς του χωρίς στο μεταξύ να υφίσταται τις δυσμενείς γι' αυτόν συνέπειες της καταδίκης.

Η αδιαλλαξία των κυβερνώντων στην υπό εξέλιξη πολύμηνη αποχή των δικηγόρων έρχεται να αναδείξει ότι η τελευταία τροποποίηση του άρθρου δεν φαίνεται να συνιστά μία άστοχη, αποσπασματική και ανατιολόγητη νομοθετική παρέμβαση αλλά μία εσκεμμένη «τιμωρητική» αντεγκληματική πολιτική που χρησιμοποιεί τον κατηγορούμενο ως μέσο πρόληψης του εγκλήματος και ενισχύει την έννοια της επικινδυνότητας. Δομείται έτσι το πλαίσιο ενός προληπτικού ποινικού δικαίου που αντιμετωπίζει τον δράστη ως εχθρό και όχι ως ένα πρόσωπο επανεντάξιμο στην κοινωνία μέσω της ποινής¹⁴ και περαιτέρω διακρίνει το κοινωνικό σώμα σε πρόσωπα πολίτες με δικαιώματα και άτομα μη πολίτες χωρίς δικαιώματα και εγγυήσεις.¹⁵ Σημείο αναφοράς του δεν είναι η προσωπική ενοχή, αλλά η συλλογική ευθύνη και η επικινδυνότητα.

⁸ Παρασκευόπουλος, Ν., (2011). "Οι Παρακολουθήσεις στο όριο της νομιμότητας", στο Μ. Καϊάφα_ Γκμπάντι, Cornelius Prittwitz, *Επιτήρηση και ποινική καταστολή στη σύγχρονη αντεγκληματική πολιτική*. Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη.

⁹ Παρασκευόπουλος, Ν. (2003). *Οι Πλειοψηφίες στο στόχαστρο*. Αθήνα, εκδόσεις Πατάκη, σελ. 35

¹⁰ Σαραφιανός, Δ. Τσαϊτουρίδης, Χ. (2004). Η υπεράσπιση της δημοκρατίας από τρομοκρατικά αδικήματα και η προάσπιση της ελευθερίας από αντιτρομοκρατικά νομοθετήματα σε Μανιτάκης Α., Τάκης Α., *Τρομοκρατία και Δικαιώματα. Από την ασφάλεια του κράτους στην ανασφάλεια δικαίου*, Αθήνα: Σαββάλας, σελ. 191

¹¹ Συμεωνίδου-Καστανίδου, Ε., (2007), .ο.π. σελ. 83 και Βιδάλη, Σ. (2007). *Εγκληματικότητα και Αστυνομία*. Αθήνα -Κομοτηνή, Σάκκου-λας, σελ. 473

¹² Σταμούλη, Ε. (2018). «Ποινική Δικαιοσύνη και Εξουσίες. Το παράδειγμα του οργανωμένου εγκλήματος», στο Αρτινοπούλου, Β., Βιδάλη, Σ., Γεωργούλας, Σ., Θεμελή, Ό., Κουλούρης, Ν. Κ., Παπανικολάου, Γ. (επιμ.) *Εξουσίες, επιστημονική ουδετερότητα και εγκληματολογικός λόγος. 50 χρόνια Howard Becker "Whose side are we on?" Συμβολές στο πρώτο συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης του Εγκλήματος και του Κοινωνικού Ελέγχου. Αθήνα 24-27 Μαΐου 2016*. Αθήνα: ΕΕΜΕΚΕ.

¹³ Μανωλεδάκης, (2002), .ο.π. σελ. 13

¹⁴ Καϊάφα - Γκμπάντι, Μ. (2007). «Η οριοθέτηση του αξιοποιήσιμου της τρομοκρατίας και οι προκλήσεις για ένα δικαιοκρατούμενο ποινικό δίκαιο. Στο *Τιμητικός Τόμος για τον Ιωάννη Μανωλεδάκη, Τόμος II*, Αθήνα - Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, σελ. 267

¹⁵ Γασπαρινάτου, Μ. (2020). Επικινδυνότητα. Η διαδρομή μιας «επικίνδυνης» κατασκευής. Αθήνα: Τόπος, σελ. 190

Η υποχρεωτική ασφάλιση των κινδύνων από τις θαλάσσιες εξορύξεις πετρελαίου και φυσικού αερίου

Της **Μαρίας Αλειφεροπούλου**

Δικηγόρου, LL.M. (ναυτικό δίκαιο)

Διαμεσολαβήτριας

Υποψήφιας Δ.Ν. (θαλάσσια ασφάλιση)

Πανεπιστημίου Αιγαίου,

Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών.

Η υπεράκτια βιομηχανία εξόρυξης πετρελαίου και φυσικού αερίου είναι ιδιαίτεροι και αυτόνομοι κλάδοι, ωστόσο το νομικό πλαίσιο που τις διέπει είναι ελλιπές, διότι δεν υπάρχει διεθνής σύμβαση, η οποία να ρυθμίζει την ευθύνη ρύπανσης και την αποζημίωση για ζημιές που προκαλούνται από τις εξωχώριες δραστηριότητες (Mobile Off Shore Units MOU, Floating Production Storage and Offloading FPSO, Drillships, Fixed platforms, Floating Storage and Offloading FSO, submarine pipe lines). Τις περισσότερες φορές τα ατυχήματα έχουν ανυπολόγιστες συνέπειες για την ανθρώπινη ζωή και το περιβάλλον. Παράδειγμα τέτοιας καταστροφής ήταν η έκρηξη της κινητής μονάδας εξόρυξης Deep water Horizon στον κόλπο του Μεξικού τον Απρίλιο 2010· η αποζημίωση μαμούθ που κλήθηκε να πληρώσει η μισθώτρια πετρελαϊκή εταιρεία δεν ήταν ικανή για την αποκατάσταση.

Η διεθνής κοινότητα είχε διαπραγματευθεί ένα διεθνές καθεστώς ευθύνης που κατέληξε στην Convention on Civil Liability for Pollution Damages resulting from the Exploration for and Exploitation for Seabed Mineral Resources (CLEE) 1977, όμως δεν έλαβε αρκετές επικυρώσεις για να τεθεί σε ισχύ. Μετά το ατύχημα Montara στην Αυστραλία, τον Απρίλιο 2011, η Κυβέρνηση της Ινδονησίας, υπέβαλε έγγραφο στη Νομική Επιτροπή του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού IMO (LEG/14/1) για τη σύσταση σχετικής ομάδας εργασίας· η Νομική Επιτροπή IMO θεώρησε ότι δεν υπάρχει

άμεση ανάγκη για την υιοθέτηση τέτοιας διεθνούς σύμβασης και παρέπεμψε στις ισχύουσες τοπικές/διμερείς συμφωνίες μεταξύ των κρατών, οι περισσότερες όμως από αυτές δεν ρυθμίζουν ζητήματα ευθύνης και αποζημίωσης σε διεθνές επίπεδο, (the 1992 OSPAR Convention, the 1994 Barcelona Convention, the Abidjan Convention 1981 and 1985 Protocol, the 1975 Offshore Pollution Liability Agreement OPOL, the 1992 Helsinki Convention, the Kuwait Regional Convention for Co-operation on the Protection of the Marine Environment from Pollution 1978). Προσπάθεια ενοποίησης έχει κάνει και η Comité Maritime International (CMI) με έρευνα και ερωτηματολόγιο που διένειμε στα κράτη το 2014, (CMI Questionnaire, Off shore activities -pollution liability βλ. και CMI, Position paper of the Iberoamerican Institute of Maritime Law in relation to the need of an international convention on the Offshore extractive activity promoted by the IMO, LEG 102 14/4/2015).

Η γνώμη της γράφουσας είναι ότι θα μπορούσε να δημιουργηθεί διεθνής ρύθμιση στα πρότυπα των διεθνών συμβάσεων υποχρεωτικής ασφάλισης (π.χ. όπως για τη Σύμβαση Ευθύνης CLC 92- και Διεθνούς Κεφαλαίου Fund 92 για τις ζημιές από ατυχηματική ρύπανση ορυκτού πετρελαίου). Ειδικότερα, τα στοιχεία της υποχρεωτικής ασφάλισης που θα περιληφθούν σε διεθνείς συμβάσεις για τις εξορύξεις πετρελαίου και φυσικού αερίου είναι: (α) η διοχέτευση της ευθύνης

σε ένα ή περισσότερα υπεύθυνα πρόσωπα, (β) η αντικειμενική, άνευ πταισματος, ευθύνη του υπευθύνου προσώπου να αποζημιώσει τις ζημιές ρύπανσης και να αποκαταστήσει το περιβάλλον, (γ) η υποχρεωτική ασφάλιση των υπευθύνων έως ένα ποσοτικό όριο (1ο επίπεδο αποζημίωσης), (γ) η δημιουργία Διεθνών Κεφαλαίων Αποζημίωσης που θα χρηματοδοτηθούν από όσους έχουν όφελος από τις εξορύξεις (εισαγωγείς κλπ.) (2ο, 3ο επίπεδο αποζημίωσης), (δ) το δικαίωμα ευθείας αγωγής του ζημιωθέντα κατά του ασφαλιστή του υπεύθυνου προσώπου προς αποζημίωση, (ε) η πιστοποίηση της υποχρεωτικής ασφάλισης με την έκδοση κρατικού πιστοποιητικού και με μηχανισμούς ελέγχου της ασφάλισης των κινδύνων.

Η Ελλάδα έχει υπογράψει συμβάσεις παραχώρησης του δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, στις θαλάσσιες περιοχές Κατάκολο (ν. 4298/2014 ΦΕΚ Α 220 για τη μίσθωση από Energean Oil & Gas, Trajan Oil and Gas Limited), Αιτωλοακαρνανία (ν. 4524/2018 ΦΕΚ Α 46, Energean Oil & Gas, Trajan Oil and Gas Limited), Πατραϊκό κόλπο (ν. 4299/2014 ΦΕΚ Α 221/2014, Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., Edison International S.p.A., Petroceltic Resources plc), Ιωάννινα (ν. 4300/2014 ΦΕΚ Α 222, Energean Oil & GAS, Petra Petroleum Inc.).

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το άρθρο 136 της Σύμβασης ΟΗΕ για το δίκαιο της θάλασσας (10-12-1982), ο θαλάσσιος και ωκεάνιος βυθός και το υπέδαφός τους πέρα από τα όρια της εθνικής δικαιοδοσίας των κρατών-μελών αποτελούν κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας.

Αν και διαπιστώνεται απροθυμία και έλλειψη πολιτικής βούλησης για την αναγκαστική και συνολική ρύθμιση των δραστηριοτήτων της εξόρυξης πετρελαίου και φυσικού αερίου και έχουν διατυπωθεί αντιρρήσεις σε σχέση με την παροχή ασφάλισης στους διαχειριστές της πλατφόρμας/operators εξαιτίας της ειδικής φύσης των κινδύνων (η ασφάλιση των περιβαλλοντικών κινδύνων γίνεται κυρίως με την *claimsmaderpolicy*), ή σε σχέση με τη διατάραξη των ισορροπιών, καθώς, ενδεχομένως τα κράτη χωρίς υπεράκτιες δραστηριότητες να μην συμμετείχαν σε τέτοιες διεθνείς συμβάσεις και επίσης έχουν εκφραστεί νομικές διαφωνίες, μεταξύ άλλων, σε σχέση με το αν οι εξωχώριες πλατφόρμες αποτελούν πλοίο ή όχι κλπ., η ανάγκη να ρυθμιστεί η ευθύνη ατυχημάτων εξόρυξης πετρελαίου και φυσικού αερίου με υποχρεωτική ασφάλιση, αποτελεί άμεση προτεραιότητα, δεδομένων των υπεράκτιων δραστηριοτήτων παγκοσμίως και ειδικότερα στην περιοχή μας, Ανατολική Μεσόγειο και Ιόνιο πέλαγος^{1,2}.

1. Βλ. και απόφαση *Resolution A672(16) 19/10/1989 on IMO Guidelines and Standards for the Removal of Offshore Installations and Structures on the Continental Shelf and the Exclusive Economic Zone*. Βλ. και IMO Circular letter No. 3145/6 January 2011, Annex 1 «Insurance and liability for claims where the LLMC does not apply (claims concerning Mobile Offshore Drilling Units (MODUs) or claims covered by a reservation under article 18, paragraph 1 of the LLMC). 19 The conclusion on this issue is that MODUs are covered by the Bunkers Convention and by the insurance requirement under article 7.... This does not, however, prevent a State Party from having higher national limitation amounts, but Bunkers Convention insurance will be the special provisions, for example, direct action does not apply to these higher limits. 20. Taking into account the argument put forward by the P&I Clubs, Member States are urged to consider allowing MODUs the right to limitation of liability in accordance with the LLMC in national law in order to ensure insurance coverage under the Bunkers Convention».

2. Στον ευρωπαϊκό χώρο βλ. Οδηγία 2013/30 Ε.Ε. για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου και τροποποίηση της οδηγίας 2004/35/ΕΚ, και ν. 4409/2016 (ΦΕΚ Α' 136) για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ενσωμάτωση της οδηγίας 2013/30/ΕΕ, τροποποίηση π.δ. 148/2009.

Δικηγορικός Σύλλογος Κερύνειας

Του Νικόλα Στ. Κωνσταντινίδη,
Προέδρου Δικηγορικού Συλλόγου Κερύνειας

Η πόλη της Κερύνειας, η μικρότερη εκ των έξι πόλεων της Κύπρου, αποτελεί πρωτεύουσα της ομώνυμης επαρχίας που εκτείνεται από το ακρωτήριο Κορμακίτη μέχρι τη λεγόμενη των "Αχαιών Ακτή", περιλαμβάνοντας και το μεγαλύτερο μέρος της οροσειράς του Πενταδάκτυλου. Ολόκληρη η Επαρχία της Κερύνειας βρίσκεται υπό τουρκική κατοχή συνεπεία της παράνομης εισβολής του 1974.

Η Κερύνεια αποικήθηκε από τους Αχαιούς από τα προϊστορικά χρόνια (1300 π.Χ.) και σύμφωνα με την Ελληνική μυθολογία η Κερύνεια ιδρύθηκε από τους Αχαιούς Κηφέα και Πράξανδρο που κατέληξαν εκεί όταν επέστρεφαν στη πατρίδα τους από τον Τρωικό πόλεμο. Οι ήρωες έδωσαν στη νέα πόλη το όνομα της πόλης τους της Κερύνειας που βρίσκεται στην Αχαΐα.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Κερύνειας είναι ένας εκ των έξι Τοπικών Δικηγορικών Συλλόγων της Κυπριακής Δημοκρατίας και ιδρύθηκε δια νόμου το 1955 με την θέσπιση του Περί Δικηγόρων Νόμου (Ν.38/1955) κατά

την Αγγλοκρατία, ο οποίος παρέμεινε σε ισχύ και μετά την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Με τον ίδιο Νόμο ιδρύθηκε και ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, κατάκτηση για την οποία εργάστηκαν και οι δικηγόροι της Κερύνειας μαζί με τους συναδέλφους

τους από όλες τις επαρχίες της Κύπρου.

Η ιστορία ωστόσο του Δικηγορικού Σώματος της κατεχόμενης από τους Τούρκους πόλης και επαρχίας της Κερύνειας, είναι μακρά και η προσφορά των μελών του στην πατρίδα πλούσια.

Πεφωτισμένες προσωπικότητες κόσμησαν το δικηγορικό σώμα της Κερύνειας και είχαν μεγάλη συμβολή, πέραν από τον τομέα της δικαιοσύνης, και στα εθνικά, εκκλησιαστικά, και εκ-

παιδευτικά δρώμενα της Κερύνειας αλλά και της Κύπρου ευρύτερα.

Ο Μιλτιάδης Σιακαλλής, Δήμαρχος Κερύνειας το 1891-1893, ο πρώην διδάσκαλος Γεώργιος Λοϊζίδης με μεγάλη προσφορά στην εκπαίδευση, ο λόγιος και πολιτευτής Σάββας Χρίστης, ο Δήμαρχος Κερύνειας από το 1917 έως το 1935 και από το 1943 μέχρι το 1964, Χαρίλαος Δημητριάδης, ο Δωρόθεος Καρολίδης, που υπηρέτησε στον Ελληνικό Στρατό κατά τους Βαλκανικούς πολέμους, ο Σάββας Λοϊζίδης, ο εμπνευστής του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ και βουλευτής Αθηνών, ο Κώστας Στ. Κωνσταντινίδης,

εθναρχικός σύμβουλος και πολιτευτής, ο Δημητράκης Γρ. Δημητριάδης, μετέπειτα δικαστής του Ανώτατου Δικαστηρίου και άλλοι εκλεκτοί δικηγόροι κόσμησαν το δικηγορικό σώμα της Κερύνειας κατά την περίοδο της Αγγλοκρατίας και τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας.

"Το λογότυπο του Δικηγορικού Συλλόγου Κερύνειας που απεικονίζει σπασμένο τον ζυγό της δικαιοσύνης, ο οποίος θα επαναφερθεί σε ισορροπία μόνο όταν θα αποδοθεί δικαιοσύνη στην κατεχόμενη επαρχία της Κερύνειας"

Η Τουρκική εισβολή το 1974 και η εθνοκάθαρση που συντελέστηκε ξεριζώνει τους Κερυνειώτες.

Το Επαρχιακό Δικαστήριο της Κερύνειας που βρισκόταν στην Πλατεία Δικαστηρίων επί της Λεωφόρου 28^{ης} Οκτωβρίου στην Κερύνεια πλέον βρίσκεται στα χέρια του κατακτητή. Στο κτίριο απέναντι από το Δικαστήριο βρίσκονταν και τα γραφεία των δικηγόρων της πόλης.

Οι λιγοστοί Κερυνειώτες δικηγόροι εκτοπίζονται από την πόλη και επαρχία τους.

Το Ανώτατο Δικαστήριο με Διάταγμα του τον Σεπτέμβριο του 1974 ενοποιεί τα Επαρχιακά Δικαστήρια Λευκωσίας και Κερύνειας και μέχρι σήμερα διατηρείται η εν λόγω ρύθμιση.

Ο αείμνηστος Γέωργιος Ν. Καϊζερ, δικηγόρος στην Κερύνεια από το 1964, ο οποίος κατά την τουρκική εισβολή συλλαμβάνεται από τον τουρκικό στρατό και κρατείται σε διάφορες τοποθεσίες ως αιχμάλωτος πολέμου μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 1974, διατηρεί ζωντανό τον Δικηγορικό Σύλλογο Κερύνειας, τον οποίο προεδρεύει, με τα ολίγα μέλη που ήταν εγγεγραμμένα στο Μητρώο Δικηγόρων της Κερύνειας και εξασκούσαν ακόμη το επάγγελμα στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου.

Με το πέρας κάποιων χρόνων, στις αρχές τις δεκαετίας του 1980, επιστρέφει στην Κύπρο αριθμός Κερυνειωτών απόφοιτων νομικής και εγγράφονται στις τάξεις του Δικηγορικού Συλλόγου της Κερύνειας. Κατά την περίοδο αυτή, σχηματοποιείται αριθμητικά και ουσιαστικά το επαγγελματικό σώμα των Κερυνειωτών δικηγόρων.

Έκτοτε ο Δικηγορικός Σύλλογός Κερύνειας αγωνίζεται για επιστροφή στη φυσική του έδρα και για την αποκατάσταση του δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Κερυνειωτών, αλλά και όλων των νόμιμων πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Δικηγορικός Σύλλογος Κερύνειας επιδιώκει με τις δράσεις και παρεμβάσεις του να ενι-

σχύσει τον αντικατοχικό αγώνα του τόπου αλλά και να συνδράμει στη βελτιστοποίηση των συνθηκών απονομής της δικαιοσύνης και στην ενίσχυση του κράτους δικαίου.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Κερύνειας σήμερα έχει περί τα 130 μέλη οι οποίοι έλκουν την καταγωγή τους από την πόλη και την επαρχία της Κερύνειας, με την μεγάλη πλειοψηφία αυτών να εδρεύουν στην Λευκωσία, όπου βρίσκεται και το Οίκημά του Συλλόγου από το 2014 στον χώρο του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας-Κερύνειας. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Κερύνειας οργανώνει ημερίδες και σεμινάρια νομικού ενδιαφέροντος και με τις παρεμβάσεις του επιδιώκει μαζί με τους άλλους Τοπικούς Δικηγορικούς Συλλόγους και τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο να συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό και τη μεταρρύθμιση του τομέα της δικαιοσύνης προς όφελος των μελών του και της κοινωνίας ευρύτερα.

Ο Σύλλογος διοικείται από επταμελές Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από Πρόεδρο και έξι μέλη και συμμετέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου δια του Προέδρου του καθώς και ενός εκπροσώπου, που εκλέγεται απευθείας από τα μέλη του Συλλόγου.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Κερύνειας αδελφοποιήθηκε με τον Δικηγορικό Σύλλογο Ρόδου το 1995.

**Το Επαρχιακό Δικαστήριο της Κερύνειας
ως ήταν το 1974 πριν την τουρκική εισβολή.**

«100 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ»

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά και ο Δήμος Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη στα πλαίσια των 100 χρόνων από την Μικρασιατική καταστροφή, συνδιοργάνωσαν με μεγάλη επιτυχία την Δευτέρα 19.12.2022 στο Δημαρχείο της Νίκαιας την εκδήλωση

«100 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ»

Στην εκδήλωση απηύθυναν χαιρετισμούς ο **Γιώργος Ιωακειμίδης**, Δήμαρχος Δ.Ε. Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη και ο Πρόεδρος του ΔΣΠ **Ηλίας Κλάππας**, οι οποίοι αναφέρθηκαν στη σημασία που έχει η διοργάνωση εκδηλώσεων από τον ΔΣΠ και στους Δήμους της Β' Περιφέρειας Πειραιά, σε άλλες δράσεις και εκδηλώσεις που έγιναν για τα 100 χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή από το

Δήμο Νίκαιας-Αγ.Ιωάννη Ρέντη, ο οποίος ιδρύθηκε από τους πρόσφυγες, καθώς και στον ευρύτερα κοινωνικό ρόλο του ΔΣΠ που παρεμβαίνει σε κάθε κοινωνική δραστηριότητα. Βασικοί ομιλητές ήταν οι: κ.κ.

Λίνος Αλέξανδρος Σισιλιάνος, Κοσμήτορας Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ, Πρώην Πρόεδρος ΕΔΔΑ,

Δημήτρης Σταθακόπουλος, Δρ Κοινωνιολογίας της Ιστορίας, Συνεργάτης Εργαστηρίου Τουρκικών & Ευρασιατικών Μελετών Πα.Πει., Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, **Γρηγόρης Μπλαβέρης**, Δικηγόρος του ΔΣΠ, Δημήτρης Λαμπράκης, Ιστορικός, Δρ Οθωμανικής Ιστορίας, Μεταδιδακτορικός Ερευνητής, Ιονίου Πανεπιστημίου, **Κυριακή Παπαθανασοπούλου**, Δρ Παντείου Πανεπιστημίου, Ειδική συνεργάτης Δήμου, Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη.

Συντονιστής των ομιλητών ήταν ο Δικηγόρος και Σύμβουλος – Ταμίας του ΔΣΠ **Στέλιος Φαζάκης**.

Την εκδήλωση και τους συντελεστές της παρουσίασε η Σύμβουλος ΔΣΠ **Ισμήνη Ζώρζου**, ενώ

στη συνέχεια το παραδοσιακό μουσικό σύνολο «Δρόμοι της Θάλασσας» του Μουσικού Σχολείου Πειραιά (παιδιά ηλικίας 12-17 ετών), με ζωντανή μουσική από την περιοχή της Σμύρνης, ερμήνευσαν ορχηστρικά κομμάτια και

τραγούδια από τις ελληνικές θαλασσινές μουσικές παραδόσεις της Μικράς Ασίας.

Στη συνέχεια στη σκηνή ανέβηκαν μέλη της Θεατρικής Ομάδας του ΔΣΠ (**Γιώτα Μπουρλετίδου**, **Ελένη Μπαγιονέτα** και **Έφη Κριθαρίδου**), υπό την σκηνοθετική καθοδήγηση του **Γιώργου Ρούφα**, οι οποίες δραματοποίησαν κείμενα που αναφέρονταν στην ζωή του Ελληνισμού στα πα-

ράλια, σε μαρτυρίες από την καταστροφή, αλλά και στα όσα υπέμειναν οι πρόσφυγες που κατόρθωσαν να έλθουν στην Ελλάδα μετά από την τραγωδία της Μικρασιατικής Καταστροφής.

Ενδιάμεσα στις ομιλίες η Χορωδία του ΔΣΠ με την διεύθυνση του Μαέστρου της **Μάριου Καζά** συγκίνησε τραγουδώντας επιλεγμένα τραγούδια από την πλούσια μουσική παράδοση της περιοχής της Σμύρνης και της Μικράς Ασίας.

Η δομή της εκδήλωσης με την εναλλαγή καλλιτεχνικών παρεμβάσεων

αλλά και η πρωτοτυπία και συνοχή των ομιλιών κατέστησαν την συγκεκριμένη εκδήλωση από τις πιο πλήρεις και πετυχημένες διαχρονικά εκδηλώσεις του ΔΣΠ, την οποία μπορεί να απολαύσει κανείς στο διαδικτυακό κανάλι του Δικηγορικού Συλλόγου στο Youtube στην διεύθυνση <https://www.youtube.com/watch?v=InCiI8Meo9s&t=2821s>.

Είναι σημαντικό ωστόσο να γίνει αναφορά στα βασικά σημεία των ομιλιών, κατά τις οποίες παρουσιάστηκαν διαφορετικές πτυχές της Μικρασιατικής Εκστρατείας και της καταστροφής, αλλά και η δραστηριότητα που ανέπτυξαν οι πρόσφυγες στην περιοχή της Νίκαιας και ευρύτερα του Πειραιά μετά την έλευσή τους.

Ο κ.**Λίνος Σισιλιάνος**, Καθηγητής Διεθνούς Δικαίου και Κοσμήτορας στην Νομική Σχολή της Αθήνας, που δυστυχώς λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων δεν κατόρθωσε να βρίσκεται στην εκδήλωση, παρενέβη μέσω βιντεοσκοποημένου μηνύματος κάνοντας αναφορά στο διεθνές πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η Μικρασιατική τρα-

γωδία, τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και τα προβλήματα που προέκυψαν από τις εκτοπίσεις των πληθυσμών και την καταπάτηση των δικαιωμάτων της μειονότητας των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης που έχουν φτάσει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του

Ανθρώπου, στο οποίο υπήρξε Πρόεδρος.

Ο κ. **Δημήτρης Σταθακόπουλος** με την πολύχρονη ενασχόλησή του στις τουρκικές σπουδές φώτισε γεγονότα που δεν είναι ευρέως γνωστά στο ελληνικό κοινό. Αναφέρ-

θηκε στην ανάγκη να κατανοήσουμε και να αναλύσουμε τον πολιτικό λόγο της Τουρκίας μέσα από τη μελέτη της τουρκικής και οθωμανικής ιστορίας, ώστε να αναπτύξουμε ως χώρα ισχυρά επιχειρήματα και πολιτικές σε απάντηση των ισχυρισμών της Τουρκίας. Ο ομιλητής αναφέρθηκε στα εσωτερικά θέματα που είχε η Οθωμανική Αυτοκρατορία του 19^{ου} και αρχές του 20^{ου} αιώνα, καθώς και τον εμφύλιο πόλεμο του 1919 εντός της οθωμανικής επικράτειας μεταξύ του στρατού του Σουλτάνου και του αντάρτικου στρατού που συγκροτήθηκε από τον Κεμάλ Αττατούρκ και ο οποίος παρά τον πολύ μικρό αριθμό του κατάφερε να νικήσει τον πολυάριθμο στρατό του Σουλτάνου και στη συνέχεια με την αλλαγή της στάσης των Ευρωπαϊκών Συμμάχων της Ελλάδας να κατατροπώσει τον ελληνικό στρατό, ο οποίος υπέπεσε σε πολλά στρατηγικά λάθη. Τέλος ο κ. Σταθακόπουλος αναφέρθηκε στην σημερινή ρητορική της Τουρκίας που θέλει να ανατρέψει το statusquo των διεθνών συμβάσεων.

Στη συνέχεια πήρε το λόγο ο Δρ. **Δημήτριος Λαμπράκης**, Μεταδιδακτορικός ερευνητής στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Ιστορίας στην εισήγησή του ανέλαβε να περιγράψει το καθεστώς και το status των ελληνικών κοινοτήτων της Μικράς Ασίας στα εκατό έτη που προηγήθηκαν του Κατακλυσμού της Μικρασιατικής Καταστροφής το 1922, ώστε να γίνει κατανοητό το πλαίσιο στο οποίο αναπτύχθηκε ο Ελληνισμός στην Μικρά Ασία. Καταδείχθηκε αφενός η μετατροπή των «ραγιάδων» σε χριστιανούς Οθωμανούς υπηκόους του σουλτάνου και εν συνεχεία η αναγνώρισή τους ως μελών του «ελληνικού μιλλετιού» (Rum-milleti), σε συνδυασμό

με τις νοηματικές αλλαγές που υπέστη ο όρος millet στα τελευταία εκατό έτη της ύπαρξης του οθωμανικού κράτος, όταν και από μια ευρεία θρησκευτική ομάδα έφτασε να δηλώνει μια εθνοτική

ομάδα προσδιορισμένη μέσα από γλωσσικά και θρησκευτικά κριτήρια ενώ κατέληξε να ταυτίζεται στα τελευταία χρόνια πριν την κατάλυση του οθωμανικού κράτους μια εθνική μειονότητα. Τέλος με την εισήγηση παρουσιάστηκαν αδρά τα βασικά χαρακτηριστικά της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής ζωής των ελληνικών κοινοτήτων της Μικράς Ασίας με ιδιαίτερη έμφαση στην πόλη της «Άπιστης» Σμύρνης (Gânur'Yzmir), την αρχετυπική Χαμένη Πατρίδα όλων των Ελλήνων της Μικρασίας.

Ο κ. **Γρηγόρης Μπλαβέρης**, δικηγόρος και ιστορικός ερευνητής, συνεχίζοντας το νήμα της ιστορικής αναφοράς στην πορεία των προσφύγων

μετά την καταστροφή, αναφέρθηκε σε ανθρώπους που με την δράση τους έσωσαν τη ζωή χιλιάδων προσφύγων μέσα στα τραγικά γεγονότα που ακολούθησαν την κατάρρευση του μετώπου και την μεταστροφή της στάσης των ξένων δυνάμεων. Στη συνέχεια αναφέρθηκε στον τρόπο που έγιναν δεκτοί οι πρόσφυγες στην ευρύτερη περιοχή του Πειραιά και της Νίκαιας, τον αγώνα για μια καλύτερευση της καθημερινότητας και τις αντιξοότητες που αντιμετώπισαν οι προσφυγικοί πληθυσμοί. Επίσης αναφέρθηκε στο πρόγραμμα αγροτικής και αστικής αποκατάστασης που εκπονήθηκε από την Πολιτεία με ιδιαίτερη αναφορά

στον Πειραιά, τον τρόπο που δημιουργήθηκαν πιο οργανωμένοι οικισμοί ή παραγκουπόλεις και η Κοκκινιά (Νίκαια) που αποτέλεσε τη «Ναυαρχίδα» της οικιστικής πολιτικής, το νομικό καθεστώς (παραχωρητήρια

και άτοκα δάνεια) με τα οποία αποκτήθηκαν τα σπίτια και τα νομικά προβλήματα που συναντώνται ακόμη και 60 έτη μετά από αυτές τις πολύ δύσκολες συνθήκες που δημιουργήθηκαν. Η εισήγηση όμως είχε αισιόδοξο συμπέρασμα, αφού αναφέρθηκε στην δημιουργικότητα και το υψηλό επίπεδο πολιτισμού των προσφύγων, τα οποία μπόλιασαν την τοπική κοινότητα και άλλαξαν προς το καλύτερο τις νέες πατρίδες των προσφύγων, κάτι που συναντάει ακόμη και σήμερα σε αυτές τις γειτονιές 100 χρόνια μετά.

Τέλος η κα **Κυριακή Παπαθανασοπούλου**, διδάκτορας σύγχρονης Ιστορίας και ειδική συνεργάτιδα του Δήμου, ανέφερε τις διάφορες ορ-

γανώσεις των προσφύγων που εγκαταστάθηκαν στην Κοκκινιά, ώστε να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τα διάφορα προβλήματα σε σχέση με την στέγασή τους και την ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία. Η επιλογή του τόπου έγινε λόγω της θέσης της και του ότι αποτελούσε μια εργατική συνοικία που είχε διαθεσιμότητα χώρου. Παρά τις δυσκολίες που υπήρξαν με τις απαλλοτριώσεις, τις συγκρούσεις και τις ένδικες διαμάχες των ιδιοκτητών με τους δικαιούχους, ο συνοικισμός αναπτύχθηκε γρήγορα και έγινε ο μεγαλύτερος προσφυγικός οικισμός. Οι πρόσφυγες οργανώθηκαν σε σωματεία αλληλοβοήθειας, ώστε να διεκδικήσουν καλύτερες συνθήκες διαβίωσης, αλλά και να αναπτύξουν πολιτιστικούς και πολιτικούς σκοπούς. Ο μεγάλος αριθμός των σωματείων (πάνω από 150) στην ευρύτερη περιοχή της Νίκαιας δείχνει την

ανάγκη αυτοοργάνωσης των διαφόρων επιμέρους κοινοτήτων και γειτονιών μέσα στον προσφυγικό πληθυσμό. Η μνήμη των χαμένων πατρίδων συντηρείται από τους Συλλόγους μέσω της ίδρυσης Ιερών Ναών, γύρω από τους οποίους οργανώνονται και πολιτιστικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Η παρουσία των Συλλόγων διαδραματίζει σημαντικό ρόλο και τις δημοτικές εκλογές, αφού μέσω αυτών εκλέγονται δημοτικοί σύμβουλοι αλλά και Δήμαρχοι της Νίκαιας. Οι Σύλλογοι και τα Σωματεία των Προσφύγων καταδεικνύουν την αυτοοργάνωση των πληθυσμών και διεκδικούν καλύτερες συνθήκες, αλλά συμβάλλουν ακόμη και σήμερα στην κοινωνική συνοχή του τόπου.

Η συγκεκριμένη εκδήλωση αποτελεί μια από τις πληρέστερες και πολυσχιδείς εκδηλώσεις του Δικηγορικού Συλλόγου λόγω της σύμπραξης πολλών φορέων και ομάδων που αρμονικά συνέδραμαν για την πραγματοποίησή της και ελπίζουμε σύντομα ο Σύλλογος να οργανώσει και άλλες αντίστοιχες εκδηλώσεις.

Επίσης, παρευρέθηκαν και παρακολούθησαν την εκδήλωση: οι Βουλευτές Ειρήνη Κασσιμάτη, Δημήτρης Μαρκόπουλος και Ιωάννης Τραγάκης και, ο πρώην Ευρωβουλευτής και πρώην Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κώστας Μποτόπουλος. Η Αντιδήμαρχος Παιδείας του Δήμου

Νίκαιας – Αγ. Ι. Ρέντη Μαρία Αραβαντινού, η αντιδήμαρχος Πολιτισμού του Δήμου Νίκαιας – Αγ. Ι. Ρέντη Ευθυμία Αργυράκη-Δεληγιώργη, ο Αντιδήμαρχος Αθλητισμού του Δήμου Νίκαιας – Αγ. Ι. Ρέντη Λευτέρης Χατζη-

παυλίδης και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι του Δήμου Δημήτρης Σταυρόπουλος, Γιώργος Ακκάς, Αντώνης Λιντζέρης. Η Δημοτική Σύμβουλος του Δήμου Πειραιά Βάνα Μελά. Ο πρώην Αντιδήμαρχος Νίκαιας Ιωάννης Κλάπας και ο πρώην Δημοτικός Σύμβουλος Γεράσιμος Μπενετάτος. Ο Αντιπρόεδρος της Ένωσης Σμυρναίων Αθηνών Σταύρος Μελιδώνης. Ο πρώην Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά Γιώργος Σταματογιάννης, οι Αντιπρόεδροι του Δικηγορικού Συλλόγου Πολυχρόνης Περιβολάρης και Ιωάννης Βούτας και ο νομικός σύμβουλος του Δήμου Νίκαιας – Αγ. Ι. Ρέντη Μίλτος Κλαπαδάκης.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΣΠ

Στις 18/11/2022 ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά σε συνεργασία με το περιοδικό «Διοικητική Δίκη» διοργάνωσε επιστημονική ημερίδα με θέμα: **“Ο ρόλος και η θεσμική θέση του δικαστή στη σύγχρονη έννομη τάξη”**. Την ημερίδα χαιρέτησαν ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου **Ηλίας Κλάππας**, ο Πρόεδρος της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών **Παναγιώτης Δανιάς**, η Εφέτης Δ.Δ. **Θεοδώρα Βιτουλαδίτη** εκπροσωπώντας την **Θεώνη Λειβαδίτη**, Διευθύντρια Σύνταξης του Περιοδικού «Διοικητική Δίκη» και Πρόεδρο Εφετών Δ.Δ. Οι διακεκριμένοι ομιλητές της ημερίδας προερχόμενοι από τον δικαστικό όσο και από τον ακαδημαϊκό και δικηγορικό κόσμο παρουσίασαν στις εμπεριστατωμένες εισηγήσεις τους όψεις του ρόλου του δικαστή στη σύγχρονη κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα και τις πολλές προκλήσεις που καλείται αυτός ν’ αντιμετωπίσει. Ο ρόλος του εθνικού δικαστή στην εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου, δικαστική ή δικαιοδοτική λειτουργία και ερμηνεία των νόμων, η αρχή της αναλογικότητας και διοικητικός δικαστής, ο δικαστής ως εγγυητής του δικαιώματος δικαστικής προστασίας, αυτοδιοίκητο των δικαστηρίων, η

συνταγματική κατοχύρωση του μισθολογίου των δικαστικών λειτουργών ήταν μερικά από τα θέματα που αναπτύχθηκαν. Η ημερίδα αποτέλεσε ένα πεδίο γόνιμης επικοινωνίας για όλα τα παραπάνω ζητήματα μεταξύ δικηγόρων και δικαστών, κυρίως προερχομένων από τον χώρο της Διοικητικής δικαιοσύνης, σε μια εποχή όπου λόγω των πολλαπλών κρίσεων η σημασία του έργου του δικαστή για τον Έλληνα πολίτη αυξάνεται γεωμετρικά. Τις συνεδρίες συντόνιζαν η γενική Γραμματέας Δ.Σ. Πειραιά, Παναγιώτα Μπουρλετίδου και η Εφέτης Δ.Δ. Θεοδώρα Βιτουλαδίτη

Στις 3 Δεκεμβρίου 2022 ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά σε συνεργασία με την Ένωση Ελλήνων Ποινικολόγων διοργάνωσε επιστημονική ημερίδα με θέμα **«Επίκαιρα Ζητήματα Ποινικού Δικαίου»**, αφιερωμένη στη μνήμη των Καθηγητών Λάμπρου Μαργαρίτη και Στέφανου Παύλου, που έφυγαν πρόωρα από κοντά μας.

Οι τρεις θεματικές ενότητες της ημερίδας αφορούσαν στους ποινικούς θεσμούς που εισήγαγε ο νέος ΠΚ, την έννοια της περιουσιακής βλάβης στο νέο ΠΚ και την εφαρμογή του άρθρου 84 ΠΚ για τις ελαφρυντικές περιστάσεις. Στην ημερίδα δόθηκε η δυνατότητα στους συμμετέχοντες να αναπτύξουν επιστημονικό διάλογο για διατάξεις και θεσμούς του νέου ΠΚ που τέθηκε σε ισχύ το 2019. Την ημερίδα χαιρέτησαν ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου **Ισίδωρος Ντογιάκος**, ο πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης **Μιχάλης Καλογήρου**, ο Πρόεδρος του Δικηγο-

ρικού Συλλόγου **Ηλίας Κλάππας**, ο Πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων **Ηλίας Αναγνωστόπουλος** και ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.Π. **Πολυχρόνης Περιβολάρης**. Στην ημερίδα έκαναν εισηγήσεις και συμμετείχαν εξάιρετοι επιστήμονες τόσο από τον δικαστικό και εισαγγελικό όσο και από τον ακαδημαϊκό και δικηγορικό κόσμο. Τις συνεδρίες συντόνιζαν ο Καθηγητής **Ηλίας Αναγνωστόπουλος**, Πρόεδρος της ΕΕΠ, ο **Ευάγγελος Καΐσαρης**, προϊστάμενος της Εισαγγελίας Εφετών Πειραιά και ο ομότιμος Καθηγητής **Ιωάννης Γιαννίδης**.

Του Σταύρου Μελιδώνη,
Δικηγόρου, Αντιπροέδρου
της Ένωσης Σμυρναίων Αθήνας

Ο Κανονισμός του Δικηγορικού Συλλόγου Σμύρνης

Σμύρνη: Μία πόλη που ενσάρκωνε την ιστορία ενός ολόκληρου λαού, ο οποίος μεγαλούργησε στα παράλια της Μικράς Ασίας επί τρεις χιλιάδες και πλέον χρόνια και έθεσε τις βάσεις του ευρωπαϊκού πολιτισμού. «Καλλίστη πασών των πόλεων», «ο κόσμος της Ιωνίας», «ο εγκέφαλος της Ανατολής», «ο οφθαλμός της Ασίας», «το φως της Ανατολής», «το διαμάντι της Ιωνίας», είναι λίγοι μόνο από τους χαρακτηρισμούς οι οποίοι αποδόθηκαν στην πόλη της Σμύρνης διαχρονικά, της πόλης του ύμνου και του θρήνου.

Η ελληνική κοινότητα της Σμύρνης ιδίως κατά τον 19^ο και τις αρχές του 20^{ου} αιώνα είχε φτάσει σε υψηλότατο επίπεδο πνευματικής και πολιτιστικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό αξιοσημείωτη θέση κατείχε ο νομικός κόσμος, καθώς το υψηλό επίπεδο επιστημονικής κατάρτισης των Ελλήνων νομικών με σπουδές στα πιο φημισμένα πανεπιστήμια της Ευρώπης τους κατέτασσε στην πρώτη θέση στη συνείδηση της πολυεθνικής κοινωνίας της Σμύρνης. Ο Έλληνας νομικός της Σμύρνης δραστηριοποιούνταν στο οθωμανικό κράτος καλούμενοι να υπηρετήσουν με επιστημονική επάρκεια το Δίκαιο και να υποστηρίξουν τα συμφέροντα της ελληνικής κοινότητας, αλλά ταυτόχρονα να κερδίσουν την αποδοχή και την εμπιστοσύνη της εχθρικής και καχύποπτης διοίκησης μαζί με την εκτίμηση των μελών των άλλων εθνικών κοινοτήτων. Οι νομικοί της Σμύρνης ήταν εξαίρετοι επιστήμονες με πολλά και ποικίλα ενδιαφέροντα. Σε κάθε δραστηριότητά τους συνυπήρχε το ελληνικό πνεύμα, η ορθόδοξη παράδοση της Ανατολής και ο ευρωπαϊκός διαφωτισμός. Βαθείς γνώστες του δικαίου και της δικονομίας παρουσιάζονταν ενώπιον των αυτοκρατορικών οθωμανικών, των εκκλησιαστικών αλλά και των προξενικών δικαστηρίων παρέχοντας τις υπηρεσίες τους σε φτωχούς και πλουσίους, Έλληνες και μη. Υπήρξαν εμπνευστές, ιδρυτές και μέτοχοι οι ίδιοι σε όλους τους κοινωνικούς και πολιτιστικούς θεσμούς της Σμύρνης (Δημογεροντία, Κεντρική Επιτροπή, Ευαγή ιδρύματα, Συλλόγους, Σωματεία, Λέσχες, Επιμελητήρια, Εφημερίδες, Εφορίες Ενοριών).

Με βάση τα ανωτέρω χαρακτηριστικά οι Έλληνες

Σμυρναίοι Δικηγόροι ιδρύουν τον πρώτο ελληνικό δικηγορικό σύλλογο το 1862, πολλά έτη νωρίτερα από οποιαδήποτε άλλη αντίστοιχη προσπάθεια στην κυρίως Ελλάδα. Ο Κανονισμός που συντάχθηκε στην ελληνική και την ιταλική γλώσσα, περιείχε πρωτοποριακές διατάξεις για όλα τα ζητήματα και αναλύεται σε 9 τμήματα με 35 άρθρα.

Ήδη από το προοίμιο γίνεται σαφές ότι ο Κανονισμός αποβλέπει στην ικανοποίηση των αναγκών που έχουν δημιουργηθεί αναφορικά με τον τρόπο οργάνωσης και άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος στη Σμύρνη, καθώς και των συνθηκών απονομής της δικαιοσύνης. Αναφέρεται σχετικά ότι: «Οι υπογεγραμμένοι εν ενεργεία δικηγόροι εν τη δε τη πόλει της Σμύρνης, συνειδότες την ανάγκην της εν σωματείω αποκαταστάσεως αυτών και της ως εν τοις εξευγενισμένοις μέρεσι διοργανώσεως των επί τω σκοπώ του διαρρυθμίσαι την εξάσκησιν του επαγγέλματος των υπέρ του δημοσίου καλού, θέτουν δια του παρόντος, τας βάσεις εφ' ων στηρίζεται ο ήδη παρ' αυτών συνιστώμενος Δικηγορικός Σύλλογος». Έτσι λοιπόν ο Κανονισμός θέτει ως πρώτιστο και ιερό καθήκον του: «α. την πάντως αξιοπρεπή και σεβαστήν εξάσκησιν του δικηγορικού επαγγέλματος». Επιπλέον ορίζονται ως στόχοι: «δια της αμοιβαίας συμπράξεως και της σύμπνοιας των εαυτού μελών να μορφώση την αναγκαίαν ηθικήν ισχύν την υποσχομένην το κοινόν καλόν» και «να εξασφαλίση τη κοινωνία τα αποτελέσματα της δικαιοσύνης».

Στη συνέχεια εξειδικεύονται οι διατάξεις μέσω των οποίων θα καταστεί εφικτός ο ως άνω σκοπός. Πιο συγκεκριμένα: Στο πρώτο τμήμα (άρθρα 1-12) γίνεται μνεία των διοικητικών οργάνων του Δικηγορικού Συλλόγου, που περιλαμβάνουν τον Πρόεδρο, τον Γραμματέα και τον Ταμία, καθώς και αναλυτική αναφορά των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων ενός εκάστου η θητεία των οποίων είναι ετήσια. Στο δεύτερο τμήμα (άρθρα 13-18) γίνεται λόγος για τη σύγκληση και τη συγκρότηση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία είναι το ανώτατο όργανο του συλλόγου και η οποία αποφασίζει για όλα τα ζητήματα. Συνεδριάζει τακτικά κάθε Παρασκευή και έκτακτα

του Κανονισμού.
Ο Κανονισμός υπογράφεται την 6^η/18^η Ιουλίου 1862. Στη συνέχεια τα μέλη του δικηγορικού συλλόγου συνήλθαν στις 7/19 Αυγούστου 1862 σε συνεδρίαση προκειμένου να εκλέξουν τα μέλη του προεδρείου. Πρώτος Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Σμύρνης εξελέγη ο Πέτρος Πυλαρινός, Γραμματέας ο Κ.Καρρέρ και Ταμίας ο Κυριάκος Βασιλειάδης. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Σμύρνης είχε παρουσία 60 ετών μέχρι και τη Μικρασιατική Καταστροφή. Τελευταίος Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Σμύρνης ήταν ο δικηγόρος και συγγραφέας Μιχαήλ Αργυρόπουλος, Αντιπρόεδρος ο Σταύρος Δεπάστας και Γενικός Γραμματέας ο Ορέστης Θάλλης.

Απόσπασμα από την εφημερίδα Ευσέβεια Σμύρνης φύλλο της 12.10.1862

— Εὐ Σέβας σέβεται διακονοῦντος Σιλλόγος πρὸς αὐτοῦ τὴν πύλιν· ἀξιοπαιτὴ ἔχοντι τοῦ διακονοῦντος ἐπαγγελματίας, καὶ διὰ τῆς ἀεικλείας συμπεριζῶσι καὶ τῆς συμπνοίας τοῦ ἐκείνου μέλλειν ἐκμαρῶντες τὴν διακονίαν ἔτι καὶ ἰσχυρὴν τὴν ὑποχρέωσιν τὴν κοινὴν καλῶς τοῖς πενήσι θεόκωτον ὑπερσπ. ζῆθαι ὁμοῖον καὶ μῦνον ταῖς δικαίαις δίκαις θέλοντιν ἀνταπερθεῖν. Ὁ ἀκονιστὴς τοῦ Σιλλόγου περιέχει πολλές ἀξίας λόγου δικτάζας, καὶ ὀφρῶνται ἐκ τῆς σωματικῆς τοῦτο ἀποδιδῶν ἑταῖς γρήγορον το κοινῶν. Παιδὶς ἐξελθὼς ὁ Κ. Π. Παλαρῆς, γυμνασιεὺς ὁ Κ. Κ. Καζέμης καὶ ταῖς ὁ Κ. Κ. Βασιλείδης. Ὁ διακονοῦντος Σιλλόγος θέλει ἐκδιδῶν ἐπιθεῖναι τῇ ἐγγραφοῦν νοσηλόντας.

KANONISMOΣ
 ΤΟΥ
 ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.
 —————
REGOLAMENTO
DEL CORPO DEGLI AVVOCATI.

[illegible]

Ἄ. Τὴν καίτοις ἀβυσσίδα ἐκ
πυλῶντος ἀδύτου τοῦ ὑπερ-
κοινοῦ.

Β. Διότι η δραματική συμπεριφορά κατ'εξ ορισμού σημαίνει την έκταση της ψυχής, το ποσοστό της δραματικής ή δραματικής (αφ' ου της δραματικής) ή απλής καλής.

Οἷον δὲ χρῶμα πᾶσι βροτοῖς
δόνει, καὶ ἀνθρώποις, καὶ κύνεσσιν

I sottoscritti Axxo, nel rispetto di questa Città di Torino, riconoscendo la necessità di stabilire in Corpo, e d'organizzare come nei paesi civili, gli uffici di regolarizzare l'esercizio della loro professione nell'interesse pubblico, si sono costituiti, e costituiscono in Corpo, e perseguono le basi fondamentali della loro associazione, come segue:

PRIMO. Di elevare la professione, nella dignità che le è dovuta.

SECONDO. Colla consulenza
Insa azienda del Maresca e del
Corpo, creare la giusta forma
mercato per agire qual motore
del pubblico bene.

TURCO. Ed in tal modo si/operando tutti i mezzi leciti, co-

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ
ΣΥΛΛΟΓΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΟΝ ΑΡΕΙΟ ΠΑΓΟ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, στην πρώτη της συνεδρίαση για το 2023 στις 18 Ιανουαρίου στην Αθήνα, πήρε αποφάσεις σχετικά με τα οικονομικά θέματα, τη νομιμοποίηση εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων, τη νομική βοήθεια, τη διοικητική δικαιοσύνη, το κτηματολόγιο, το άρθρο 187 ΠΚ και εξέδωσε σχετική ανακοίνωση

Σε σχέση με τη νομιμοποίηση των εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων να προβαίνουν σε δικαστικές ενέργειες και να συμμετέχουν σε πλειστηριασμούς η ανακοίνωση της Ολομέλειας αναφέρει τα κάτωθι:

Το δικηγορικό σώμα, σε υλοποίηση αποφάσεων των θεσμικών του οργάνων άσκησε παρέμβαση ενώπιον του Αρείου Πάγου υπέρ των δανειοληπτών και κατά των Εταιρειών Διαχείρισης Απαιτήσεων για το ζήτημα που έχει ανακύψει σχετικά με την νομιμοποίηση των εταιρειών αυτών, μετά τις αντικρουόμενες αποφάσεις Τμημάτων του Αρείου Πάγου.

Η παρέμβαση αυτή εντάσσεται στη διαρκή και συνεχή δράση του δικηγορικού σώματος για στήριξη των οικονομικά αδυνάμων και ευάλωτων συμπολιτών μας και μάλιστα σε μια περίοδο έν-

τονης κοινωνικής και οικονομικής κρίσης, όπου η Πολιτεία και Κοινωνία οφείλει να μεριμνήσει για την προστασία της.

Το δικηγορικό σώμα καλεί την Ελληνική Δικαιοσύνη να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων και να κρίνει με γνώμονα μόνο το νόμο και τα στοιχεία του φακέλου. Να κλείσει τα αυτιά της στις Σειρήνες των ισχυρών οικονομικών και τραπεζικών παραγόντων και από κατευθυνόμενα δημοσιεύματα μερίδας του τύπου, περί δήθεν κατάρρευσης του τραπεζικού συστήματος σε περίπτωση που η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου αποφασίσει υπέρ των δανειοληπτών.

Να εφαρμόσει το νόμο και τη φωνή της συνείδησής τους. Υπενθυμίζουμε την ανοίκεια και απαράδεκτη σχετική αναφορά της Τράπεζας της Ελλάδος στην Έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας μηνός Νοεμβρίου 2022, με την οποία προαναγγέλεται, επί της ουσίας «η άρση των περιορισμών» που έθεσαν οι δικαστικές αρχές, όπως η αριθμ. 822/2022 του Αρείου Πάγου, τους επόμενους μήνες, την οποία έχουμε καταδικάσει ρητά σε επανειλημμένες αποφάσεις μας και δημόσιες παρεμβάσεις μας.

Η πίτα της χορωδίας του ΔΣΠ

Η χορωδία του ΔΣΠ έκοψε της πρωτοχρονιάτικη πίτα της παρουσία του Προέδρου του ΔΣΠ στην αίθουσα εκδηλώσεων του στις 30/1/2023

Ο Πρόεδρος κ. Ηλίας Κλάππας ευχήθηκε στον μάεστρο της χορωδίας ΔΣΠ κ. Μάριο Καζά και στα μέλη της υγεία, δημιουργία και επιτυχίες.

Δικηγορία & Καλλιτεχνία

Ο πίνακες αλλάζουν τα πάντα! Η «Δικηγορική Επικαιρότητα» δημοσιεύει στο παρόν και στο επόμενο τεύχη της πίνακες Πειραιωτών δικηγόρων-ζωγράφων που έχουν δωριστεί στον Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά και διακοσμούν τα γραφεία του Συλλόγου καθώς και την ανακαινισμένη αίθουσα δικηγόρων στο Πρωτοδικείο Πειραιά. Μπαίνοντας στις αίθουσες σε αγγίζει αμέσως η ζεστή ατμόσφαιρα που δημιουργούν τα έργα.

Ειρήνη Βλάχου Αντίγραφο της «παιδικής συναυλίας»
του Γ. Ιακωβίδη (1852-1935)

Κώστας Γκαβέρας

Παναγιώτα Βαγενά

Σταύρος Γουδής

του Θωμά Σταμόπουλου,
Δικηγόρου Πειραιά

Δυστυχώς η πρόσβαση στο Πολυμελές Πρωτοδικείο έχει καταστή απαγορευτική υπόθεση. Αυτό οφείλεται, αποκλειστικώς και μόνον, στο γεγονός της νομοθετικής καταργήσεως της δυνατότητας της τροπής του αγωγικού αιτήματος από καταψηφιστικό σε αναγνωριστικό, οσάκις κάποιος ενάγει με καταψηφιστικό αίτημα, το οποίο υπάγεται καθ' ύλην στην αρμοδιότητα του Πολυμελούς Πρωτοδικείου. Με βάση αυτό το αναμφίβολο δεδομένο έχει παρατηρηθεί το δυσμενές φαινόμενο της ελλείψεως υπάρξεως έργου στα Πολυμελή Πρωτοδικεία, τα οποία, λίαν συντόμως και κατά πάσα πιθανότητα, δεν θα έχουν έργο προς εκτέλεση...!!! Το Υπουργείο Δικαιοσύνης πρέπει, να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά το παραπάνω φαινόμενο, διότι κατ' αυτόν τον τρόπο η Δικαιοσύνη γίνεται ακριβή στον πολίτη και δεν του προσφέρει τις υπηρεσίες της, στερώντας τον από αναμφίβολα συνταγματικά του δικαιώματα. Δεν είναι δυνατόν, ο πολίτης να μην προσφεύγει στη Δικαιοσύνη εξαιτίας παρόμοιων παθογενών καταστάσεων. Η Δικαιοσύνη δεν είναι για τους λί-

γους, έτσι δεν είναι;

Ο γράφων, εν όψει του ανωτέρου δυσάρεστου φαινομένου και προς το σκοπό εξαλείψεώς του προτείνει δύο (2) λύσεις, δηλαδή, είτε να επανέλθει νομοθετικώς η δυνατότης της τροπής του καταψηφιστικού αιτήματος σε αναγνωριστικό για απαιτήσεις υπερβαίνουσες το ποσό των 250.000 ευρώ, είτε να νομοθετηθεί, ότι επί αγωγών της καθ' ύλην αρμοδιότητας του Πολυμελούς Πρωτοδικείου δεν θα καταβάλλεται απ' αρχής δικαστικό ένσημο, αλλά σε περίπτωση ευδοκιμήσεως της ασκούμενης αγωγής, ως και σε περίπτωση τελεσιδικίας της εκδιδόμενης επ' αυτής αποφάσεως, τότε, ο νικών ενάγων θα καταβάλει τέλος απογράφου επί του επιδικαζόμενου ποσού.

Αυτές είναι κατά τη γνώμη του γράφοντος οι ενδεδειγμένες λύσεις προς επίλυση του άνω οξύτατης μορφής προβλήματος, το οποίο εμποδίζει την προσφυγή του πολίτη στη Δικαιοσύνη, επειδή, δυστυχώς, το Δημόσιο λειτουργεί με εισπρακτική πολιτική και όχι με πολιτική εξυπηρετούσα το δημόσιο συμφέρον...

II

Με έκπληξη πληροφορηθήκαμε, ότι στο ΣτΕ, το τμήμα καθαρογραφής των αποφάσεών του, υπολειτουργεί ελλείψει στελεχώσεως σε ανθρώπινο δυναμικό. Χαρακτηριστικώς αναφέρουμε στους αναγνώστες μας, ότι απόφαση εκδοθείσα από το Α' Τμήμα κατά τον μήνα Ιούλιο του τρέχοντος έτος (2022) ουδέ κ' αν έχει καθαρογραφεί και η μη καθαρογραφή της οφείλεται στην παραπάνω απίστευτη αιτία.

Ευλόγως, λοιπόν, πας έμφρων πολίτης διερωτάται δικαιολογημένως, τι θα συμβαίνει σε κατώτερα δικαστήρια, όταν στο ανώτατο διοικητικό δικαστήριο παρουσιάζονται τέτοια αποκαρδιωτικά φαινόμενα.

III

Σε πρόσφατη επίσκεψη του γράφοντος στο Δικαστικό Μέγαρο Κομοτηνής διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

1. Πρόκειται περί Δικαστικού Μεγάρου με αρκετά καλή αρχιτεκτονική και σύγχρονο τρόπο δομήσεως, όμως, υστερεί σε φωτισμό των εσωτερικών του χώρων και εξωτερικώς χρήζει αποκαταστάσεως λόγω εμφανίσεως υγρασιών.

2. Κατά τα φαινόμενα, δεν υπάρχει μεγάλο αντικείμενο εργασιών για τους μάχιμους δικηγόρους, διότι, ιδίως, τόσο τα ποινικά, όσο και τα αστικά ακροατήρια ετελείωσαν πάρα πολύ γρήγορα και σε αυτά παρέστησαν ελάχιστοι συνάδελφοι...

3. Εντός του αυτού χώρου υπάρχει ένα περίτεχνο κτίσμα των αρχών του προηγούμενου αιώνα, στο οποίο στεγαζόταν κατά το παρελθόν το Δικαστικό Μέγαρο Κομοτηνής, το οποίο έχει τεθεί εκτός λειτουργίας, παραμένει θεόκλειστο και εντελώς ασυντήρητο!!!!... Ευλκρινώς, γιατί οι αρμόδιοι το αφήνουν στην εγκατάλειψη και την αχρησία;

VI

1. Ο γράφων για πρώτη φορά επισκέφθηκε στην πολυετή επαγγελματική σταδιοδρομία του τον νέο Δικαστικό Μέγαρο Αγρινίου.

Διεπίστωσε, ότι το ανωτέρω Μέγαρο, ναι, μεν, έχει δομηθεί με βάση νέες – σύγχρονες κατασκευαστικές προδιαγραφές και διαθέτει πληθώρα αιθουσών – ακροατηρίων στο ισόγειονόροφον του, πλην, όμως, τον εντυπωσίασε το γεγονός, πως δεν έχει δομηθεί κατά τον πρόποντα τρόπο, καθ' ότι οι πλείστες των άνω αιθουσών είναι θεοσκότεινες!!!!

Με άλλα λόγια ο γράφων θεωρεί, πως είναι ασύγ-

γνωστη η μελέτη και κατασκευή Δικαστικών Μεγάρων στην σύγχρονη εποχή, χωρίς αυτά να χαρακτηρίζονται από φωτεινότητα.....

2. Η πρόσφατη νομοθέτηση του θεσμού του εκπροσώπου τύπου στα τρία (3) μεγάλα Δικαστήρια της χώρας μας αποτελεί σημαντικό βήμα για τον εκδημοκρατισμό του θεσμού της Δικαιοσύνης στον πολύπαθο τόπο μας και η σχετική νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβερνήσεως αξίζει συγχαρητηρίων. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα καταστή δυνατή η άσκησης καλόπιστης κριτικής σε δικαστικές αποφάσεις και οι φορείς της δικαστικής εξουσίας θα δύνανται, να ανταπαντούν, καθ' ότι και οι κρίνοντες κρίνονται σε μια υγιή Δημοκρατική Χώρα.

Προσφάτως, δυστυχώς, η Δικαιοσύνη με επαμφοτερίζουσες αποφάσεις των οργάνων της, έδωσε δείγματα ελλείψεως ισορροπημένης και ευστόχου κρίσεως, δίδουσα το δικαίωμα για την απόδοση από πλευράς πολιτών ευθυνών για άστοχες κρίσεις και κατά επέκταση για μη απονομή του δικαιωτικού της έργου κατ' επιτυχή τρόπο.

Συνεπώς ο γράφων δημοσίως οφείλει, να συγχαρεί την Κυβέρνηση για την παραπάνω πρωτοβουλία της και εύχεται, όπως η Πολιτεία καθιερώσει τον άνω θεσμό και σε κάθε άλλη δικαστική μονάδα, όπως είναι το αντικειμενικώς ορθόν.

3. Τι συμβαίνει στο Ειρηνοδικείο Πειραιώς; Η συντηρητική πλειονότης των εκδιδομένων αποφάσεων επί υποθέσεων του Ν.3869/2010 (Ν. Κατσέλη) είναι απορριπτική, χωρίς να συνοδεύεται από επαρκή προς τούτο αιτιολογία, γεγονός, το οποίο κατά την κρίση του γράφοντος, καταδεικνύει, ότι οι δικάζοντες τοιούτου είδους υποθέσεις Δικαστές, έχουν αρνητική τοποθέτηση έναντι των δανειοληπτών εκ προοιμίου, πράγμα, το οποίο αδικεί την αλήθεια, καθ' όσον όλοι γνωρίζουμε, πως οι περισσότεροι δανειολήπτες ανυπαίτιως έχουν φθάσει σε αδυναμία πληρωμής των υποχρεώσεων τους. Κάτι δεν πρέπει; να γίνει;

4. Οι αναγνώστες μας, πρέπει, να ξεύρουν, πως υπάρχει νομοθετική διάταξις, η οποία προβλέπει, ότι σε περίπτωση κατά την οποίαν ο αιτών την υπαγωγή του στις πρόνοιες του Ν.3869/2010 αποβιώσει προ της εκδικάσεως της αιτήσεως του, Η ΔΙΑΝΟΙΓΟΜΕΝΗ ΔΙ' ΑΥΤΗΣ ΔΙΚΗ ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ!!!!!! Η σχετική διάταξις ψηφίσθηκε το έτος 2018.....

Ο γράφων διερωτάται ευλόγως, εάν η ανωτέρω νομοθετική διάταξις χαρακτηρίζεται από συνταγματικότητα....., έτσι ώστε να τυγχάνει εφαρμογής...

ΣΤΙΞΕΙΣ

του Δημήτρη
Πιστικού

Περί αληθείας και Δίκης (Δικαιοσύνης)

«**Α**ληθείη» (αλήθεια) και «αληθής» (αυτός που λέει την αλήθεια) είναι δυο λέξεις που απαντούν γραπτές, για πρώτη φορά, στα ομηρικά έπη, χωρίς να χάσουν ποτέ, μέχρι σήμερα, την αρχική σημασία τους. Στην Ψ ραψωδία τής Ιλιάδας, στίχ. 361, ο Αχιλλέας τοποθετεί ως σκοπό τον ισόθεο Φοίνικα, «*ως μεμνέωτο δρόμους και αληθείην αποείπει*» (για να παρακολουθεί την αρματοδρομία και να πει την αλήθεια). Στη νέκυια (λ ραψωδία τής Οδύσσειας, στίχ. 507, ο Οδυσσεύς σε παράκληση του νεκρού Αχιλλέα να του μιλήσει για τον επάνω κόσμο και ειδικότερα για τον γιο του και για τον πατέρα του, του απαντά: «*πάσαν αληθείην μυθήσομαι, ως με κελεύεις*» (την πάσα αλήθεια θα σου πω, ως μου γυρεύεις). Εξάλλου, η λέξη «*Δίκη*» (δικαιοσύνη) στον Όμηρο σημαίνει έθος, συνήθεια με ισχύ νόμου, δίκαιο, απονομή δικαιοσύνης. Στην Π ραψωδία τής Ιλιάδας στίχ. 388, ο Δίας τιμωρεί «*οι βίη είν αγορή σκολιάς κρίνωσι θέμιστας / εκ δε δίκην ελάσωσι θεών όπιν ουκ αλέγοντες*» (αυτούς που ερμηνεύουν αυθαίρετα στην αγορά στρεβλές τις αποφάσεις του / και διώχνουν την δικαιοσύνη αδιαφορώντας για την θεϊκή τιμωρία), ενώ στους στίχους 541-542 (της ίδιας ραψωδίας) αναφέρεται: «*Σαρπηδών Λυκίων αγός ασπιστάων / ως Λυκίην είρυτο δίκησί τε και σθένει ω*» (ο Σαρπηδόνας, ταγός των ασπιδοφόρων Λυκίων / που έσωζε την Λυκία με τις δικαστικές του αποφάσεις και με το σθένος του). Η λέξη «*δικασπός*» (Οδύσσεια, λ στίχ. 186) σημαίνει, άνδρας δικαστής «*ως επείκε δικασπόν άνδρ' αλεγύνειν*» (όπως αρμόζει σε άνδρα δικαστή να παίρνει μέρος). Στην

ίδια ραψωδία διαβάζουμε και το στίχο 547, κατά τον οποίο «*παίδες δε Τρώων δίκασαν και Παλλάς Αθήνη*» (παιδιά των Τρώων δίκασαν και η Αθηνά η Παλλάδα).

Όπως διαπιστώνουμε η πανάρχαιη ελληνική γλώσσα αντέχει στις δοκιμασίες των καιρών ώστε δικαίως να μπορούμε να μιλάμε για την αδιάλειπτη χρήση, καλλιέργεια και συνέχειά της. Δεν χρειάζεται να επιστρατευθεί καμιά ιδιαίτερη επιχειρηματολογία για να υποστηρίξει κανείς ότι το νόημα των παραπάνω λέξεων το κατανοεί και ο λιγότερο εγγράμματος Έλληνας.

Ο ALBIN LESKI («Ιστορία τής Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας», εκδόσεις Κυριακίδη, 1983, μετάφραση Αγαπητού Τσομπανάκη, σελ. 164), αναφερόμενος στο έπος «*Έργα και Ημέραι*» του Ησιόδου γράφει: «*δυνατά στενάζει η Δικαιοσύνη, στον Ησιόδο, όταν δωροφάγοι άνθρωποι, οι βασιλιάδες που εξαγοράζονται, θέλουν να τη βγάλουν από τον ίσιο δρόμο*». Γράφει, επίσης, ότι ο ποιητής παρακαλεί τον Δία «*να επιβάλει την τάξη τής δικαιοσύνης*» και ότι «*εκφράζει την πρόθεσή του*» «*να πει στον αδερφό του την αλήθεια*» σελ. 161.

Μετά τους επικούς, ο Σοφοκλής στην «Αντιγόνη» θέτει επί σκηνής το αιώνιο ζήτημα της σύγκρουσης άγραφου και γραπτού νόμου. Είναι προφανές ότι η Αντιγόνη εκπροσωπεί το άγραφο φυσικό δίκαιο και ο Κρέοντας το θετό, που όμως είναι σε δυσαρμονία με το κοινό περί δικαίου αίσθημα. Το αίσθημα της δικαιοσύνης είναι έμφυτο στους ανθρώπους. Το αντιθετικό ζεύγος δίκαιο-άδικο, απηχεί τις ιδέες τού Σοφοκλή, της ελληνικής φιλοσοφίας και του αρχαίου ελληνικού νομικού

Η Αντιγόνη εμπρός στο νεκρό Πολυνείκη.
Λάδι σε καμβά, 100 εκ. x 157 εκ. Εθνική Πινακοθήκη,
Νικηφόρος Λύτρας (1865)

πολιτισμού, για τη θεία και την ανθρώπινη δικαιοσύνη, το φυσικό και το θετό δίκαιο, το πνεύμα και το γράμμα τού νόμου. Είναι σαφές, επίσης, ότι μεταφερόμαστε σε μια μακρινή εποχή όπου ο βασιλιάς-ηγέμονας κατέχει στα χέρια του όλες τις εξουσίες (νομοθετεί, δικάζει και εκτελεί). Περαιτέρω, στη συγκλονιστική συνομιλία της με τον Κρέοντα, η Αντιγόνη, όταν την ρωτά εάν ήξερε το νόμο που ο ίδιος είχε θεσπίσει και ο οποίος απαγόρευε την ταφή τού νεκρού της αδερφού, του απαντά θαρραλέα ότι τον γνώριζε. Και μόλις ο Κρέοντας την ρωτά και πάλι «και δὴτ' ἐτόλμας, τούσδ' υπερβαίνειν νόμους;» (κι εντούτοις τόλμησες να παραβείς αυτό το νόμο;) (στίχ. 449), του απαντά καταφατικά ενώ συνεχίζοντας λέει, τα παρακάτω λόγια που θα ζήλευε κάθε πολιτισμένο νομικό σύστημα: «Οὐ γὰρ τι μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε, / οὐδ' ἡ ξύννοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη / τοιούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὥρισεν νόμους / οὐδέ σθένειν τοσοῦτον ὡμὴν τα σά / κηρύγμαθ' ὥστ' ἀγραπτά κασφαλὴ θεῶν / νόμιμα δύνασθαι θνητόν ὄνθ' υπερδραμεῖν. / Οὐ γὰρ τι νυν γε καχθές, ἀλλ' αἰεὶ ποτε / ζη ταῦτα, κουδεῖς οἶδεν ἐξ ὅτου ᾿φάνη» (Γιατί δεν ήτανε ο Δίας που τα θέσπισε αυτά / ούτε η Δίκη, σύννοικος των κάτω θεῶν / που ὀρισαν για τους ανθρώπους αυτούς τους νόμους / και δε λογάριασα πως είχαν τόση δύναμη οι δικοί σου / νόμοι, ὥστε τα ἀγραπτα και ἀπαρασάλευτα των θεῶν / νόμιμα, να μπορεῖ θνητός να τα καταπατήσῃ. / Γιατί ὄχι σήμερα και χθες ἀλλὰ αἰεὶ ποτε / αὐτά θα ζοῦνε. Και κανεῖς δεν ξέρει πότε πρωτοφάνηκαν) (στίχ. 450-457).

Επομένως, για τον αρχαίο ελληνικό κόσμο Αλήθεια και Δικαιοσύνη είναι ἑννοίες θεϊκές και

ἀξεχώριστες. Την ἀλήθεια ψάχνει να βρει ἡ ἀνθρώπινη δικαιοσύνη, ἐφαρμόζοντας τους νόμους κατὰ συνείδηση, χρησιμοποιώντας τα εργαλεία τῆς νομικῆς ἐπιστήμης, ὅπως για παράδειγμα τὴ διασταλτικὴ ἐρμηνεία. Σε ἓναν κόσμο που κατὰ τον Ἡράκλειτο τα «πάντα ρεῖ», μια φωτισμένη ἀδέκαστη, νηφάλια και ἐπαρκῆς νομικὴ συνείδηση εἶναι ἰδανικὴ προίκα για ἓναν ἀξιο δικάστη.

Αλλὰ ἐρωτᾶται: Εἶναι μία ἡ ἀλήθεια ἢ πολλές; Υπάρχει ἀντικειμενικὴ και υποκειμενικὴ ἀλήθεια; Το πρόβλημα εἶναι πολὺ σοβαρὸ και φαίνεται λαβυρινθῶδες και ἐνῶ εἶναι ἀπλούστατο στὴν οὐσία του, ἐν τούτοις ἐπιδέχεται πολλές προσεγγίσεις. Φυσικὰ δεν ἐπαρκεῖ ὁ τόπος για τὴ διαπραγμάτευση ἐνός τέτοιου ζητήματος, οὔτε θεωρῶ τὸν εαυτὸ μου εἰδικὸ να τὸ ἀναλύσει. Ἡ μόνη φιλοδοξία μου εἶναι να προβληματιστῶ και να προβληματίσω τους ἀναγνώστες με κάποιες σκέψεις μου, σκέψεις ἐνός ἐπιτίμου δικηγόρου, που ἐπὶ τρεῖς δεκαετίες και πλέον ἀσκήσε ἓνα σκληρὸ ἀλλὰ ευγενὲς λειτουργήμα, με τὴν ἐπικουρία τού ἀνθρώπου που ἀπέκτησε τὴ συνήθεια να συμμετέχει στὸ δημόσιο λόγο και ἔμαθε «να μὴν ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴ συνείδησή του» ὅπως λέει κάποιος στίχος μου.

Με τις πολλές ἀλήθειες, κατακερματίζεται τὸ ἔνα, γκρεμίζεται ἡ βεβαιότητα διαλύεται ἡ συλλογικὴ συνείδηση, ἐπικρατεῖ τὸ χάος τού ἐγωκεντρισμοῦ. Το «εμεῖς» διαλύεται και διασπάται σε ἀμέτρητα ἐγῶ. Ἐτσι προκύπτει ἡ δική μου ἀλήθεια, ἡ δική σου ἀλήθεια και ἡ ἀλήθεια του ἄλλου. Τα ἀμέτρητα «ἐγῶ» δημιουργοῦν μιαν ἀληθινὴ Βαβυλωνία και ἀχρηστεύουν τὴν ἀξία και τὴ δύναμη, τῆς παιδείας με τὴν ευρύτερη ἑννοια· τα ὁποία εἶναι πολὺ ευάλωτα στὴ χειραγώγηση ἀφοῦ υφίστανται ευκολότερα πιέσεις και ἐπιπλέον ἐπωμίζονται τὸν φόρτο τῆς ἀμφιβολίας, τῆς ἀντίρρησης και τῆς ἀπαξίωσης. Κι ὅλα πασπαλίζονται με τὸ ἐπὶ χρισμα τῆς δημοκρατίας (ἡ ἑννοια τῆς ὁποίας μπαίνει στὸ κρεβάτι τού Προκρούστη ἀνάλογα με τις διαθέσεις τού καθενός), τῆς προστασίας των ἀτομικῶν δικαιωμάτων, των προσωπικῶν δεδομένων που πολλαπλὰ προστατεύουν ἀθέμιτο πλουτισμὸ, σκοτεινὲς διασυνδέσεις, διαφθορά και ἐξαχρέωση. Και φυσικὰ, ὅπου ὑπάρχει διαφθορά, οἱ πάντα ἐνεδρεύουσες σκοτεινὲς δυνάμεις, προβάλλουν τὴ δική τους ἀπόλυτη ἀλήθεια, που ἐπιβάλλεται με τὴν ἀπάτη ἢ με τὴ βία και καταλήγει να γίνεται καθεστηκυία τάξη, τυραννία, δικτατορία, αὐταρχισμός.

Το Τουρκικό Σύνταγμα για τις επερχόμενες εκλογές:

του Δημ. Σταθακόπουλου, Δικηγόρου Πειραιά

Δρα Παντείου Πανεπιστημίου
Συνεργάτη του Εργαστηρίου Τουρκικών &
Ευρασιατικών Μελετών (ETEM), Πανεπιστημίου Πειραιά

Καθήκοντα και Εξουσίες

Τα καθήκοντα, οι εξουσίες, τα προσόντα, η εκλογή και άλλα θέματα του Προέδρου της Δημοκρατίας της Τουρκίας προσδιορίζονται στα άρθρα 8, 101, 103, 104, 105 και 106 του Συντάγματος.

1. Εκτελεστική εξουσία και καθήκοντα (άρθρο 8)

Η εκτελεστική εξουσία ασκείται από τον Πρόεδρο σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους.

2. Υποψηφιότητα και εκλογή (άρθρο 101)

Ο Πρόεδρος εκλέγεται απευθείας από το λαό και πρέπει να είναι Τούρκος Πολίτης που έχει συμπληρώσει την ηλικία των σαράντα ετών, έχει ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση και έχει δικαίωμα να εκλεγεί μέλος του Κοινοβουλίου, δηλ. βουλευτής.

Η θητεία του Προέδρου είναι πενταετής και μπορεί να εκλεγεί Πρόεδρος μέχρι δύο φορές.

Ομάδες πολιτικών κομμάτων, πολιτικά κόμματα που έλαβαν τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των συνολικών έγκυρων ψήφων, είτε μόνα τους, είτε μαζί με άλλα σε συνασπισμό κομμάτων, στις τελευταίες γενικές εκλογές, που επίσης έλαβαν, τουλάχιστον εκατό χιλιάδες ψήφους, μπορούν να προτείνουν υποψηφίους για την Προεδρία.

Η ιδιότητα του βουλευτή λήγει αυτοδικαίως για τον εκλεγμένο Πρόεδρο της Μεγάλης Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης.

Στις εκλογές, που διεξάγονται με καθολική ψηφοφορία, Πρόεδρος εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων.

Εάν η απόλυτη πλειοψηφία δεν επιτευχθεί κατά την πρώτη ψηφοφορία, διεξάγεται δεύτερη ψηφοφορία τη δεύτερη Κυριακή μετά την ψηφοφορία αυτή.

Στην επαναληπτική ψηφοφορία συμμετέχουν οι δύο υποψήφιοι που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους στην πρώτη ψηφοφορία και Πρόεδρος εκλέγεται ο υποψήφιος που θα συγκεντρώσει την πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων.

Εάν ένας από τους υποψηφίους που δικαιούνται να συμμετάσχουν στη δεύτερη ψηφοφορία τελικώς δεν συμμετάσχει στις εκλογές για οποιονδήποτε λόγο, τότε η δεύτερη ψηφοφορία γίνεται με αντικατάσταση του ελλείποντος υποψηφίου, σύμφωνα με τη σειρά κατάταξης, κατά την πρώτη ψηφοφορία (δηλ. αν υποψήφιος θα είναι ο τρίτος κατά σειρά).

Εάν κατά τη δεύτερη ψηφοφορία, για οποιοδήποτε λόγο, δεν υπάρξει δεύτερος υποψήφιος και υπάρχει ένας μόνο υποψήφιος, τότε η ψηφοφορία αυτή έχει τη μορφή δημοψηφίσματος/ referendum. * επικύρωσης ή μη του μοναδικού υποψηφίου.

Αν ο μόνος υποψήφιος λάβει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων, τότε εκλέγεται, Πρόεδρος.

Εάν όμως, κατά την ψηφοφορία, ο μοναδικός υποψήφιος δεν λάβει την πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων, τότε ανανεώνεται μόνο η Προεδρική εκλογή.

Σε περίπτωση που δεν ολοκληρωθεί η διαδικασία, σύμφωνα με τα παραπάνω, τα καθήκοντα του Προέδρου συνεχίζονται μέχρι την ανάληψη των καθηκόντων από τον Πρόεδρο που θα εκλεγεί από επαναπροκήρυξη εκλογών.

Ειδικές διαδικασίες και αρχές σχετικά με τις προεδρικές εκλογές ρυθμίζονται με Νόμο.

3. Όρκος (άρθρο 103)

Κατά την ανάληψη των καθηκόντων του, ο Πρόεδρος

δίνει τον ακόλουθο όρκο ενώπιον της Μεγάλης Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης:

“Ως Πρόεδρος θα προστατεύσω την ύπαρξη και την ανεξαρτησία του Κράτους, την αδιαίρετη ακεραιότητα της πατρίδας και του έθνους, την άνευ όρων κυριαρχία του έθνους, θα τηρήσω το Σύνταγμα, το κράτος δικαίου, τη δημοκρατία του Ατατούρκ, τις αρχές και μεταρρυθμίσεις, την αρχή της κοσμικής Δημοκρατίας, την ειρήνη και την ευημερία του έθνους, την εθνική αλληλεγγύη και εφαρμογή της δικαιοσύνης. Ορκίζομαι στην τιμή και την αξιοπρέπειά μου, παρουσία του Μεγάλου Τουρκικού Έθνους και της ιστορίας, ότι θα εργαστώ με όλες μου τις δυνάμεις, να προστατεύσω και να δοξάσω τι κλέος και την τιμή της Δημοκρατίας της Τουρκίας και να εκπληρώσω το καθήκον μου με αμεροληψία”

4. Καθήκοντα και εξουσίες (άρθρο 104)

Ο Πρόεδρος είναι ο αρχηγός του κράτους. Η εκτελεστική εξουσία ανήκει στον Πρόεδρο. Με την ιδιότητά του ως αρχηγού κράτους, ο Πρόεδρος εκπροσωπεί τη Δημοκρατία της Τουρκίας και την ενότητα του τουρκικού έθνους. Μεριμνά για την εφαρμογή του Συντάγματος καθώς και την κανονική και αρμονική λειτουργία των κρατικών οργάνων. Εάν το κρίνει απαραίτητο, κάνει την εναρκτήρια ομιλία στη Μεγάλη Τουρκική Εθνοσυνέλευση την πρώτη ημέρα εκάστου νομοθετικού έτους. Δίνει το ιδεολογικό στίγμα στη Συνέλευση για την εσωτερική και εξωτερική πολιτική της χώρας. Δημοσιεύει νόμους. Δύναται να επιστρέφει χωρίς υπογραφή, τους νόμους στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας για επανεξέταση. Καταθέτει προσφυγή ακύρωσης στο Συνταγματικό Δικαστήριο με το σκεπτικό ότι όλες, ή ορισμένες διατάξεις των νόμων, του Κανονισμού της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας είναι αντίθετες με το Σύνταγμα ως προς τη μορφή ή την ουσία. Διορίζει αντιπροέδρους και υπουργούς ή/και τους παύει. Διορίζει ανώτατους δημόσιους διοικητικούς υπαλλήλους, ή/και τους παύει, ρυθμίζοντας με Προεδρικό διάταγμα τις διαδικασίες και τις αρχές του διορισμού τους. Ορίζει τους αντιπροσώπους της Δημοκρατίας της Τουρκίας σε ξένα κράτη και δέχεται τους εκπροσώπους ξένων κρατών στη Δημοκρατία της Τουρκίας. Επικυρώνει και δημοσιεύει διεθνείς συνθήκες. Εφόσον το κρίνει απαραίτητο, υποβάλλει σε δημο-

ψήφισμα/ referendum τους νόμους που αφορούν τις συνταγματικές τροποποιήσεις.

Καθορίζει τις πολιτικές εθνικής ασφάλειας και λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα.

Είναι ο Ανώτατος Διοικητής των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων, ως εκπρόσωπος της Μεγάλης Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης.

Αποφασίζει να χρησιμοποιήσει τις Τουρκικές Ένοπλες Δυνάμεις.

Ελαττώνει, ή αίρει τις ποινές πολιτών λόγω μόνιμης ασθένειας, αναπηρίας και γήρατος.

Μπορεί να εκδίδει Προεδρικά διατάγματα για θέματα που σχετίζονται με την εκτελεστική εξουσία.

Τα θεμελιώδη δικαιώματα, τα ατομικά προσωπικά δικαιώματα και υποχρεώσεις στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο του δεύτερου μέρους του Συντάγματος και τα πολιτικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του τέταρτου εδαφίου, δεν μπορούν να ρυθμίζονται με Προεδρικό διάταγμα.

Προεδρικά διατάγματα δεν μπορούν να εκδίδονται για θέματα που προβλέπονται και ρυθμίζονται αποκλειστικά από το Σύνταγμα. Προεδρικά διατάγματα δεν μπορούν να εκδίδονται για θέματα που ρυθμίζονται ρητά στο Νόμο.

Εάν υπάρχουν διαφορετικές διατάξεις στο Προεδρικό διάταγμα και στους Νόμους, υπερισχύουν και εφαρμόζονται οι διατάξεις του Νόμου.

Εάν η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας θεσπίσει νόμο για το ίδιο θέμα, το Προεδρικό διάταγμα καθίσταται αυτοδικαίως άκυρο.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να εκδίδει κανονισμούς για τη διασφάλιση της εφαρμογής των νόμων, εφόσον οι κανονισμοί δεν είναι αντίθετοι με αυτούς.

Τα διατάγματα και οι κανονισμοί τίθενται σε ισχύ από την ημέρα της δημοσίευσής τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν έχει καθοριστεί άλλη ημερομηνία μετά τη δημοσίευσή τους.

Ο Πρόεδρος ασκεί όλα τα καθήκοντα που προβλέπονται από το Σύνταγμα και τους νόμους και ασκεί τις εξουσίες.

5. Ποινική Ευθύνη Προέδρου (άρθρο 105)

Ενδέχεται να ζητηθεί η έναρξη έρευνας κατά του Προέδρου με πρόταση που υποβάλλεται από την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, με την κατηγορία ότι έχει διαπράξει έγκλημα.

Η Συνέλευση συζητά την πρόταση εντός ενός μηνός το αργότερο και μπορεί να αποφασίσει την έναρξη έρευνας με μυστική ψηφοφορία των τριών πέμπτων

του συνολικού αριθμού των μελών.

Εάν αποφασιστεί η έναρξη έρευνας, αυτή διενεργείται από επιτροπή δεκαπέντε ατόμων, η οποία θα συγκροτηθεί με κλήρωση ονομάτων ξεχωριστά για κάθε πολιτικό κόμμα, από τα άτομα που θα προταθούν από τα πολιτικά κόμματα στη Βουλή.

Η επιτροπή παρουσιάζει την έκθεσή της που αναφέρει το αποτέλεσμα της έρευνας στον Πρόεδρο της Συνέλευσης εντός δύο μηνών.

Εάν η έρευνα δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός αυτής της προθεσμίας, δίνεται παράταση και οριστική προθεσμία ενός επιπλέον μηνός στην Επιτροπή, για το πόρισμά της.

Η έκθεση διανέμεται εντός δέκα ημερών από την υποβολή της στο Προεδρείο και συζητείται στη Γενική Συνέλευση εντός δέκα ημερών από τη διανομή της. Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας μπορεί να αποφασίσει την παραπομπή στο Ανώτατο Δικαστήριο, με μυστική ψηφοφορία των δύο τρίτων του συνολικού αριθμού των μελών.

Η δίκη του Ανωτάτου Δικαστηρίου ολοκληρώνεται εντός τριών μηνών και εάν δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός αυτής της προθεσμίας, δίνεται επιπλέον τρίμηνη προθεσμία και η δίκη οριστικοποιείται εντός αυτής της προθεσμίας.

Λήγει η θητεία του Προέδρου που καταδικάζεται για αδίκημα στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται για τα εγκλήματα που φέρεται ότι διέπραξε ο Πρόεδρος κατά τη διάρκεια της θητείας του και μπορούν να του επιβληθούν και μετά τη λήξη της θητείας του.

6. Αντιπρόεδροι, Αναπληρωτές Προέδρου και Υπουργοί (άρθρο 106)

Ο Πρόεδρος, αφού εκλεγεί, μπορεί να διορίσει έναν ή περισσότερους Αντιπροέδρους.

Αν για οποιονδήποτε λόγο κενωθεί το αξίωμα του Προέδρου, οι Προεδρικές εκλογές διεξάγονται εντός σαράντα πέντε ημερών. Μέχρι την εκλογή νέου, ο Αντιπρόεδρος ενεργεί ως Πρόεδρος και ασκεί τις εξουσίες του Προέδρου. Εάν απομένει ένα έτος ή λιγότερο για τις γενικές βουλευτικές εκλογές, οι εκλογές για τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, γίνονται μαζί με τις προεδρικές εκλογές.

Εάν απομένει περισσότερο από ένα έτος για τις γενικές βουλευτικές εκλογές, ο εκλεγμένος Πρόεδρος της Μεγάλης Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης συνεχίζει να υπηρετεί μέχρι την ημερομηνία των εκλογών.

Για τον Πρόεδρο που έχει συμπληρώσει την θητεία του, η περίοδος αυτή δεν υπολογίζεται ως θητεία. Την ημερομηνία των γενικών βουλευτικών εκλογών

της Τουρκικής Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης, διεξάγονται και οι δύο εκλογές μαζί.

Σε περιπτώσεις που ο Πρόεδρος εγκαταλείψει προσωρινά το αξίωμά του λόγω ασθένειας ή όταν μεταβαίνει στο εξωτερικό, ο Αντιπρόεδρος ενεργεί ως Πρόεδρος και ασκεί τις εξουσίες του Προέδρου.

Οι αντιπρόεδροι και οι υπουργοί διορίζονται και παύονται από τον Πρόεδρο μεταξύ των αναπληρωτών τους. Αντιπρόεδροι και υπουργοί δίνουν τον όρκο τους ενώπιον της Μεγάλης Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης όπως ορίζεται στο άρθρο 81. Εάν τα μέλη της Μεγάλης Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης διοριστούν ως αντιπρόεδροι ή υπουργοί, η ιδιότητά τους ως βουλευτών λήγει.

Οι αντιπρόεδροι και οι υπουργοί είναι υπόλογοι στον Πρόεδρο. Μπορεί να ζητηθεί έρευνα κατά αντιπροέδρων και υπουργών με την κατηγορία ότι έχουν διαπράξει εγκλήματα που σχετίζονται με τα καθήκοντά τους, με πρόταση που υποβάλλεται από την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας. Η Συνέλευση συζητά την πρόταση εντός ενός μηνός το αργότερο και μπορεί να αποφασίσει την έναρξη έρευνας με μυστική ψηφοφορία των τριών πέμπτων του συνολικού αριθμού των μελών.

Σε περίπτωση που αποφασιστεί η έναρξη έρευνας, αυτή διενεργείται από επιτροπή δεκαπέντε ατόμων, η οποία θα συγκροτηθεί με κλήρωση ονομάτων ξεχωριστά για κάθε κόμμα, μεταξύ των ατόμων που θα υποδειχθούν από τα πολιτικά κόμματα της Βουλής. Η επιτροπή παρουσιάζει την έκθεσή της που αναφέρει το αποτέλεσμα της έρευνας στον Πρόεδρο της Συνέλευσης εντός δύο μηνών. Εάν η έρευνα δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός αυτής της προθεσμίας, δίνεται νέα και οριστική προθεσμία ενός μηνός ακόμα, στην επιτροπή.

Η έκθεση διανέμεται εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της στο Προεδρείο και συζητείται στη Γενική Συνέλευση εντός δέκα ημερών από τη διανομή της. Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας μπορεί να αποφασίσει να την παραπέμψει στο Ανώτατο Δικαστήριο με μυστική ψηφοφορία των δύο τρίτων του συνολικού αριθμού των μελών. Η δίκη του Ανωτάτου Δικαστηρίου ολοκληρώνεται εντός τριών μηνών και εάν δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός αυτής της προθεσμίας, δίνεται επιπλέον τρίμηνη προθεσμία και η δίκη οριστικοποιείται εντός αυτής της προθεσμίας.

Οι διατάξεις της πέμπτης, έκτης και έβδομης παραγράφου εφαρμόζονται μετά το πέρας των καθηκόντων τους ως προς τα αδικήματα που φέρονται να διέπραξαν τα πρόσωπα αυτά κατά τη διάρκεια της θητείας τους.

Λήγει αμέσως η θητεία του αντιπροέδρου ή του υπουργού που καταδικάζεται για αδίκημα στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Οι αντιπρόεδροι και οι υπουργοί απολαμβάνουν νομοθετικής ασυλίας για αδικήματα που δεν σχετίζονται με τα καθήκοντά τους.

Η ίδρυση και η κατάργηση των υπουργείων, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές τους, η οργανωτική δομή και η ίδρυση κεντρικών και επαρχιακών οργανώσεων ρυθμίζονται με προεδρικό διάταγμα.

Μτφ: Δημ. Σταθακόπουλος

Πηγή: https://www.tccb.gov.tr/cumhurbaskanligi/gorev_yetki/

Προβληματισμοί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τουρκικό Σύνταγμα, όπως εξάλλου έχουν και οι Τούρκοι Συνταγματολόγοι:

1. Η υποψηφιότητα του Τούρκου Προέδρου για τις επόμενες εκλογές, θα είναι για 2η θητεία, ή 3η θητεία, οπότε δεν μπορεί να είναι υποψήφιος;

Οι περισσότεροι καταλήγουν πως η θητεία του ως Προέδρου με το παλαιό Σύνταγμα Προεδρευομένης Δημοκρατίας, δεν λογίζεται αναδρομικά ως θητεία με το ισχύον Σύνταγμα Προεδρικής Δημοκρατίας και ως τούτου η νυν υποψηφιότητά του, θα είναι 2η, και επομένως Συνταγματικά νόμιμη.

2. Μπορεί να είναι ο Δήμαρχος του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης, υποψήφιος και αντίπαλος του Τούρκου Προέδρου;

Ας δούμε τα νομικά δεδομένα της Τουρκίας:

α) Για να οριστεί ως υποψήφιος Πρόεδρος ο Δήμαρχος της Κωνσταντινούπολης, θα πρέπει, είτε να γίνει Πρόεδρος του Ρεπουμπλικανικού κόμματος CHP, μέσω συνεδριακής διαδικασίας, είτε να τον ορίσει το κόμμα του, ή έστω κάποιο άλλο κόμμα που όμως έλαβε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των συνολικών έγκυρων ψήφων, είτε μόνο του, είτε μαζί με άλλα σε συνασπισμό κομμάτων, στις τελευταίες γενικές εκλογές και σε κάθε περίπτωση να έχει λάβει τουλάχιστον εκατό χιλιάδες ψήφους.

β) Ερωτάται λοιπόν: Έχουμε ενδείξεις πως ο αρχηγός του CHP, θα κάνει συνέδριο ή / και θα υπαναχωρήσει υπέρ του Δημάρχου Κωνσταντινούπολης, ούτως ώστε να πάρει αυτός το χρίσμα του υποψηφίου; Δεν έχουμε ούτε καν αποχρώσεις τέτοιες ενδείξεις. Τουναντίον ο αρχηγός του CHP αποφεύγει οποιαδήποτε ηγετική προώθηση του Δημάρχου.

γ) Έχουμε κάποιες ενδείξεις ότι κόμμα ή κόμματα που έλαβαν το 5% ή τουλάχιστον 100.000 ψήφους, στις προηγούμενες εκλογές θα προτείνουν τον Δήμαρχο

Κωνσταντινούπολης ως υποψήφιο Πρόεδρο; Όχι. Έστω όμως πως θα συμβεί αυτό. Τι μας κάνει να πιστεύουμε πως ο αρχηγός του CHP δεν θα δει την κίνηση αυτή, ως αποσχιστική και εχθρική στο πρόσωπό του, από τον Δήμαρχο και τελικά θα τον πολεμήσει, αντί να τον βοηθήσει;

δ) Ο Δήμαρχος της Κωνσταντινούπολης, έχει ήδη μια εκκρεμοδικία που του στερεί, σε πρώτο βαθμό το δικαίωμα του “εκλέγεσθαι”, όχι ακόμα οριστικά και αμετάκλητα.

Η πρωτοβάθμια δικαστική απόφαση, θα κριθεί εκ νέου στο Εφετείο και πιθανόν αναιρετικά στο Ανώτατο Δικαστήριο, σε βάθος χρόνου, περίπου δύο ετών από σήμερα.

Ερωτάται λοιπόν:

Έστω ότι ο Δήμαρχος Κωνσταντινούπολης, προτείνεται για υποψήφιος Πρόεδρος και κατά τη διάρκεια των εκλογών, ή των επαναληπτικών, ή αφού εκλεγεί, κατά τη διάρκεια της θητείας του, εκδίδεται σε Ανώτατο βαθμό οριστική, τελεσίδικη και αμετάκλητη απόφαση στέρησης του δικαιώματος “εκλέγεσθαι” με αναδρομική ισχύ. Τι θα γίνει τότε; Πολιτική αστάθεια στην Τουρκία. Θα εκπέσει του αξιώματος, θα προκηρυχθούν έκτακτες εκλογές και ουδείς γνωρίζει το μέλλον, εν μέσω παγκόσμιας γεωπολιτικής κρίσης, οικονομικών και κοινωνικών θεμάτων στη Γείτονα.

Θέλει ο μέσος Τούρκος Πολίτης κάτι τέτοιο; Όχι.

Υπάρχει αυτή τη στιγμή - το πολύ 6 μήνες πριν τις εκλογές -, αντίπαλον δέος κατά του Τούρκου Προέδρου; Όχι

Προλαβαίνει να “οικοδομηθεί”; Εξαιρετικά δύσκολο. Νιώθει ο μέσος Τούρκος Πολίτης/ ψηφοφόρος ανασφάλεια για το πολιτικό μέλλον της χώρας του; Σαφώς Ναι.

Ποιός έχει σήμερα παράσταση νίκης στην Τουρκία; Μόνον ο Τούρκος Πρόεδρος, που έστω και ως catch all Leader, με νομότυπες, σκληρές ενίοτε για τον πολίτη συμπεριφορές, διοικεί τη χώρα, χωρίς ιδιαίτερες διεθνείς ζημίες, τουναντίον την ανέχονται όλοι, Δύση και Ανατολή.

Έστω ως αναγκαίο κακό, ο Τούρκος Πρόεδρος είναι δύσκολο να χάσει τις εκλογές, οπότε και εάν γίνουν αυτές, διότι έχει στα χέρια του “και το καρπούζι και το μαχαίρι”, μη δείχνοντας διατεθειμένος να χάσει.

Προσωπικά, αν πρέπει να διαλέξω μεταξύ ηγέτη ή υποψηφίου του CHP και του Τούρκου Προέδρου, δηλ. μεταξύ Σκύλλας και Χάρυβδης, προτιμώ το νυν Πρόεδρο που γνωρίζω ως συμπεριφορά και επ’ ουδενί με ξαφνιάζει ως τάχα απρόβλεπτος, όπως εγχώριοι αναλυτές αρέσκονται αδόκιμα να τον αποκαλούν.

Η συμβολή του Β. Ουγκώ στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του σύγχρονου κράτους δικαίου

Του **Νικολάου Θ. Κωνσταντινίδη**,
Δρ.Ν. Δικηγόρου Πειραιά

• Ο Βίκτωρ Ουγκώ (Victor Hugo, 26/2/1802 Besançon - 22/5/1885 Paris) ένας εμβληματικός συγγραφέας και ποιητής, κύριος εκπρόσωπος του ρομαντικού ρεύματος στη Γαλλία, ουμανιστής πολιτικός, παραμένει, ιδιαίτερα, επίκαιρος ακόμη και σήμερα.

• Στον πρόλογο «*Les Misérables*» (Οι Άθλιοι), το 1862, διακηρύσσεται ότι: «Όσο από τους νόμους και από τα ήθη ξεπηδά μία κοινωνική κατάδίκη που ενώ ο πολιτισμός ακμάζει θα δημιουργείται τεχνητά μία κόλαση που θα συγχέει την ανθρώπινη

αθλιότητα με το θεϊκό πεπρωμένο, όσο τα τρία προβλήματα του αιώνα, ο εξευτελισμός του άνδρα από την ανέχεια, το κατρακύλισμα της γυναίκας από την πείνα, η καχεξία του παιδιού από τη νυχτερινή εργασία, δεν θα βρίσκουν τη λύση τους, όσο θα υπάρχει πάνω στη Γη η αμάθεια και η δυστυχία, βιβλία σαν αυτό, μπορεί να μην είναι ανώφελα».

Οι ήρωες των Αθλίων σκιαγραφούν, ανεπανάληπτα, διαχρονικούς ανθρώπινους χαρακτήρες: Γιάννης Αγιάννης ο αιώνια, άδικα καταδικασμένος, Ιαβέρης ο αμείλικτος διώκτης, επίσκοπος Μυριήλ ο ευσπλα-

χνικός άνθρωπος του Θεού, Ο Β. Ουγκώ σ' ένα γράμμα προς τον Α. Lamartine, εξηγεί ότι: «*Oui*, Τιτίκα η πάμφτωχη μικρούλα, Φαντίνα η εύθραυστη μάνα, Μάριος ο ονειροπόλος, αριστοκράτης φοιτητής, Γαβριάς ο ατρόμητος, ηρωικός αλητάκος του οδοφράγματος, Ενζολοράς ο φλογερός επαναστάτης, Επονίνη η ανομολόγητα ερωτευμένη που θυσιάζεται, Θερναδιέρος ο πανάθλιος και ποταπός ανθρωπάκος.

·autant qu'il est permis à l'homme de vouloir, je veux détruire la fatalité humaine ; je condamne l'esclavage, je chasse la misère, j'enseigne l'ignorance, je traite la maladie, j'éclaire la nuit, je hais la haine. Voilà ce que je suis, et voilà pourquoi j'ai fait Les Misérables. Dans ma pensée, Les Misérables ne sont autre chose qu'un livre ayant la fraternité pour base et le progrès pour cime». «Ναι, όσο επιτρέπεται στον Άνθρωπο να θέλει, θέλω να καταστρέψω την ανθρώπινη μοίρα, καταδικάζω τη σκλαβιά, καταδιώκω την αθλιότητα, διδάσκω στην άγνοια, θεραπεύω την αρρώστια, φωτίζω τη νύχτα, μισώ το μίσος. Νατι είμαι και για πιο λόγο έκανα τους Άθλιους. Στο μυαλό μου, οι Άθλιοι δεν είναι παρά ένα βιβλίο με βάση την αδελφότητα και στόχο την πρόοδο.»

Και όμως «Οι Άθλιοι» περιελήφθησαν στον κατάλογο των απαγορευμένων βιβλίων από τον Πάπα Πίο.

Άλλος ένας λόγος για τον Β. Ουγκώ να είναι κατά της Καθολικής Εκκλησίας, αν και ήταν ένας άνθρωπος βαθύτατα θρησκευόμενος. Πίστευε στο διαχωρισμό Εκκλησίας και Κράτους. Το Κράτος έπρεπε να είναι λαϊκό (laïque).

- Στην «Παναγία των Παρισίων» «*Notre Dame de Paris*», Ο Β. Ουγκώ δεν διστάζει να παρουσιάσει την δολιότητα ενός ιερωμένου, του Φρολό, που ποθεί παράφορα την Εσμεράλδα, μία πανέμορφη τσιγγάνα, ενώ ταυτόχρονα δίνει μαθήματα αντιστασιασμού και ανθρωπιάς απέναντι

στον ιδιαίτερα αποκρουστικό, εξωτερικά, αλλά με μεγαλείο ψυχής, Κουασιμόδο.

- Σ' όλη του τη ζωή, ο Β. Ουγκώ, υπηρέτησε, αταλάντευτα, αρχές για τα ανθρώπινα δικαιώματα, που ακόμη και σήμερα μας αφορούν. Υπερασπίστηκε, ανυποχώρητα και με μεγάλο προσωπικό κόστος τον αγώνα ενάντια στην δικτατορία του Louis Napoléon Bonaparte (Napoléon III) που αναρριχήθηκε στην εξουσία με πραξικόπημα το 1851 και αυτοαναγορεύθηκε αυτοκράτορας, με αποτέλεσμα να βρεθεί ο ίδιος εξόριστος επί μία εικοσαετία, περίπου, στο νησί Guernsey. Ανακοίνωσε, μάλιστα, ότι δεν θα γυρίσει από την εξορία όσο παραμένει στην εξουσία ο σφετεριστής.

- Στο έργο «*Les Châtiments*» «*Ultima Verba*» το 1852 (Τιμωρίες) εκφράζει γλαφυρά το δικό του πιστεύω: «*Ceux qui vivent sont ceux qui luttent: ce sont Ceux dont un dessein ferme emplît l'âme et le front. Ceux qui d'un haut destin gravissent l'âpre cime. Ceux qui marchent pensifs épris d'un but sublime*». «Εκείνοι που ζουν είναι αυτοί που αγωνίζονται. Είναι εκείνοι που μια ξεκάθαρη απόφαση πλημμυρίζει την ψυχή και το μέτωπό τους. Είναι εκείνοι που εμφορούμενοι από ένα υψηλό πεπρωμένο τραβάνε την ανηφόρα για την απόκρημνη κορυφή. Είναι εκείνοι που βαδίζουν συλλογισμένοι αφιερωμένοι σ' ένα ανώτερο σκοπό.»

- Στο ποίημα αυτό, ο Β. Ουγκώ καταγγέλλει την δικτατορία του Ναπολέοντα του Τρίτου με 7 χαρακτη-

ριστικούς και σατιρικούς τίτλους: «*La Société est sauvée. L'Ordre est rétabli. La Famille est restaurée, La Religion est glorifiée. L'Autorité est sacrée. La Stabilité est assurée. Les Sauveurs se sauveront*. Η Κοινωνία σώθηκε. Η Τάξη αποκαταστάθηκε.

Η Οικογένεια παλινорθώθηκε. Η Εκκλησία δοξάστηκε. Η Εξουσία εξαγνίστηκε. Η Σταθερότητα διασφαλίστηκε. Οι σωτήρες θα σωθούν». Μάλιστα, έγραψε, σχετικά, ένα μεγάλο έργο «*Histoire d'un crime*» (Ιστορία ενός εγκλήματος), αλλά και μία μαχητική μπροσούρα με τίτλο «*Napoléon le Petit* » (Ναπολέον ο μικρός). Η αντίθεσή του στο καταπιεστικό καθεστώς συνοψίστηκε στη φράση του: «*Police partout. Justice nulle part*» (Αστυνομία παντού. Δικαιοσύνη πουθενά).

- Αξίζει, εδώ να μνημονευθεί ότι στην ίδια εκτίμηση, για την προσωπικότητα του Ναπολέοντα του Τρίτου (που ήταν ανιψιός του Μεγάλου Ναπολέοντα Βοναπάρτη) ως «μέτρια και γελοία» καταλήγει, εκ παραλλήλου και ο Karl Marx στο έργο του «*Der 18te Brumaire des Louis Napoleon*» (1852).

- Ο Ουγκώ αγωνίστηκε, μέχρι το τέλος, ενάντια σε κάθε μορφή καταπίεσης: ενάντια στην λογοκρισία, ενάντια στην φτώχεια και στην αθλιότητα, ενάντια στην θανατική ποινή (όπως στο έργο του «*Le dernier jour d'un condamné*» (Η τελευταία μέρα ενός κατάδικου), για το δικαίωμα στην ελευθερία του Τύπου, για τα δικαιώματα των γυναικών και των παιδιών. Μα πάνω απ' όλα πάλεψε και με την πένα του για την εμπέδωση της Δημοκρατίας. Πίστευε ακράδαντα, όπως γράφει στους Αθλίους ότι «...η Δημοκρατία θα φροντίσει όλους εκείνους που υποφέρουν, όλους εκείνους που πεινάνε, όλους εκείνους που κρυώνουν...».

- Με αυτή την έννοια όλο το συγγραφικό έργο του, επικό, λυρικό και παθιασμένο, ήταν στρατευμένο στην ιδέα της Ελευθερίας και της Δικαιοσύνης. Στα πλαίσια αυτά εντάχθηκε και στο φιλελληνικό κίνημα (πρωτίστως, με την συλλογή «*Les Orientales*») συνδυάζοντας τον αγώνα για Ελευθερία και Ανεξαρτησία

των Ελλήνων με ένα ύμνο για το παράδειγμα που έδωσαν οι Έλληνες απέναντι στην δυναστική Απολυταρχία του Σουλτάνου, όπως έπραξαν και οι σύγχρονοι του Lord Byron και Delacroix. Αντιμοναρχικός και στο έργο του «*L'Homme qui rit*» (Ο Άνθρωπος που γελά) όπου καταγγέλλει την αλαζονεία της Εξουσίας.

- Το θάρρος της Γνώμης, η Τιμή, το Καθήκον, το Χρέος στην υπεράσπιση της Πατρίδας, η Συνηγορία υπέρ των αδυνάτων, η δημόσια και

δωρεάν Παιδεία, η Ισότητα και Αδελφότητα, η επικράτηση του Δικαίου «το Δίκαιο πρέπει να εισαχθεί στο Νόμο», ήταν πάντα αρχές που υπηρέτησε και στην πολιτική του διαδρομή, είτε ως εξόριστος, είτε ως εκλεγμένος αντιπρόσωπος στη Βουλή και στη Γερουσία.

- Ο Β. Ουγκώ δεν ασπαζότανε την βία (όπως αποτυπώνεται γλαφυρά στο «*L'Année terrible*» (Η Τρομερή Χρονιά) που χαρακτήρισε την ηρωική εξέγερση της Κομμούνας των Παρισίων, που ακολούθησε την ταπεινωτική ήττα των Γάλλων στο γαλλοπρωσικό πόλεμο και την συμ-

φωνία παραδόσεως από την κυβέρνηση των Βερσαλλιών, με ηγέτη τον Θιέρσο (La Commune de Paris, 26 Μαρτίου 1871 έως 28 Μαΐου 1871). Εντούτοις έβλεπε με συμπάθεια το σύντομο μεν (72 ημέρες), αλλά και πρωτοποριακό για την εποχή κοινωνικό έργο της. Αυτή η γενναία στάση του ήταν η αιτία να λαιδορηθεί με σφοδρότητα. Παρά ταύτα, δεν σταμάτησε να αγωνίζεται, επί μία δεκαετία, με ασίγηστο πάθος για την αμνήστευση και απελευθέρωση των Ομόσπονδων (les Communards) που είχαν σταλεί εξορία στα κάτεργα της Νέας Καληδονίας, μέχρι την επιστροφή τους το 1880.

- Ο Β. Ουγκώ οραματίστηκε, στα πλαίσια μίας μόνιμης Ειρήνης μία ενωμένη Ευρώπη, επιχειρηματολογώντας για τις «*Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης*», ακόμη

και για ένα κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα.

- Επομένως, ο Β. Ουγκώ αφουγκράστηκε την Ιστορία και αυτή, όμως, με την σειρά της, του επιφύλαξε μία τιμητική έκπληξη, αφού τα ποιητικά λόγια με τα οποία εκθείαζε τους σπουδαίους νεκρούς που αναπαύονται στο Panthéon, στο έργο «*Les Chants du crépuscule*» «*Hymne*» 1831 (Τραγούδια του δειλινού) έμελλαν, τελικά, να αφορούν και τον ίδιο: «...*et comme ferait une mère, la voix d'un peuple entier les berce en leur tombeau.*» (και όπως θα έκανε μια μητέρα, η φωνή ενός ολόκληρου λαού τους νανουρίζει στον τάφο τους).

- Πραγματικά, σύσσωμος ο Γαλλικός λαός τίμησε τον Β. Ουγκώ, την 1-6-1885, με μία πρωτοφανή πομπή 2.000.000 περίπου ανθρώπων, που τον συνόδευσε στην τελευταία του κατοικία στο Πάνθεον, ενώ όλες οι εφημερίδες της εποχής ανήγγειλαν το πένθιμο γεγονός με πρωτοσέλιδα.

- Ο Β. Ουγκώ μπορεί να πέρασε, τότε, στην αθανασία, όμως, εδώ, έμεινε για πάντα το πλούσιο πνευματικό έργο του, που θα αφυπνίζει συνειδήσεις, όσο θα υπάρχει στη Γη, έστω και ένας Γιάννης Αγιάννης που παλεύει να βγει στο Φως κόντρα στο Σκοτάδι, που παλεύει για την Ελευθερία κόντρα στην Τυραννία.

Της **Κικής Τσαγκαράκη Μπαϊζου**,
επ. Δικηγόρου Πειραιά

ΝΙΚΟΣ ΕΓΓΟΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο «ποιητής» της εικόνας, ο «εικονοπλάστης» της ποίησης

«στον υπερρεαλισμό δεν προσεχώρησα ποτέ. Τον υπερρεαλισμό τον είχα μέσα μου, όπως το πάθος της ζωγραφικής, από την εποχή που γεννήθηκα»

Ο Νίκος Εγγονόπουλος υπήρξε ένας ευγενής της Τέχνης. Ένας στοχαστής που άφησε τη σφραγίδα του ως εκπρόσωπος του κινήματος του υπερρεαλισμού στην ελληνική τέχνη, μια εποχή που η Ελλάδα ελάχιστα γνώριζε για τον υπερρεαλισμό, γι αυτό και τόσο επικριτική, τόσο εχθρική, απέναντι στο νέο κίνημα και στους εκπροσώπους του.

Μαζί με τον Ανδρέα Εμπειρίκο, ο οποίος υπήρξε φίλος του μέχρι το τέλος του βίου του, εισήγαγαν στο κοινό της Ελλάδας τον υπερρεαλισμό που είναι η ελληνική απόδοση του όρου σουρεαλισμός. Ένα κίνημα αρχικά, που τάραξε τη συμβατικότητα και το συντηρητισμό της εποχής και έθεσε το λίθο της νεωτερικότητας στον ελλαδικό χώρο. Το κίνημα αυτό, λογοτεχνικό αρχικά (1920-1940) ιδρύθηκε στη Γαλλία το 1924 από τους ποιητές André Breton (1896-1966), ο οποίος συνέγραψε και το μανιφέστο του και τον Stephane Mallarme, προέρχεται από τις γαλλικές λέξεις *sur* και *realisme* δηλαδή πέρα από την πραγματικότητα κι έρχεται να θέσει σε αμφισβήτηση και σε αναθεώρηση, τον ορθολογισμό και τις αξίες που ο Δυτικός πολιτισμός έχει επιβάλλει. Μετά τη φρίκη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου η τέχνη απετέλεσε εργαλείο χειραγώγησης και επιρροής του κόσμου. Ο σουρεαλισμός αποσκοπεί στην πνευματική και ψυχολογική απελευθέρωση του ανθρώπου και στην ενδυνάμωση και επαναφορά του μετά τα τραύματα του πολέμου. Δυστυχώς με το ξέσπασμα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και την άνοδο του φασισμού οι σουρεαλιστές διώκονται και βρίσκουν καταφύγιο στην Αμερική.

Το κίνημα του Υπερρεαλισμού, στηρίζεται στις ψυχαναλυτικές θεωρίες περί Ασυνειδήτου του Φρόυντ και τις Μαρξιστικές θεωρίες. Μέθοδος που εφαρμό-

ζεται, από τους λογοτέχνες του κινήματος είναι, ο «αυτοματισμός» στη γραφή, η πλήρης απελευθέρωση δηλαδή του Ασυνειδήτου και η ανεξέλεγκτη καταγραφή λέξεων, που δεν συνδέονται με ειρμό λογικής αλλά αποτελούν το αφηρημένο γράφημα του ασυνειδήτου πάνω στο χαρτί. Μία ολοσχερής αναθεώρηση και εναντίωση στις έννοιες της λογικής και του κομπορμιισμού, στην πλήρη δηλαδή απελευθέρωση του πνεύματος.

Ο Νίκος Εγγονόπουλος, γεννημένος στην Αθήνα τον Οκτώβρη του 1907 από αστική οικογένεια, με καταβολές από Κωνσταντινούπολη, από την πατρική γενιά και μητέρα αθηναία κάνει τις γυμνασιακές του σπουδές στη Γαλλία, στο Παρίσι (1923-1927), όπου έρχεται σε επαφή με τις τέχνες της ζωγραφικής και της ποίησης και γενικότερα με τον δυτικό πολιτισμό και τις τάσεις που κυοφορούνται στα σπλάχνα του. Ακολουθεί η επάνοδος του στην Ελλάδα το 1932, όπου εγγράφεται στη Σχολή Καλών Τεχνών, ενάντια στη θέληση των γονέων του που τον προόριζαν για γιατρό.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών του διάγει βίο λιτό. Θητεύει κοντά στον περίφημο δάσκαλο Κωσταντίνο Παρθένη. Παράλληλα εγγράφεται στο εργαστήριο των Φώτη Κόντογλου και Α. Ξυγγόπουλου όπου μυείται στη βυζαντινή τέχνη. Συνδέεται φιλικά και πνευματικά με τον Πικιώνη, τον Εμπειρίκο, τον Μελαχρινό.

Παντρεύεται δύο φορές. Την πρώτη φορά με την Νέλλη Ανδρικοπούλου εικαστικό, με την οποία αποκτά ένα γιο τον Παναγιώτη και τη δεύτερη με την καθηγήτρια στη Σχολή Καλών Τεχνών Λένα Τσιόκου με την οποία απέκτησε μία κόρη την Εριέττη. Πέθανε στην Αθήνα τον Οκτώβριο του 1985 αφού πρώτα έζησε σε αρκετά μέρη, στην Αθήνα, στην Πλάκα όπου γεννήθηκε 1907-1914, κατόπιν στη Κωνσταντινούπολη 1914-1923, και στο Παρίσι 1923-1927.

Το 1935 ο ποιητής Ανδρέας Εμπειρίκος, φίλος του Εγγονόπουλου, εκδίδει το ποιητικό του έργο «Υφικάμινος». Ήταν η πρώτη συλλογή υπερρεαλιστικών ποιημάτων που εκδίδονται στον ελληνικό χώρο. Η ελληνική κοινωνία και το αναγνωστικό κοινό, ακόμα και διαπρεπείς συγγραφείς και πνευματικοί άνθρωποι εναντιώνονται και λοιδορούν την άφιξη του νέου κινήματος. Εναντίωση που διήρκεσε πολλά χρόνια, άνοιξε πολλές συζητήσεις και πυροδότησε δυσμενή σχόλια

Το 1938, ο Νίκος Εγγονόπουλος εκδίδει τη δική του υπερρεαλιστική συλλογή ποιημάτων με τίτλο «Μην ομιλείτε στον οδηγόν». Η αμείλικτη κριτική που επακολούθησε και η σφοδρή επίθεση εις βάρος του έργου, απ' όλους σχεδόν τους πνευματικούς κύκλους της εποχής, έφθασε σε σημείο υπερβολής. Αναδημοσιεύσεις ποιημάτων γινόταν συνεχώς σε εφημερίδες και περιοδικά και οι μειωτικές και υβριστικές πολλές φορές κριτικές διαδέχονταν η μία την άλλη. Πέντε μήνες μετά την κυκλοφορία της συλλογής, ο διευθυντής του έγκυρου περιοδικού «Νεοελληνικά Γράμματα» Δημήτρης Φωτιάδης έγραφε:

“Δεν είναι ποιητής και δεν υπάρχει καμία ελπίδα να γίνει ποτέ .Το μόνο που θα κατορθώσει, αν τυχόν επιμείνει να καταγίνεται με την ποίηση, θα είναι πρώτα και κύρια να αδικήσει τον εαυτό του» (Από το βιβλίο Ν. Εγγονόπουλος, «ο ζωγραφικός του κόσμος» εκδ. Μουσείου Μπενάκη, σελ. 9.)

Μάλιστα, την ίδια εποχή ανέβηκε ακόμα και επιθεώρηση στο θέατρο, όπου με σκωπτικούς διαλόγους διακωμωδούσαν τη φιλία και το ποιητικό έργο των ποιητών.

Παρά τις χλευαστικές και προσβλητικές κριτικές ο Ν. Εγγονόπουλος επανέρχεται τον επόμενο χρόνο εκδίδοντας τη νέα ποιητική του συλλογή με τίτλο « τα κλειδοκύμβαλα της σιωπής». Νέο κύμα αντιδράσεων και χλευαστικών σχολίων ξεσπάει. Ο Αιμ. Χουρμούζιος μάλιστα γράφει στην Καθημερινή στις 9 Οκτωβρίου 1939 πως τόσο για τον ίδιο όσο και για το υπερρεαλιστικό κίνημα «αποτελεί ήδη στάδιο ξεπερασμένο». Κάτι που δεν επαληθεύεται από την εξέλιξη των γεγονότων στο μέλλον.

Το ποιητικό του έργο ευτύχησε περισσότερο μετά την έκδοση του ποιητικού του έργου «Μπολιβάρ».

Ενός μεγάλου σε μέγεθος ποιήματος με το οποίο εξυμνεί τον εθνικό ήρωα, ελευθερωτή της Βολιβίας, Σιμόν Μπολιβάρ. Το έργο αυτό, που εκδίδεται χειρόγραφα αρχικά μέσα στον πόλεμο και τυπώνεται εν συνεχεία από τις εκδόσεις ΙΚΑΡΟΣ το 1994, συμβάλλει στην αποκατάσταση του ονόματός του στις συνειδήσεις του κόσμου και των πνευματικών ανθρώπων.

Η μορφή του Μπολιβάρ, ως ένα πρόσωπο που υπερβαίνει τα σύνορα της χώρας του και γίνεται σύμβολο εθνικοαπελευθερωτικών αγώνων κατακτά τις καρδιές και τη συνείδηση των δοκιμαζόμενων ελλήνων.

Όμως ο Εγγονόπουλος γράφει και ερωτική ποίηση. Μάλιστα όπως λέει ο Θανάσης Χατζόπουλος στην εισαγωγή του στο βιβλίο «Οι φωταψίες του έρωτα»,

αθροιζόμενα τα ερωτικά του ποιήματα, υπό την ευρεία αλλά και υπό τη στενή έννοια του όρου, προσεγγίζουν τον αριθμό κάτι περισσότερο από το ένα τρίτο του συνολικού ποιητικού του έργου («οι φωταψίες του έρωτα», εκδόσεις Ξυλιν, Ανθολόγηση –Εισαγωγή Θαν. Χατζόπουλου.)

Το εικαστικό έργο του Ν. Εγγονόπουλου, άργησε να καταξιωθεί στον ελληνικό χώρο. Ο ίδιος, σεμνός κι εσωστρεφής ως χαρακτήρας, κάνει συνολικά επτά ατομικές εκθέσεις κατά τη διάρκεια της ζωής του. Εκ των οποίων, οι τρεις τελευταίες, στο τέλος της ζωής

του. Ένδειξη ενός ανθρώπου που δοκιμάστηκε πολύ στην καλλιτεχνική του πορεία. Ενός ανθρώπου που από επιλογή αποφασίζει να πορευτεί στο δύσκολο και μοναχικό δρόμο που του επεδείκνυε η καλλιτεχνική του ανησυχία και το ελεύθερο πνεύμα του.

Η Νίκη Λοϊζίδη η οποία μελέτησε συστηματικά τον υπερρεαλισμό στην Ελλάδα στο βιβλίο της «Ο Υπερρεαλισμός στην ελληνική τέχνη «θέτει ένα ερώτημα για το αν ο Εγγονόπουλος «θέλησε πραγματικά να παρακολουθήσει τις οριακές αναζητήσεις της φαντασιακής υπερρεαλιστικής τοπογραφίας ή αν αντίθετα «μέσω ενός χώρου που περιγράφεται σαν ένα θεατρικό σκηνικό προσπαθεί να προβεί σε μια σύγχρονη βαθιά αμφιλεγόμενη ποιητική αντίληψη της ιστορίας και των μύθων». (ΝΙΚΟΣ ΕΓΓΟΝΟΠΟΥΛΟΣ – ο ζωγράφος και ποιητής- Πρακτικά συνεδρίου, σελ.93, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΠΕΝΑΚΗ)

Η περίπτωση Εγγονόπουλου θα πρέπει να μελετηθεί προφανώς ως μία ιδιαίτερη περίπτωση καλλιτέχνη.

Δείχνει περισσότερο την επιθυμία του να ταυτιστεί με το υπερρεαλιστικό ρεύμα παρά για τις σαφείς συγγένειες με αυτό. Στοιχεία που συνηγορούν σε αυτό είναι η έντονη ελληνικότητα του έργου του με σαφείς επιρροές από την ελληνική μυθολογία, από το Βυζάντιο και τον αγώνα του 1821. Ως προς την τεχνολογία του υιοθετεί ένα δικό του τρόπο έκφρασης με σαφείς επιρροές από τη βυζαντινή και μεταβυζαντινή τέχνη αλλά και με έντονες διαφορές. Μετατρέπει την παραδοσιακά επίτεδη εικόνα της βυζαντινής τέχνης σε εικόνες με τεχνητό βάθος, με ανοίγματα παραθύρων και μεταβάλλει τα σκούρα γαϊώδη χρώματά της σε έντονα, καθαρά χρώματα, με εναλλαγή κόκκινων και ψυχρών με εμφατικές αντιθέσεις και παιγνιώδεις συνδυασμούς.

Παράλληλα υιοθετεί και σύμβολα από συγχρόνους του καλλιτέχνες του εξωτερικού, με σαφέστερη επιρροή εκείνη του Giorgio de Chirico, γεννημένου στο Βόλο, χωρίς όμως να φαίνεται να συμμερίζεται την απαισιοδοξία του ιταλού καλλιτέχνη μπροστά στην πολιτισμική κρίση και στα ιδεολογικά αδιέξοδα που αντιμετωπίζει η Ευρώπη την εποχή εκείνη» γράφει ο Γιάννης Κονταράτος. Στοιχείο έντονο στο εικαστικό του έργο επίσης είναι, η «θεατρικότητα». Η παρατακτική, σχεδόν σκηνογραφική ενορχήστρωση των προσώπων και των αντικειμένων πάνω σε ένα χώρο που παραπέμπει σε σκηνή, ο μόνιμος κινησιολογικός διάλογος ανάμεσα στις μορφές, τα ευρηματικά ανοίγματα, παράθυρα και πόρτες, που δίνουν βάθος και μία τρίτη διάσταση στο χώρο και περισσότερο φως και ζωή στα ασκίαστα σώματα, με τους βυζαντινούς προπλασμούς, επιρροή από τη βυζαντινή μαθητεία του κοντά στον Φ. Κόντογλου ο οποίος είχε κι εκείνος με τη σειρά του επηρεασθεί από το κρητικό θέατρο, όλα αυτά συνηγορούν στη θεατρική τοπιογραφία του έργου του. Η ιδιότητα άλλωστε εκείνη του σκηνογράφου δεν μπορούσε να αφήσει ανεπηρέαστο το εικαστικό του έργο.

Το σύμπαν του πλούσιο πάντα σε εικόνες, ενός κόσμου ποιητικού, με χρωματική καθαρότητα, με ονειρικά σκηνικά, με παράδοξα αντικείμενα, με καλλιμαστες γυναικείες φιγούρες, με μυθικά πρόσωπα με παράθυρα στη θάλασσα που φέρνουν το φως στο εσωτερικό δωματίων, ενός κόσμου που εδράζεται στις κρυφές γωνιές του Ασυνείδητου, που κατοικεί εντός μας και

αναδημιουργεί παράδοξες σκηνές, ονειρικές. Ένας καταγραφέας παράδοξων εικόνων, ένας ποιητής που σχηματοποιεί τα όνειρα με τη γραφίδα και με το πινέλο του, τα μετατρέπει σε χαρά και τα ανασύρει στην αυλαία της ζωής και στο φως του κόσμου.

Ο Γιώργος Χουλιαράς γράφει πως «Η περίπτωση Εγγονόπουλου ανήκει στις πολύ λίγες περιπτώσεις καλλιτεχνών, με γνωστό υπόδειγμα τον Ουίλιαμ Μπλέικ (William Blake) με κορυφωμένη απόδοση σε δύο τέχνες».

Συνοψίζοντας για το έργο του σπουδαίου καλλιτέχνη, οφείλουμε να σταθούμε με απόλυτο σεβασμό απέναντί του. Ένα έργο που δημιούργησε σε μια δύσκολη, με-

ταβατική περίοδο για την Ελλάδα και αποτέλεσε τη γέφυρα που συνδέει τον ευρωπαϊκό μοντερνισμό με την ενδοχώρα, ελληνοκεντρική ζωγραφική και την απόταξη όλων εκείνων των στοιχείων που την καθιστούσαν πεπαλαιωμένη και κλασσικού προσανατολισμού.

Μπορεί το έργο του ακόμα και σήμερα να δημιουργεί έριδες ως προς την ταυτότητά του και ως προς την κατάταξή του στο υπερρεαλιστικό ρεύμα. Σίγουρα όμως, μακριά και πέραν από τις κριτικές που διατυπώνονται κατά καιρούς, ο Χρόνος τελικά είναι ο μεγάλος κριτής,

είναι εκείνος που καταξιώνει το έργο των μεγάλων δημιουργών και η αγάπη του κοινού που δεν γνωρίζει από νόρμες και θεωρίες.

Η καταξίωση στην ψυχή των ανθρώπων, αποτελεί τη «Δόξα» του καλλιτέχνη.

Μπολιβάρ

.....Σαν μιλάς, φοβεροί σεισμοί ρημάζουνε το παν, Από τις επιβλητικές ερημίες της Παταγονίας μέχρι τα πολύχρωμα νησιά, Ηφαίστεια ξεπετιούνται στο Περού και ξερνάνε στα ουράνια την οργή τους, Σείουνται τα χώματα παντού και τρίζουν τα εικονίσματα στην Κατορία, Τη σιωπηλή πόλη κοντά στη λίμνη. Μπολιβάρ, είσαι ωραίος σαν Έλληνας.

Σε πρωτοσυνάντησα, σαν ήμουνα παιδί, σ' ένα ανηφορικό του Φαναριού, Μια καντήλα στο φώτιζε το ευγενικό πρόσωπό σου. Μήπως να 'σαι, άραγες, μια από;

Ν. Εγγονόπουλος, Μπολιβάρ, Ίκαρος

Της Ιωάννας Γεωργούλια,
Δικηγόρου Πειραιά

Τα Εγχειρίδια προσέγγισης της ευτυχίας Η τεχνολογία του εαυτού μας

Τρεις Έλληνες Φιλόσοφοι, **Επίκτητος, Επίκουρος, Αριστοτέλης** επιδιώκουν ν' αλλάξουν τον Άνθρωπο, όχι τις κοινωνίες. Μας παρέχουν όλα τα εργαλεία για την πραγμάτωση του σκοπού μας. Μέσα στα έργα τους μπορούμε να ανακαλύψουμε το δικό μας χάρτη Ευτυχίας.

Σ' ένα κόσμο που δεν είναι αγαθός, αλλ' ούτε λογικός, το «κατ' αρετήν ζην» θεωρείται παρά φύσιν.

Ένας από τους τρεις Φιλόσοφους είναι ο **Επίκτητος**, τις αρχές του εν μέρει, υιοθέτησε και ο χριστιανισμός. Συναντάμε στις Επιστολές του Απόστολου Παύλου αρχές του Επίκτητου και προτροπές του.

Ο Επίκτητος, παιδί δούλων από την Ιεράπολη της Φρυγίας, έζησε στη Ρώμη μεταξύ 50 με 130 ή 135 μ.Χ, ως δούλος και κουτσός, όταν ο κύριός του για να τον δοκιμάσει του έβαλε το πόδι σ' ένα μάγγανο. Ο Επίκτητος τον προειδοποίησε: «θα μου το σπάσεις» και έγινε, «δεν στο είπα;;» σχολίασε ο Επίκτητος. Ως δούλος, παρακολούθησε μαθήματα του Μουσώνιου Ρούφου στωϊκού δασκάλου. Ως απελεύθερος αφιερώθηκε στη φιλοσοφία και εγκαταστάθηκε στη Ρώμη. Εν συνεχεία, εγκαταστάθηκε στη Νικόπολη της Ηπείρου[νομό Πρέβεζας], μέχρι το τέλος της ζωής του, όταν το 89 μ.Χ διώχθηκαν με το διάταγμα του Δομιτιανού όλοι οι φιλόσοφοι. Ο ίδιος δεν έγραψε η γραπτή αποτύπωση των ιδεών του

οφείλεται στον μαθητή του Φλάβιο Αρριανό, ο οποίος συγκέντρωσε, βάσει των σημειώσεών του από τις παραδόσεις, τα κύρια σημεία της διδασκαλίας του Επικτήτου σε δύο συγγράμματα υπό τους τίτλους «Επικτήτου Διατριβαί» και «Εγχειρίδιον» [Ο οδηγός επιβίωσης του Επίκτητου (Εγχειρίδιο απόδοση και προλεγόμενα Αλέξανδρου Βέλιου Δ' έκδοση, Επίκτητου Εγχειρίδιον – Παράφραση Στέφανος Δέλτα].

Η Συνταγή της Ζωής:

Επιδιώκει να περιπαίζει το σύστημα αξιών και κινήτρων, μέσα στο οποίο διαγκωνιζόμαστε. Η αρετή ως πρακτικό μέσο της ευτυχίας, η λύτρωση από τα πάθη έναντι του βουλιμικού κόσμου. Η άρνηση των υλικών κοσμικών απολαύσεων, είναι η συνταγή της ζωής. Η ελευθερία μέσα από την απλότητα και το ξεκαθάρισμα της ψυχής. Η έννοια της ταπεινοφροσύνης. Η ζωή του Επίκτητου είναι επαναστατική, ώστε μέσα από τα μάτια της αναποδογυρίζει όλο το σύστημα αξιών και κινήτρων μας, [πιθανώς] το σαθρό υπόβαθρο που «στήθηκαν» και αποτυπώθηκαν ως έννοιες σε καθέναν από εμάς.

Ο Δρόμος για την Ευτυχία:

Το ζητούμενο για τον καθένα μας, είναι πως θα φτάσουμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Ποια διαδρομή θα ακολουθήσουμε για την επίτευξη του σκοπού μας. Συχνά αναζητάμε το «φάρο πε-

λαγοδρομίας» μας, το φωτεινό οδηγό μας προς αποφυγή περιφοράς μας επί μακρόν, με αμφίβολο αποτέλεσμα.

Ποια όμως θα μπορούσαν να είναι τα εργαλεία για να ικανοποιήσουμε την κοινή για όλους τους ανθρώπους επιθυμία, που δεν είναι άλλη από το να οδηγηθούμε στην ευτυχία; Οι μεγάλοι Έλληνες φιλόσοφοι προσέφεραν, μια ευρεία γκάμα απαντήσεων και παρείχαν όλα τα εργαλεία, ανάλογα με τη προσέγγισή του καθενός εξ αυτών, στο μείζον ερώτημα: **«τι συνιστά την ευτυχία και πως επιτυγχάνεται».**

Έννοιες όπως γνώση και αυτογνωσία, αυτοβελτίωση, ηθική αρετή, καλοσύνη και καλή συμπεριφορά, αρμονία, αποδοχή της φυσικής τάξης πραγμάτων, ελευθερία αλλά και αυτοέλεγχος, αποτέλεσαν μέρος των δικών τους απαντήσεων στο μεγάλο ερώτημα που θέτουμε όλοι στους εαυτούς μας.

Ανέχου και Απέχου:

Ο Επίκτητος συνόψισε τη φιλοσοφία του στις λέξεις **«Ανέχου και Απέχου» [να έχεις Υπομονή και Εγκράτεια]**, πατέρας της ρήσης **«Θεέ μου δώσε μου τη δύναμη να αλλάξω αυτά που μπορώ, την υπομονή να αντέξω αυτά που δεν μπορώ και την σοφία για να γνωρίζω την διαφορά μεταξύ τους».**

Όμως για να οδηγηθούμε σε ασφαλή μονοπάτια

προς την Ευτυχία, θα πρέπει να κατανοήσουμε πως «δεν ταράζουν τους ανθρώπους τα ίδια τα πράγματα, αλλά η ιδέα που έχουν για τα πράγματα....». Η αντίληψη δηλαδή για την πραγματικότητα. Συχνά αντιλαμβανόμαστε και ερμηνεύουμε την πραγματικότητα και αυτά που μας συμβαίνουν με λάθος τρόπο.

Με αποτέλεσμα να αναζητάμε την Ευτυχία, μέσα από Δεινές καταστάσεις. Συχνά η Ευτυχία βρίσκεται μέσα από απλά καθημερινά πράγματα [που πρέπει να αντιλαμβανόμαστε]. Υπάρχει άραγε μεγαλύτερο Μυστήριο από το Μυστήριο του ΚΑΛΟΥ; Δυστυχώς οι περισσότεροι, - αν όχι όλοι- το έχουμε ξεχάσει. Αν το βρούμε, ή τουλάχιστον κάποιο μονοπάτι του, πιστεύω ότι θάναι η αρχή μιας μικρής ευτυχισμένης στιγμής μας.

Βέβαια σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να παρασυρθούμε σε μία καλλιέργεια συλλογισμών, πέρα από τα όρια της λογικής αντιμετώπισης των θεμάτων και καταστάσεων, αλλά ούτε και να μένουμε απαθείς.

Είναι πραγματικά μεγάλο κεφάλαιο ο τρόπος που «διαλέγει ο καθένας μας» [ή αν θέλετε η δύναμη – ψυχική και σωματική-] για να αυτο-

βελτιωθεί και εν τέλει να οδηγηθεί σε ασφαλή μονοπάτια ψυχικής γαλήνης και ευτυχίας. Όπως ο καθένας μας την κατανοεί ως έννοια.

[Εγχειρίδιον κεφάλαιο Α έως Κεφάλαιο ΝΓ']
Διότι όπως διδάσκει ο Επίκτητος:

«Ού δει γαρ με είναι απαθή, ως αδριάντα, αλλά τας σχέσεις τηρούντα τα φυσικά και επιθέτους, ως ευσεβή, ως υιόν, ως αδερφόν, ως πατέρα, ως πολίτην...». Δηλαδή η «απάθεια» γίνεται απλή ψυχική γαλήνη, όπου κύριος του εαυτού του ο άνθρωπος αντιμετωπίζει τα δεινά με συμπάθεια, αλλά και με αρκετή ψυχραιμία, ώστε ανεπηρέαστος από πάθη να κρίνει για τη θεραπεία του κακού.

«Όρισε στον εαυτό σου ένα χαρακτήρα και έναν τρόπο ζωής που θα τον κρατάς είτε είσαι μόνος σου είτε με άλλους». Δηλαδή ο κάθε άνθρωπος, όπως τον προτρέπει ο Επίκτητος, δύναται να κατανοήσει τη διαφορά ανάμεσα στα πράγματα που μπορεί να εξουσιάζει και σε όσα αδυνατεί. Μόλις συνειδητοποιήσει ότι μια σειρά καταστάσεων είναι πέρα από τον έλεγχό του, θα πρέπει να εκπαιδεύσει και το μυαλό του να μην αναλώνεται σε αυτά, αλλά να αποδεχθεί τη φυσική τάξη πραγμάτων.

Κατά τον Επίκτητο, οι σκέψεις μας εξαρτώνται απόλυτα από εμάς. Και οι στοχασμοί μας, αποτελούν είδος πρακτικών συμβουλών για το πως θα πρέπει να αντιμετωπίζει κανείς την οδύνη.

Ο παρασημοφορημένος με μετάλλιο Ανδρείας, Αμερικανός πιλότος, Τζέιμς Στόκντέιλ, είχε αποκαλύψει, πως κατάφερε να επιβιώσει σωματικά και πνευματικά στην τετραετή αιχμαλωσία του στο Β.Βιετνάμ εφαρμόζοντας τη διδασκαλία του Επίκτητου.

«Εκείνα που εξουσιάζουμε είναι από τη φύση των ελεύθερα, ανεξάρτητα, ανεμπόδιστα. Εκείνα

που δεν εξουσιάζουμε, αδύνατα, υπόδουλα, εξαρτώνται από αλλού, μας είναι ξένα»

«να θυμάσαι λοιπόν ότι αν εκείνα που είναι από τη φύση των δουλικά, τα νομίσσεις ελεύθερα και ξένα τα νομίσσεις δικά σου, θα απαντήσεις εμπόδια, θα λυπηθείς, θα ταραχθείς, θα παραπονεθείς εναντίον θεών και ανθρώπων. Αν όμως μόνο το δικό σου θεωρήσεις ότι σου ανήκει και το ξένο όπως είναι, το θεωρήσεις ξένο, κανείς δε θα σου επιβληθεί ποτέ, κανείς δε θα σου γίνει εμπόδιο, δεν θα έχεις παράπονο με κανένα....κανείς δε θα σε βλάψει, εχθρό δεν θα έχεις, ούτε θα πάθεις καμία βλάβη...».

«Κανείς δεν μπορεί να είναι ελεύθερος, αν δεν είναι κύριος του εαυτού του».

«Φρόντιζε να τιμωρείς τα ελαττώματά σου, για να μην τιμωρείσαι από αυτά».

«Οι άνθρωποι ταραζόνται όχι από αυτά που συμβαίνουν αλλά από την άποψή τους για αυτά που συμβαίνουν».

«Μη γυρεύεις τα πράγματα να γίνονται όπως τα θέλεις, αλλά θέλε τα πράγματα όπως γίνονται και θα ευτυχήσεις».

Ουσιαστικά, ο όψιμος στωικός “επιβάλλει” τη φιλοσοφία στην ψυχολογία, συμβουλεύοντας όσους δοκιμάζονται από αρνητικά συναισθήματα σε δύσκολες καταστάσεις:

“Φιλοσόφησέ το!” Όλοι μας το ακούσαμε επανειλημμένα και επιβιώσαμε ξεπερνώντας δύσκολες καταστάσεις, ακολουθώντας τούτη τη συμβουλή.

Η γαλήνη και η αταραξία της ψυχής, είναι οι προϋποθέσεις της αρετής και της ευτυχίας, όπως διδάσκει ο Επίκτητος.

Ας τα ακολουθήσουμε, όσο μπορούμε...

Ο αντιστασιακός πρώην Πρόεδρος ΔΣΠ Βαγγέλης Βασιλάτος

**Απόσπασμα από το βιβλίο του Αντ. Φλούντζη:
(γιατρού του στρατοπέδου Χαϊδαρίου)
"ΧΑΙΔΑΡΙ: ΚΑΣΤΡΟ ΚΑΙ ΒΩΜΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ"**

Μανώλης Κοτσώνης
για να γνωρίζουν οι δικηγόροι
τα βάσανα και τις κακουχίες όσων ήταν στην
ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Ο Βαγγ. Βασιλάτος, φοιτητής τότε της Νομικής και γραμματέας της οργάνωσης της ΕΠΟΝ Νέου Κόσμου-Αη Γιάννη-Βουλιαγμένης, πιάστηκε το Σάββατο βράδυ στις 17 του Ιούνη 1944 μαζί με τον επίσης φοιτητή της Νομικής και γραμματέα μιας οργάνωσης της ΕΠΟΝ των Ανατολικών Συνοικιών Σταύρο Καρρά. Τους κυνήγησε με τα πιστόλια στο χέρι και τους έπιασε στην έξοδο του ηλεκτρικού σταθμού μια ομάδα από πράκτορες της Ειδικής Ασφάλειας και των Ες-Ες. Ορισμένοι απ' αυτούς είχαν περάσει από τις γραμμές της αντίστασης και είχαν διωχτεί για κακή συμπεριφορά ή για κατάχρηση χρημάτων από ένσημα, όπως ήταν κι ένας συμμαθητής του.

Τα βασανιστήρια που υπέστη ο Βαγγέλης Βασιλάτος περιγράφει στο Βιβλίο του ο Αντωνης Φλούντζης

«....Τους έστησε με το πρόσωπο προς τον τοίχο, και βρίζοντάς τους στη γλώσσα του, τους έδινε γροθιές στο κεφάλι τόσο δυνατές, που τα μούτρα τους χτυπούσαν με ορμή στον τοίχο που ήταν από πεταχτό χοντρό τσιμέντο και πληγώνονταν. Αίμα έτρεχε κι απ' τις μύτες.

Η λύσσα του κορυφώθηκε, όταν, για να προφυλαχτεί ο Βασιλάτος μετακίνησε το κεφάλι του,

οπότε με τη γροθιά του χτύπησε τον τοίχο και σχίστηκε το νύχι του. Τότε εκτός από γροθιές στο κεφάλι του έδινε και κλωτσιές και υποκοπανιές.

....Η απάντησή μου ήταν: «Δεν ξέρω τίποτε». Άρχισε να πέφτει ξύλο με χάρακες, θούρδουλες, κλομπς. Βάραγε ο ανακριτής αξιωματικός, βάραγαν και άλλοι Γερμανοί. Ήρθαν και οι Έλληνες συνεργάτες τους και ο Ιάσων Μανδηλαράς ο διερμηνέας, ένας από τα μεγαλύτερα καθάρματα των Ες-Ες, που μετά την απελευθέρωση δικάστηκε από το Ειδικό Δικαστήριο Δοσιλόγων σε 20 μόνο χρόνια φυλακή, για συνεργασία με τον κατακτητή, βασανισμούς πολιτών κλπ..

Με περνάνε στο διπλανό δωμάτιο. Ήταν ένα μεγάλο ψηλοτάβανο δωμάτιο παλιού αρχοντικού, εντελώς άδειο. Κοντά σ' ένα ανοιχτό παράθυρο προς την οδό Μέρλιν στη γωνιά ήταν ένα γραφείο, όπου καθότανε ένας Γερμανός στρατιώτης και έγραφε κάτι σ' ένα χαρτί. Ρίχνω μια ματιά γύρω και βλέπω ότι ακριβώς στη μέση του ταβανιού, εκεί που θα κρεμόταν η λάμπα του ηλεκτρικού υπήρχε μια κοινή τροχαλία κι απ' αυτή ήταν περασμένο ένα αρκετά χοντρό σχοινί. Η μια άκρη του σχοινιού κατέληγε σ' ένα ζευγάρι

χειροπέδες και η άλλη ήταν δεμένη σ' έναν κρίκο, στερεωμένο στον τοίχο, όπως μπαίνουμε αριστερά. Κάτω απ' τον κρίκο ήταν ένας κουβάς. Βρισκόμουν στο θάλαμο της τροχαλίας. Δεν το ήξερα αυτό το βασανιστήριο. Δε μου το 'χε περιγράψει κανείς. Σε λίγο, έτσι όπως ήμουν ολόγυμνος, πιάνουν και μου δένουν τα χέρια με τις χειροπέδες πίσω στη ράχη και όχι μπροστά, όπως γίνεται συνήθως, και αρχίζουν να τραβάνε το σχοινί. Τα χέρια μου υψώνονταν ψηλά και το σώμα έκλινε προς τα μπρος, όπως όταν κάνουμε επίκυψη με τα χέρια τεντωμένα προς τα πίσω. Τραβούσαν συνέχεια. Με έφτασαν στο σημείο ανάτασης, αλλά από την ανάποδη. Ο πόνος ήταν φοβερός. Νόμιζα ότι παθαίνω εξάρθρωση, ότι οι ώμοι παθαίνουν καθίζηση, ότι τα χέρια μου ξεκολλούσαν από τις ωμοπλάτες και θα ξεχωριστούν. Τότε τράβηξαν απότομα το σχοινί και το κορμί μου υψώθηκε κάπου μισό μέτρο. Δεν πατούσα πια στο πάτωμα. Κρατιόμουν από τα αναποδογυρισμένα χέρια. Το βάρος του σώματός μου, και ήμουν 65-70 κιλά, έπεφτε στους καρπούς των χεριών (που ήταν οι χειροπέδες) και στις αρθρώσεις των ώμων. Τραβήξανε λίγο ακόμα το σχοινί και δέσανε την άκρη του στον κρίκο. Οι πόνοι ήταν αβάσταχτοι. Ούρλιαζα. Αυτοί όμως συνέχιζαν να με ανακρίνουν: «Λέγε τι ξέρεις. Σε ποια οργάνωση ανήκεις, τι κάνατε». Ταυτόχρονα πήραν τα κλομπς κι άρχισαν να με βαράνε στην πλάτη από την βάση του κεφαλιού και τους ώμους μέχρι κάτω στα πόδια. Έπειτα άρχισαν από μπροστά από τα πόδια και προχωρούσαν προς τους μηρούς και την κοιλιά. Μόνο στο στομάχι δε με χτύπησαν. Το σώμα μου όλο είχε γίνει κατάμαυρο. Μετά έπαιρναν το αγκαθωτό συρματόσχοινο και χτυπούσαν μ' αυτό. Κάθε τέτοια βουρδουλιά μου ξέσχιζε το κορμί και αίματα-μαύρα πια-έτρεχαν από δω κι από κει κι άρχισαν να στάζουν κάτω. Από τους φοβερούς

πόνους που ένιωθα λιποθύμησα. Έμεινα πάλι ολομόναχος. Επικρατούσε απόλυτη ησυχία. Δεν ακουγόταν τίποτα. Δεν ξέρω πόση ώρα πέρασε. Η ψυχολογική μου κατάσταση ήταν τέτοια που δε μου επέτρεπε να υπολογίσω το χρόνο. Άκουγα την κίνηση του δρόμου. Ένιωθα σαν ν' ακούγεται από μακριά κάποια γλυκιά μουσική και ένα σωρό απίθανες σκέψεις περνούσαν από το μυαλό μου εκείνη την ώρα. Δεν ξέρω πόσο κράτησε αυτό. Γεγονός είναι ότι με κατέλαβε μια λύπη: -Είμαι 17,5 χρονών, σκέφτηκα. Η ζωή κυλάει. Κι εγώ είμαι κρεμασμένος. Πονάω φοβερά. Ίσως χάσω τη ζωή μου. Ίσως πεθάνω. Όμως πάλι συνερχόμουν. -Όχι ! έλεγα. Δεν πρέπει να πω τίποτε. Δεν πρέπει να βγάλω λέξη από το στόμα μου. Αν άνοιγα το στόμα μου δεν ξέρω κι εγώ πόσοι άνθρωποι θα μπορούσε να είχανε χάσει τη ζωή τους...

Βάσω Κατράκη

Του **Δημητρίου Νάκου**,
Δικηγόρου Πειραιά

Συμμετέχοντας στον αυθεντικό μαραθώνιο της Αθήνας

13/11/2022 Ημέρα χαραγμένη για πάντα στο μυαλό μου. Συμμετοχή στον αυθεντικό μαραθώνιο της Αθήνας. Παιδικό όνειρο που έγινε πραγματικότητα. Τα συναισθήματα της συμμετοχής είναι πάρα πολλά και τα νιώθεις σε υπέρμετρο βαθμό.

Το συναίσθημα, όμως, που νιώθεις όταν τερματίζεις και μπαίνεις μέσα στο Παναθηναϊκό στάδιο είναι κάτι που δεν περιγράφεται με μία ή περισσότερες λέξεις, ακόμα και όταν πρόκειται για ένα από τα πλουσιότερα παγκοσμίως λεξιλόγια, ήτοι το ελληνικό. Το μόνο που μπορείς να περιγράψεις είναι τα δάκρυα χαράς που τρέχουν από τα μάτια σου, όταν μπαίνεις στο στάδιο και εκατοντάδες απλοί πολίτες χειροκροτούν και επευφημούν τον κάθε αθλητή – δρομέα.

Δεν μπορώ να μην σταθώ στον απλό κόσμο που τόσο καρτερικά περίμενε στην άκρη του δρόμου από κάθε περιοχή που περνάγανε οι δρομείς προκειμένου να τους χειροκροτήσουν και να τους τονώσουν το ηθικό και τη ψυχολογία. Χαρακτηριστική φράση μιας γιαγιάς που στο 5^ο μόλις χλμ από την εκκίνηση έλεγε στους δρομείς: «Μετά την στροφή είναι ο σταυρός της Αγίας Παρασκευής και φτάσατε» και ας ήξερες εσύ ότι έχεις μπροστά σου να διανύσεις έναν Γολγοθά.

Δεν είναι δυνατό να μην πεις ένα μεγάλο ΜΠΡΑΒΟ στους χιλιάδες εθελοντές που όχι μόνο σου πρόσφεραν ένα μπουκάλι νερό κατά τη διάρκεια του αγώνα αλλά συγχρόνως σου πρόσφεραν την ψυχή και την καρδιά τους προκειμένου να συνεχίσεις και να τερματίσεις.

Εγώ προσωπικά θα ήθελα να ευχαριστήσω τον συνάδελφο μου, φίλο μου, μέντορα και προπονητή μου Γιάννη ΔΟΜΒΡΟ, που έτρεξε μαζί μου, εκείνος για δεύτερη φορά εγώ για πρώτη και με στήριξε μέχρι και το τελευταίο χιλιόμετρο και δεν με παράτησε ακόμα και όταν ένιωθα ότι εγώ δεν μπορούσα ούτε να περπατήσω.

Μακάρι του χρόνου να είμαστε καλά και να δηλώσουμε συμμετοχή ως Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά και να τερματίσουμε όλοι παρέα.

Του **Ηρακλή Γεωργαντή**,
Δικηγόρου Πειραιά

Έκλεισες ποτέ μια πόρτα σε σχήμα καρδιάς;

Ένας άντρας στεκόταν πίσω από το παράθυρο στον πρώτο όροφο μιας πολυκατοικίας νεοκλασικού ρυθμού στο Μανχάταν. Τα Χριστούγεννα πλησίαζαν, ο εμπορικός δρόμος μπροστά του ήταν στολισμένος και τα πολύχρωμα φώτα από το κατάστημα παιχνιδιών απέναντι αντανάκλουν στο παράθυρό του και τον καλούσαν να το ανοίξει για να αφομοιωθεί με τη γιορτινή ατμόσφαιρα. Ο ίδιος ήξερε ότι δεν υπήρχε τέτοια περίπτωση. Όχι γιατί ήταν κακός. Κάθε άλλο. Όμως τον πίεζε η ιδέα ότι θα έπρεπε υποχρεωτικά να είναι χαρούμενος αυτή τη μέρα.

Άλλωστε, θεωρούσε ότι δεν το είχε ανάγκη. Κάθε μέρα του έμοιαζε με γιορτή, γιατί από κάθε μέρα του προσπαθούσε να απομακρύνει τη λύπη. Έχοντας κόψει όλα τα βαρίδια της ζωής του, προχωρούσε χωρίς τίποτα να μπορεί να του προβάλει σθεναρή αντίσταση. Τα εμπόδια μπροστά του έμοιαζαν με αγκάθια που συνθλίβονταν κάτω από τη σόλα του παπουτσιού του. Κάποτε του φτηνού, ταλαιπωρημένου από το πολύ βάδισμα παπουτσιού του, και τώρα του ακριβού επώνυμου. Είχε κερδίσει τον σεβασμό όλων και όλοι ζητούσαν με κάποιον τρόπο να συνεχίσει να υπάρχει στη ζωή τους. Ακόμη και αυτοί που είχε απομακρύνει. Αυτοί που είχε απορρίψει.

Στο απέναντι πεζοδρόμιο είδε έναν άστεγο να διαμορφώνει υποτυπωδώς έναν χώρο για να βολευτεί. Αφέθηκε να τον παρατηρεί. Η ηλικία του δεν πρέπει να ξεπερνούσε τα σαράντα πέντε έτη, αλλά είχε τόσο βαθιά σκαμμένες ρυτίδες, που έμοιαζε εβδομήντα. Τα μαλλιά του ήταν μακριά και τα χαρακτηριστικά του προσώπου του μάλλον παρέπεμπαν σε Ινδιάνο. Όχι μάλλον, σίγουρα Ινδιάνος είναι, σκέφτηκε, όταν είδε την οικειότητα με την οποία συγκρατούσε την πολύχρωμη κουβέρτα τυλιγμένη γύρω του. Όμως

γιατί άραγε στάθηκε εκεί; Σε λίγο θα έρθει η αστυνομία και θα τον απομακρύνει. Ο Ινδιάνος δεν φαινόταν να προβληματίζεται από τέτοιους κινδύνους. Συνέχισε, κι όταν πια είχε στρογγυλοκαθίσει, έβγαλε μέσα από την κουβέρτα μια περίεργη κατασκευή που έμοιαζε με παιχνίδι. Αλλά πάλι, τι παιχνίδι ήταν αυτό; Δεν ήταν ηλεκτρονικό, ήταν ξύλινο. Μια πλατφόρμα, που πάνω της είχε διαδρόμους φτιαγμένους από μικρά ξύλινα παραπετάσματα, που ο Ινδιάνος μετακινούσε ώστε να μπορεί να περάσει μια μπίλια μέσα τους.

Κανείς από τους περαστικούς δεν ενδιαφερόταν για το παιχνίδι. Τότε όμως γιατί στεκόταν εκεί ο Ινδιάνος; Ξαφνικά η συγκέντρωσή του άτραδιακόπηκε. Πλησίαζε ένα περιπολικό. Σίγουρα θα τον έδιωχναν. Είναι κρίμα, σκέφτηκε. Θα κατέβω τουλάχιστον να αγοράσω εγώ το παιχνίδι. Ντύθηκε και κατέβηκε τρέχοντας. Όταν όμως βρισκόταν στην είσοδο της πολυκατοικίας, είδε τον αστυνομικό να κλοτσάει τον λαβύρινθο και να εκσφενδονίζονται τα παραπετάσματα. Πέρασε απέναντι, ανάμεσα σε κόρνες αυτοκινήτων. Φώναξε στον αστυνομικό: «Δεν έκανε τίποτε κακό. Δεν είναι άστεγος, μένει μαζί μου».

Ο αστυνομικός είδε τον δυναμισμό του καλοντυμένου άντρα και δεν επέμεινε στη σύλληψη. «Απαγορεύεται να βρίσκεται εδώ», του είπε.

«Δεν βρίσκεται εδώ. Βρίσκεται στον πρώτο όροφο», του απάντησε δείχνοντας με το δάχτυλο το διαμέρισμά του στην απέναντι πολυκατοικία.

Ο αστυνομικός κατάλαβε την πρόθεση του άντρα. «Εμένα με ενδιαφέρει να μην τον ξαναβρώ εδώ», είπε και μπήκε μέσα στο περιπολικό για να παρακολουθήσει τη συνέχεια.

Ο Ινδιάνος μάζεψε αμίλητος τα παραπετάσματα. Ανέβηκαν στο σπίτι. Τον έβαλε να καθίσει στο τραπέζι της κουζίνας, κι εκείνος, με στραμμένη την πλάτη, ετοίμαζε σάντουιτς στον πάγκο. Όταν γύρισε, είδε τον Ινδιάνο να έχει απλώσει το παιχνίδι του έχοντας καταλάβει όλο το τραπέζι. Κοιτάχτηκαν. Αλλόκοτο το βλέμμα του. Ο Ινδιάνος απέκτησε αυτομάτως την κυρίαρχη θέση ανάμεσά τους. Πήρε το πιάτο που του πρόσφερε ο άντρας στα πόδια του και με αυτοπεποίθηση δασκάλου που είχε εύκολες όλες τις απαντήσεις, περίμενε τις απορίες του μαθητή «Τι είναι αυτό το παιχνίδι;» τον ρώτησε.

«Το παιχνίδι της ζωής», απάντησε ο Ινδιάνος.

«Και πώς παίζεται;»

«Με τοίχους».

«Και ποιοι τους χτίζουν;»

«Συνήθως οι καλοί. Αυτοί που έχουν δίκιο, για να κρατούν τους άδικους έξω».

«Και πού είναι το ενδιαφέρον;»

«Θέλεις να παίξουμε;»

«Θέλω».

«Εγώ θα προχωράω την μπίλια σου σύμφωνα με τις αναμνήσεις που θα μου αναφέρεις».

«Δώσε μου λίγο χρόνο να σκεφτώ».

Ο άντρας έκλεισε τα μάτια και σκεφτόταν επιλογές του και αναμετρήσεις του με ανθρώπους και καταστάσεις. Έψαχνε από πού να ξεκινήσει να μιλά, αλλά η μπίλια δεν τον περίμενε. Κινούνταν μόνο με τη σκέψη του, χωρίς ο Ινδιάνος να την αγγίζει. Μόνα τους κινούνταν και τα παραπετάσματα, αποκλείοντας δρόμους κι ανοίγοντας άλλους. Μέχρι που η σκέψη σταμάτησε στην Τόνια. Τον μεγάλο έρωτα που τον είχε προδώσει και εξαιτίας της έφυγε πληγωμένος από την Αθήνα. Τότε άκουσε έναν δυνατό τριγμό στον λαβύρινθο. Άνοιξε τα μάτια και είδε την μπίλια του απομονωμένη απ' τον διάδρομο της αγάπης, που είχε πάρει τώρα κόκκινο χρώμα. Ένα παραπέτασμα σε σχήμα καρδιάς την εμπόδιζε να ξα-

ναπάει εκεί. Σήκωσε το βλέμμα του προς τον Ινδιάνο για να του ζητήσει εξηγήσεις, αλλά δεν ήταν εκεί. Πάνω στην καρέκλα του είδε ένα σημείωμα.

«Η ζωή όλων είναι ένας λαβύρινθος που μετασχηματίζεται διαρκώς, τόσο από τα δικά μας οδοφράγματα όσο και από αυτά των άλλων. Τα πιο στιβαρά και απαραβίαστα είναι αυτά που έχουν κολληθεί με την κόλλα της αξιοπρέπειας. Αυτά είναι αδύνατο να πέσουν. Και μας εγκλωβίζουν. Όμως άκουσέ με. Για μια μέρα του χρόνου γίνεται ένα θαύμα και μπορούν να ξεκολλήσουν και να εξαφανιστούν. Τότε όλοι μπορούν να έρθουν σε όλους. Γιατί εκείνη τη βραδιά οι άνθρωποι νικούν τις ποινές τους κι ελευθερώνονται. Όλα βέβαια μπορούν να αρχίσουν και να τελειώσουν σε αυτή τη βραδιά. Όμως, για λίγους, ό,τι αρχίσει εκείνη τη βραδιά μπορεί να συνεχιστεί για πάντα».

Ο άντρας πήρε το κινητό και πληκτρολόγησε προς την Τόνια.

Έρχομαι να σε δω, της έγραψε. Δεν φαντάζεσαι πόσο μου έχεις λείψει...

Έτσι πήρε την πρώτη πτήση κι έφτασε στην Αθήνα την Παραμονή των Χριστουγέννων.

Κάποιοι είπαν ότι μετά από εκείνη τη βραδιά έσμιξαν πάλι κι έγιναν το πιο ευτυχισμένο ζευγάρι στον κόσμο. Και μάλλον είχαν δίκιο. Είπαν μάλιστα ότι οι δυο τους γύρισαν μαζί στη Νέα Υόρκη και είδαν ότι από τον λαβύρινθο έλειπε το κόκκινο παραπέτασμα σε σχήμα καρδιάς που κάποτε χώρισε στα δυο την αγάπη τους. Είπαν ακόμη, -χαμογελώντας πονηρά-, ότι το είχε αφαιρέσει ο Ινδιάνος για να μπορέσει να ενωθεί ξανά το ζευγάρι. Πολλά ακούστηκαν. Άλλοι είπαν ότι αστυνομικοί συνέλαβαν έναν άστεγο Ινδιάνο τυλιγμένο σε πολύχρωμη κουβέρτα. Δεν βρήκαν όμως πάνω του τίποτα. Όσο κι αν έψαξαν. Γιατί αυτός πρόλαβε να πετάξει στον υπόνομο -κι έτσι να χαθεί για πάντα-, το μικρό παραπέτασμα σε σχήμα καρδιάς. Έτσι τον άφησαν να κυκλοφορεί πάλι ελεύθερος. Για αυτό ο καθένας μας, αν προσέξει, ίσως τον δει έξω από την πόρτα του αυτή την Παραμονή των Χριστουγέννων.

Εσύ, έκλεισες ποτέ μια πόρτα σε σχήμα καρδιάς;

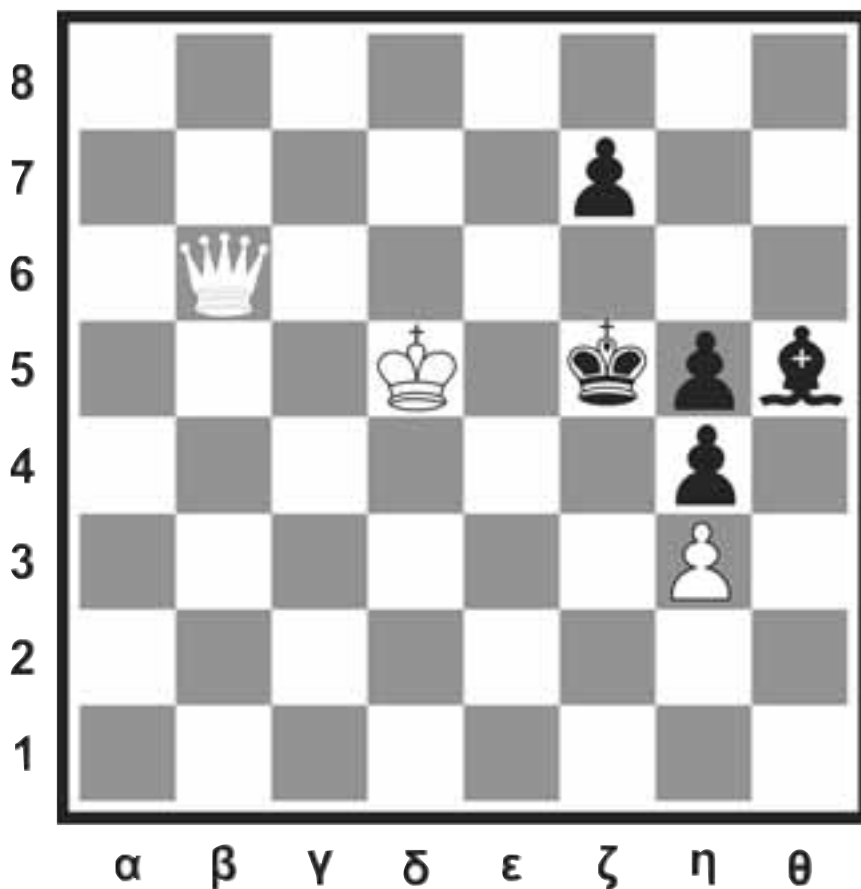

ΣΚΑΚ

Επιμέλεια **Θεοδώρου Σαρρή**
Δικηγόρου Πειραιά

Είναι να παίξουν τα λευκά και κάνουν ματ σε δύο κινήσεις (πρόκειται για πρόβλημα αναμονής).

Η λύση στο τέλος της σελίδας ανάποδα

Τι σημαίνει:

Ειδή: η όψη, η έκφραση του προσώπου

Ειδοί: από το λατινικό idus/ Διαίρεση στη μέση/η ημέρα στο μέσον του μήνα που αποτελούσε ημέρα θρησκευτικών εορτασμών και ήταν καταληκτική προθεσμία αποπληρωμής χρεών.

1. B α6 αν ο μαύρος παίζει ζ7-ζ6 τότε
2. B δ3 +ματ αν ο μαύρος παίζει Α η6 τότε 2 Βζ1 +ματ

Λύση:

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΠΕΙΡΑΙΑ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΥΛΑΚΙΣΘΕΝΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΞΟΡΙΣΘΕΝΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΩΝ Σ.Φ.Ε.Α. 1967-1974

50 χρόνια
από την εξέγερση της Νομικής
Οι Πρωταγωνιστές μιλούν

Σάββατο
18.02.2023 | 10.30

Δημοτικό
Θέατρο Πειραιά